1964

НОВЫЙ ПЛУТАРХЪ

или

КРАТКО ОПИСАНІЕ СЛАВНЫ ЛЮДІЙ

СЛАВНЫ

свію народа одъ древны времена до данасъ по найновіимъ списаніяма

обдѣлалъ

ЕVѲVМІЕМЪ ІВАНОВИЋЕМЪ,

Протопресв. Митров. Ч. Конс. Пречес. А. Е. Мит. Аппеллат. и Славн. Комит. Сремск. Сосѣдателѣмъ.

ЧЕТВРТА ЧАСТЬ

У НОВОМЪ САДУ

у печатньи Павла Іанковича ц. кр. прівіл. Гупографа,

1841.

P II 269/4 P 19 Ср III 119/4-1

НОВЫЙ ПЛУТАРХЪ

или

КРАТКО ОПИСАНІЄ СЛАВНЫ ЛЮДІЙ

свію народа одъ древны времена до данасъ по найновіимъ списаніяма

обдѣланъ

ЕѴѲѴМІЕМЪ ІВАНОВИЋЕМЪ

Протопресв. Митров. Ч. Конс. Пречес. А. Е. Митроп. Аппеллатор. и Славн. Коміт. Сремск. Сосѣдателѣмъ.

ЧЕТВРТА ЧАСТЬ.

У НОВОМЪ-САДУ,
У печатньи Павла Іанковича, Ц. К. Прів. Тѵпографа,
1841.

397
Инв. №

ИРОДОТЪ

найстарій Греческій Історікъ рођенъ 484. л. пре Р. Х.

Онъ се родіо у Алікарнасу у Каріи. Нѣга зову отцемъ Історіе зато, што є првій почео Історію достойніе писати, кое є име онъ совершено и заслужіо. Таки као юноша улюбіо се по примѣру свои Сродника у науке. Славный Епікеискій Поета Панѵазісъ быо му є дѣдъ. Онъ смысли по разнымъ земляма путовати, и те живо описати. Доста имућянь могао є по своіой жельи путовати. Егѵпетъ, на свагда и у сва времена свое премудрости, и свои полезны заведенія ради обрати таки съ начала нѣгово вниманіе на се. Онъ оде тамо желећи ту све видити и пресмотрити.

Егѵпетъ є свое подозрителне Політіке ради и што су жительи ту сами за себе живили, странныма са свимъ затворенъ быо. Странни су ту са свимъ нове предмете на-

шли. После нѣга су млогіи Егупетъ описивали, но нико ніе ни одъ стары ни одъ новы о Егупту тако іасно — тако точно писао као Иродотъ. Нѣму ніе было доста познати, мѣста, шта земля раћа, какви су нрави и обичаи, какву имаю религію и законе. Онъ є описао и Історію послѣдни Владѣтеля, кои су ту были пре, нежели є Егупетъ подъ Персію подпао, и млоге единственне вещи, о томъ завоеванію, и то найпріятніимъ начиномъ.

Друга кньига нѣгове Історіе, коя у себи Описаніе ове славнс землѣ содржава, остае и дань данашній као найбогатій и найистинитій Источникъ ко познанію старе Історіе и Географіе. Изъ Егупта оде у Лувію, и ту премлого како за свое Современнике новы, тако и за насъ поучителны извѣстія собере. Нѣгово описаніе о овой земли одъ едногъ края Егупта до узкогъ мора Гібралтарскогъ согласуесе съ извѣстіяма найистинныты путника тако, да ніе могуће ни помислити, као дае онъ то по другима писао. Да се у Тупу бавіо, сведоче нѣгове собственне рѣчи. Посѣтіо є приморіе одъ Палестине, и одатле отишао у Вавулонъ. Нови се сумняю о томъ, да є онъ по Ассупіи путовао, но читаюћи разна мѣста нѣговы Описанія о Вавулону морамо се увѣрити, да само онай, кои є своимъ очима гледао, може све осо-

бенности овогъ великога града, и нраве нѣговы грађана тако точно описати, обишао є Скутію, Тракію, Македонію и вратіо се преко Епіра у Грецію. Онъ се надао у своме отечеству наћи достойно почитаніе, као што нѣгови труди заслужую, и да ће ту моћи у миру и покою оно, што є коегди путуюћи собрао био, израдити.

Но Лугдамъ кои є ту вровну себи власть присвоіо, и крвь найблагородны свои Сограђяна, и међу њима Панѵазову проліо био, пренуди га у Самъ побећи. Ту є вѣроятно у спокойномъ уединенію свой матеріалъ у редъ поставіо, и списао прве књиге свое Исторіе. За њи є узео Іонійскій діалектъ, коимъ се ту говорило, а не Доріискій, коимъ су нѣгови грађани бесѣдили.

Но то му дѣло ніе препятствовало, да се и о томъ непотрудн, како бы свое угнѣтено отечество избавіо, Тѵранна одъ туда познао, и нѣму се осветіо. Сдружи се съ другима, кои су то исто желили, оду у Алікарнасъ и сбаце срећно Тѵранна, но со тымъ своме отечеству ништа непомогне, ербо су нѣгови други у Алікарнасу завели такву Арістократію, коя є народу несноснія была, нежели самовластіе прогнана Тѵранна. Со тимъ Иродотъ и кодъ народа, кои е нѣга као виновника ове свое већe бѣде сматрао, и кодъ оны Аристократа, чія є дѣла онъ іавно опо-

рочавао, падне у мрзость, за то остави на вѣкъ свое отечество, и одплови у Грецію. Ту се онда торжествовала 31. Олумпіада, и зато су се ту изъ свію стране Греціе најотмѣнніи жители собрали были.

Собраномъ народу читао є Иродотъ почетакъ свое Исторіе, и друге нѣке части, кое су могле нѣгове земляке къ восторгу подпалити, и њиовой гордости ласкати. Слушаюћи нѣгово предивно описаніе о томъ, како су се Грцы сразили съ Персіянма, и како є слобода одолѣла деспотізму, доће савъ иародъ у восхићенѣ, и іавно благоволеніе затруби одъ свію страна. При овымъ Олумпіискимъ играма догодисе и 15. лѣтный Ѳукідідъ, кога є то тако восхитило, да су му сузе низъ лице потекле, видећи такова мужа. на коїъ є савъ народъ очи обратіо. То опази Иродотъ, и усуди се нѣгову отцу славно нѣгово опредѣленіе предвозвѣстити.

Овымъ општимъ благоволеніемъ орабренъ обрати слѣдуюћи свои 12. година на продужењ и у совршествованѣ своґъ дѣла. Обходећи све Грческе землѣ и градове исписао є изъ Архиве разны народа све вѣсти о великимъ приключеніяма, исправіо по орігіналнымъ паметницыма родословія најславны племена, и читао у њиовымъ іавнымъ народнымъ собранїяма оне частице свое Исторіе, кое су се свакоїъ народа поособъ касале, не само

едне похвале ради, но више и зато, да бы тако нуждна Исправленія и упутствованія получіо,

Када проће 12. година одъ оно доба, како є првый путь у време Олѵмпіаде народу читао своя сочиненія, читао є садъ на ново о празднику Панаѳенейскомъ л. 444. пре Р. Х. свое са свимъ совршено дѣло скуплѣномъ народу. Сада нису Аѳиняни нѣга само похвалама увеличавали, но указали су му свою благодарность, што є ньиова велика дѣла толико прославіо, со тымъ, што су му десетъ таланта поклонили. При свему томъ неостане онъ у Аѳини, но оде у содружеству оны, кое є Аѳина после нѣколико година ради населенія крѣпости Ѳуріе близу развалина старогъ града Сѵбариса послала. Зато су нѣкіи древни мыслили, де се онъ у овомъ граду родіо.

Ту у миру и покою живеѣи пречистіо є свое дѣло, и са додатцыма умножіо, и ту се вѣроятно у великой старости преставіо. И у старо време имао є онъ доста завистника и противника, кои су се трудили доказати, да онъ у свему вѣроятія незаслужуе, но познія времена када су се нѣгова дѣла точніе пресмотрила, опровергла су овакову клевету. Нѣгова є повѣсть еданъ одъ найдрагоцѣнны древны паметника, кои су до наши времена сачувани. Она се состои изъ деветъ

Книга, и те су веће у стара времена, именомъ одь деветъ Муза прозване.

Када разсудимо, колико є дуго путовао пре нежели є свою повѣсть писао, съ каковнмъ є великимъ трудомъ матерію къ свомъ дѣлу скупляо, то можемо нама представити, какво є онъ имая понятіе о томъ, како є дужанъ Списатель Історію писати, и како є выше на то пазіо, да бы писао оно, што є основано и истинно, нежели да буде само пріятанъ и благоглаголивъ. Када што казуе, што му се чини сумнително и подозрително, онда и самъ искренно признае, да се о томъ сумня. Нѣкіи су га кривили, као да є све вѣровао, неразсуђаваюћи, дасмо му дужни на томъ благодарити, што є тако нама млога стара преданія сачувао, коя ако есу доста чудесна, оцетъ духъ древни народа отликую. Онъ є нама сачувао повѣсть о началу и нанапредку Монархіе Перзіиске, и стару Історію Медіе и Ассѵріе, како є постало царство Лѵдіиско, како є Кѵръ то разоріо, и разне ратове овогъ славногъ завоевателя, и како є Камбѵзъ Егѵпетъ завоевао. Онъ є найясніе и найпространніе ове землѣ и нѣне жителѣ, разне ратове Кѵровы наслѣдника, а найпаче Даріево предпріятіе противу Скѵта описао. Овомъ є приликомъ све онда познане народе сѣверне одъ Еѵропе и Азіе описао

вѣрно и прекрасно. По томъ долази къ Персіискомъ рату противу Грка.

Овай є ратъ самъ по себи богатъ съ великимъ приключеніяма и съ великимъ карактерма. Онда су се съ толикомъ крѣпосћу и съ толикомъ славомъ разне слабости и преимућства найславны народа у древности развила. Све то у едно соединѣно дае намъ найвеће и найвеликолѣпніе представленіе кое е умъ човечески икада израдіо. Начинъ нѣгова писаня и сочиненія таковъ є, да су се тому и древни найвешти крітіцы дивили. И дань данашній, премда є теченіемъ толикогъ времена млога гдекоя пріятность нѣгова за насъ изчезла, долазимо и мы сами у нѣко усхићенѣ читаюћи нѣгове повѣсти пуне высочества и наслађеня, пуне силе и плѣняюће простоте.

ІІППОКРАТЪ

найславній Грчкій лѣкарь роћенъ 450. пре Р. Х.

Онъ се родіо на острову и у граду Хіо одъ оне славне фаміліе Асклепіадске, коя є свое време одъ Ескулапіадо водила. Онъ є основатель свое собственне школе лѣкарске,

и првый є кушао срећу писати вообште о науцы лѣкарской. Прво свое наставленіе имао є одъ свогъ отца Еракліда, кои є и самь лѣкаромъ быо, и свога сына прилѣжно воспитао.

Вѣроятно є, да се учіо Філософіи у Аѳини одъ Філософа у оно време найпаче отъ Ераклита. Све свое време провео є у разнымъ Грчкимъ градовма изванъ свогъ мѣста рођеня желећи се у свомъ занату све выше и выше у совршенствовати. Найдуже се бавіо у Ѳракіи и Ѳессаліи найпаче на Ѳракіискомъ Острову Ѳасу. Обишао є велику часть Азіе и умрео л. 370. пре Р. Х.

Нѣму се немогу сва она сочиненія, коя се подъ нѣговымъ именомъ наоде, приписати. Выше є люди было, кои су се овымъ именомъ звали, нарочно у време Александріиске школе, изишле су млоге кньиге подъ нѣговымъ Именомъ. Нѣке су управо нѣгове, но одъ нѣгова сына Ѳессала, или нѣки други нѣгови наслѣдника собране, изяснене, променѣне, и съ разнымъ додатцыма измешане. Книге, кое се управо као нѣгове рећи могу, есу ове: Прва и трећя о народнимъ болестма, о Епидеміяма и Афорізмама, книга о реду живленя, о воздуху, о водама, о свойству мѣста, о предсказанію, нѣколико Хірургіиски книга, форма заклетве, законъ. Онъ є быо прилѣжный неутрућеный вниматель

природе. Онъ є пазіо на болести слободнымъ духомъ безъ свакогъ предосуђеня какве Сѵстеме. Одъ нѣга имамо описане болести, кои теченіе нн лѣкарства, ни друга каква нагла средства нису повредила. Тако є онъ могао найболѣ силу лѣкова природны, и оне путове, коимъ болнога лѣчити треба, и средства коя га у томъ помоћи могу, научити.

Онъ є држао, да има начало живота, као началнo основаніе тѣлесногъ живота, и то є звао Енормонъ одъ когъ зависи животъ, здравлѣ и болесть, но у томъ се іасніе иіе изявіо, нити се упуштао у Vпоѳезе и Изслѣдованія о суштеству болестн. Више є пазіо на внѣшня обстоятелства, као дальне причине болести, найпаче на воздухъ, ело, положеніе мѣста, пребывалиште и сама отношенія болногъ. Онъ є примѣтіо, да се наравь у теченію болести нѣки періода у величанія или умаленія држи, и тако є дошао на то, и учіо ,да имаю дани крітіческіи.

У начину леченя найважніе мѣсто имаю у нѣга діететічески прописи, кое є располагао по обстоятелствама тѣлесне снаге. Онъ є говоріо, да на движенія природе треба пазити, ню упутствовати, ніой подражавати, и колико є нужно ню укрѣпити, или умѣрити. Оиъ є основао науку о Крізіма. Нѣгова отлична заслуга у науцы лѣкарской состоисе у томъ, што є онъ ню избавіо одъ кое каковы

неплодны изтраживаня тадашни Філософски Секта. Онъ є учиніо, да не само едни свещтеницы, но и свакій, кой годъ ту науку учити оће о лѣкарству се бавити може. Онъ є безъ сваке Vпоѳезе на теченіе спокойне природе быстрымъ окомъ и просвѣћенымъ духомъ пазіо, и оно што є примѣтіо, то є вѣрно и совѣстно назначіо. Онъ є доказао, колико дѣйствую внѣшня обстоятелста, колика є цѣлителна сила природе, колико є нуждна умѣрена дієта. Онъ є обогатіо лѣкарску науку знаменіяма и предсказаніяма у болестма, коя се осниваю на природу, и нѣговъ умъ и велико дарованіе къ лѣкарству сведоче.

АСПАЗІЯ

славна Аѳинянка роћена 420. л. прс Р. Х.

Она се родила у Мілету, отацъ іой се звао Аксіохъ. Пре тога была є у Аѳини нѣка прекрасна Гркиня изъ Іоніе, коя є покрай свое красоте и умилности полічческа и учебна дарованія соединявала, и ту є Аспазіа себи за образъ узела.

У Аѳинн су быле оне госпоже, кое ни су и отцемъ и матеромъ одъ Аѳинянина ро-

ћене, у нѣкомъ презрѣнію, и њина дѣца, ако бы се и у законномъ браку родила, ни су се као законна дѣца сматрала. Ово є обстоятелство было поводомъ, да су Аспазію у число блудница полагали.

Она се у Аоини бавила політікомъ и краснорѣчіемъ, съ коимъ се свойствама у слободнымъ државама свѣ задобити могло. Платонъ говори о нѣкомъ прекрасномъ слову, кое є она на похвалу онымъ Аѳинцыма, кои су у битки при Леххеуму изгинули, говорила. И то се говори, да є она славногъ Перікла у краснорѣчію наставляла. У нѣномъ дому собирали су се найзнатніи и найдобродѣтелніи люди изъ све Греціе. И самъ Сократъ долазіо є несамо почесто у нѣнъ домъ, но и то му пребацую, да се у ню страстно залюбіо быо.

Періклъ онай великій мужъ, кои є умео као грађанинъ и Владѣтелемъ свое республике быти, имао є къ ніой найчистію и найпостоянію любовь Нѣга су Аѳиняни Олумпіискимъ Зеусомъ звали, а нѣгову Аспазію Іунономъ. Періклъ се одъ свое Супруге ра-ставіо, да бы само Аспазію за жену узети могао. Плутархъ пише, да є Періклъ къ ніой свагда найнѣжнію супружеску любовь и умилность имао, кое чувство подла и развратна жена заиста у состоянію ніе улити. Ню у

томъ криве, као да є она поводомъ была, што су Аѳиняни два рата водили, еданъ противу жителя Самски, ради Мілета, где се она родила, а другій провиву Лакедемоняна ради Мегаре, но Плутархъ є у томъ извинюе, а Ѳукідідъ, кои све причине овотъ Пелопонезкогъ рата са свима и найманыима обстоятелствама описуе, о ніой ништа и неговори,

Само безобразный Арістофанъ, кои и тако Історіческа вѣроятія незаслужуе, ню у томъ обвинюе и говори, да є Аѳинскій народъ, кадъ се на Перікла побуніо, и немогући нѣму ништа учинити, почео гонитн све оне, кое є Періклъ радо имао, илюбіо, између прочи и Аспазию обтужіо, да она презире Богове. Періклу су сузе низъ лице текле, када є у Ареопагу Аспазію браніо, и тако судіе ублажіо.

Говоре, да се Аспазія, коя є была пріятелица Сократова, Супруга Періклева и милостница Алкібіадова по смрти Періклевой залюбила у нѣкогъ простогъ и незнатногъ човека именомъ Лузікла, и да є тай нѣнымъ духомъ одушевленъ наскоро после чрезъ Аспазію велику и важну власть у Аѳини задобіо. То се може безъ прекословія рећи, да є она у свое време на савъ народъ Аѳинскіи премлого дѣйствовала. У нѣномъ обращенію изобразили су се они, кои су држа-

вомъ управляли. Нѣно име прославило се толико, да є млађій Кvръ свою наймилію милостницу нѣнымъ именомъ прозвао.

АРІСТОТЕЛЬ

славный Грчеcкій Філосоѳъ роѳенъ 384. л. пре Р. Хр.

Онъ є еданъ одъ найвећи Философа Грције, и основатель Періпатетіческе школе. Родіо се у Штагіри у Македоніи. Отацъ му свое племе доводи одъ Махаона сына Ескулапіева. Мати нѣгова Фаестісъ была є одъ благородна племена. Лѣкарско искуство было є наслѣдственно у племену Асклепіадову. Отацъ Арістотелѣвъ био є тѣлохрани телный лѣкарь Краля Амvнта, и био э у свомъ званію доста славанъ. Онъ є овогъ свога сына на ову иссту свою стазу опредѣліо, и самъ га може быти у науцы лѣкарской наставляо, и у Філософіи, коя є съ ньомъ у союзу, упутіо. Овомъ очиномъ наставленію има онъ безсумнѣ благодарити, што се толико у Історію естества улюбіо. Онъ се може као основатель ове науке сматрати, ербо є првый у у овой науцы точна примѣчанія учиніо.

По смрти свои родителя оде онъ као юноша одъ 15. годиια у Атарнею къ нѣкомъ Проксену, кои є добаръ пріятелъ нѣговой фамиліи быо, и тай му доста помогне у нѣговуизображенію. Ту се ніе дуго бавіо, но одселисе у Аѳину, и ту се бавіо немало 20. година. За ово дуго време слушао є несамо Платона, когъ є школа онда найвећма цвѣтала, но завео и самъ школу краснорѣчія, и почео поревновати Ісократу. У ово време морао є писати нѣка своя Філософска дѣла о коима є Філіппъ Царь Македонскій чуо. Толико се зна, да є Філіппъ, како му се сынъ Александръ л. 356 пре Р. Хр. родіо, Арістотелю оно славно писмо писао, кое овако гласи: „Філіппъ Царь Македонскій Арістотелю свой поздравъ. Треба да знашъ, да ми се сынъ родіо. Іа благодаримъ Бозима, не толико што су ми га дали, но што су благоволѣли, да се онъ у време Арістотелѣво роди. Іа се надамъ, да ћешъ га ты за Цара воспитати тако, како ће быти моимъ достойнымъ наслѣдникомъ, и како валя надъ Македонцыма владати.“ Нѣкіи пишу, да се предъ смрть Платонову нешто мало съ нимъ преречкао, и школу нѣку основао, коя є Платоновой поревновала. Есу се нешто мало прерѣчили; но іавно се нису свадили. Арістотель є свому учителю указивао свако могуће почитаніе, и свуда у своимъ

писаніяма, ако бы што и крітіковао, говори о нѣму съ чесћу.

Када Аѳиняни по смрти Платоновой Філіппу обяве рать, остави Арістотель Аѳину, и удали се у Атарнею, где ѥ нѣговъ добрый пріятель Ермія владао. Наскоро за тымъ падне Ерміа издателствомъ у руке Артаксерксу, и онъ му поносным образомъ узме животъ, Сожалѣваюћи жалостну судбу своѓъ пріятеля, гледао ѥ Арістотель име нѣгово нѣкомъ песмомъ прославити, коя се дичи Поетіческимъ красотама, и нѣгову унуку узме себи за жену.

Може быти, да ѥ Арістотель по смрти Ермїе за нѣко време у Мітелени живіо, но око л. 343. пре Р. Хр. зовне га Філіппъ к' себи у свой дворъ, и преда му воспитаніе своѓъ 13-лѣтноѓъ сына Александра. Чему га ѥ управо наставляо, незнасс. Но када посмотримо, како се првы година своѓа владѣнія управо великимъ показивао, како ѥ свагда науке и художества чествовао, како ѥ дотле, докле га ни су ласкателыи покварили, страсти свое обуздавао, то се морамо увѣрити, да ѥ нѣгово воспитаніе добро было. Могло бы се о Арістотелю рећи, као да ніе умео Александра одъ излишнѣга славолюбія и завоеванія сачувати. Но Арістотель ѥ быо Гркъ, слѣдователно рођеный непріятель Персіискоѓъ Цара, на кога ѥ и зато мрзіо, што му ѥ нѣгова пріятеля Ерміа погубіо. На кратко рећи,

сви су Грцы завоеваніе Персіе единодушно желили. Зато є морао Арістотель сва своя дарованія на то обратити, како бы царскій ученникъ ово пожелано намѣреніе срећно ко концу привео. И отацъ и сынъ наградили су заслуге таква наставника. Філіппъ обнови разореный градъ Стагvру, и да ту нѣку школу завести, коя се звала Нvмфеа, и преда Арістотелю, да бы ту науке предавао. Жительи Штагvрскіи торжествовали су сваке године нѣкій данъ нѣму на честь и тай звали Арістотелія.

То се држе као извѣстно, да се онъ баремъ за едну годину, како се Александръ воцаріо, при нѣму бавіо, а после се у Аѳину уклоніо, обогаћенъ нуждным матеріама за свою предивну Історію жнвотыня. Ту у Лvцеи Гvмназіи близу града подигне свою Філософску школу, и ту є свакій данъ двапуть ишао. Време пре подне опредѣліо є за свое отмѣнне ученнике, и изяснявао є ньима найзамршеніе части свое науке, предъ вече допуштао є свима слушати свою науку, кои бы годъ ту слушати желили, и говоріо є свима іасно и понятно о онымъ предмѣтыма, кои се выше живота тичу. Зато нѣгова дѣла на Езотеріческа или ученна, и на Акроаматіческа, то єсть обште понятна раздѣлюю.

Александру є чакъ изъ Азіе подпомагао нѣгово трудолюбіе, и поклоніо му 800. та-

ланта. Касніе быо е Александръ нешто омрзао на Арістотела, и када є Александръ л. 334. пре Р. Хр. умрео, было се прогласило, као да є и онъ у томъ содѣйствовао, да бы се Александръ убіо. Садъ помысле Аѳиняни о томъ, како бы првымъ народомъ у Греціи постали, и потрудесе све противу Македоняна подићи. Подозрѣваюћи као да є Арістотель на страни Александровой и Антіпатровой, нападну на нѣга сви Аѳинскіи Демагоги, а млогіи и другіи су имъ у томъ помагали. Обтуже га као да є бытіе Божества отрицао. То є причина, што є онъ оставіо Аѳину говорећи, да онъ ньи одъ нове срамоте у Філософіи сохранити жели, позиваюћи се на невинно осуђенѣ Сократово. Са свои ученницы одбѣгне у Евбеи, и ту се на скоро за тымъ отруе л. 332. пре Р. Хр. будући, да є Ареопагъ Аѳинскій, као што се говори, оне тужбе ради къ себи на судъ позвао было.

О нѣму се говори, да є доста честолюбивъ и ненскренъ было. Своя дѣла за живота ніе издао, и она су топрвъ онда почела на гласъ излазити, када су се Римляни почелина Філософію предавати. Са Бібліотекомъ Аппелликономъ донео є Сулла нѣгова и Ѳеофрастова дѣла у Римъ, где є Андронікъ изъ Рода нѣгова дѣла у редъ поставіо, и кратко оглавленіе сочиніо. Одъ ово доба почели су млогіи нѣгова дѣла обдѣлавати, а млога су одъ нѣговы дѣла и пропала.

МАРКО АНТОНІЙ

Тріумвіръ рођенъ на 68. л. пре Р. Хр.

Онъ є быо сынъ Претора, и унукъ Оратора Антоніа. По матери, коя є была госпожа отмѣнны дарованія, быо є сродникъ Фаміліи Цесаревой. У младости живіо є распустно и правіо дугове. Да бы се обучіо краснорѣчію и военномъ искуству ишао є у Грецію. За тымъ є пратіо Конзула Габініа у Сурскіи рать, и показао несамо у томъ, но и у Егупетской войни, где є онъ помогао Птоломеа Аулета Кралѣмъ учинити, доста мужества и дѣятелности. Зато су га сви войницы, съ коима е онъ као другъ своиски живіо, возлюбили. У Риму союзисе онъ съ Куріономъ, и буде съ нимъ заедно на страни Цесаревой. Наскоро постане Аугуромъ и народнимъ Трібуномъ, но нѣкима своима предложеніяма раздражи народъ толико, да є заедно съ Куріономъ и Кассіемъ Лонгіномъ изъ Рима у станъ къ Цесару побеѣи морао.

У време међусобны ратова између Цесара и Помпеа учини га Цесарь вр'овнымъ управителѣмъ надъ Італіомъ, одъ кудъ є Цесару велику военну силу у помоћь у Епіръ слао. У биткн Фарзалской управляо є онъ лѣвымъ крыломъ, а после се вратіо као Ма-

гістеръ Еквітумъ и намѣстникъ одъ Італіе натрагъ. Ту се раскошнымъ своимъ животомъ и грабежомъ окаляо толико, да га є Цесарь по своме повратку у Італію ладно гледао. Садъ се ожени, и узме удовицу Клодіеву Фулвію, коя є нѣко време деспотски надъ нимъ владала. Када се Цесарь изъ Шпаніе поврати, задобіе онъ подлымъ улагиванѣмъ нѣгово благоволеніе. У време Луперкарскогъ празнства пружисе онъ на землю нудећи га двапутъ круномъ Царскомъ, но ту Цесарь ніе ктео пріимити, и то є народу врло мило было.

Наскоро за тымъ убію Цесара коіомъ приликомъ су мыслили и Антоніа убити, но Брутъ то недопусти, мыслећи, да ће га моћи на свою Републиканску страну обратити. Антоній є надъ убіенымъ Цесаромъ држао печално слово разкрилившій нѣгово крваво одѣло, и тымъ є народъ на освету толико раздражіо, да су убіице пренуђени были бѣгати, а Антоній присвои себи власть, и владао є нѣко време као неограниченый Деспотъ са младымъ Октавіемъ наслѣдникомъ Цесаревымъ, кои є такође владати желіо, и изъ політіке се Сената држао, свађао се онъ и міріо выше пута. Са своіомъ войскомъ пође онъ у Цісалпіинску Галлію, коя є нѣму у часть препала, и обседне Бутіну, кою Децімъ Брутусъ рабро браніо. У ово є време Цицеро

говоріо у Сенату, оне свое славне бесѣде противу Антоніа. Сенатъ прогласи Антоніа супостатомъ отечества, и обадва Конзула Ірцій и Панза заедно съ Октавіемъ пођу противу Антоніа. У нѣкой крававой битки порази узпрва Антоній Панзу, но садъ му стигне Ірцій у помоћь, и Антоній буде побеђенъ, но обадва Конзула остану на мѣсту мртва Октавій пріими комманду надъ Републіканскомъ войскомъ, а Антоній у найвећой нужди и бѣди побѣгне са своіомъ войскомъ у Алпіиске горе. У Галлій є имао комманду Лепідъ. У жалостно одѣло обученъ доће Антоній къ нѣму, и наскоро премами сву нѣгову войску на свою страну, и та га премора са Антоніемъ се союзити, и нѣму Комманду уступити. То исто учиие Планкъ и Полхіонъ са своимъ войскама. Тако онай, кои є мало пре изъ Італіе побѣгао вратнсе тамо имаюћи подъ собомъ 23. легіона и 10,000. коњаника.

Садъ Октавій, кои се пре чиніо, да є на страни Сената, и као да се држи стране Републіканске, откріе управо, шта мысли, изиће Антонію и Лепіду на сусретъ, састанусе на нѣкомъ острову Рено близу Болонѣ, а други веле близу Модене на острову Панаро, и ту сву Римску државу измећу себе подѣле. Ту се договоре, кое ће еданъ другомъ за любовь прегорети и погубити. Тако еданъ другомъ свое найболѣ пріятелѣ жертвую.

Садъ ови Тріумвіри пођу къ Риму. Съ ньима преузме грабежъ и убіиство сву Італію. Антоній да главу Ціцеронову и нѣгову десну руку на позориште на ономъ мѣсту обѣсити, съ кога є мѣста нѣгово краснорѣчіе толико пута побѣду одржало. У овомъ гонењу изгубе 300 Сенатора и 2000. други благородны людіи свой животъ. Када све набаве, што є къ рату нуждно, и више одъ 10. міліона таліра задобію, онда на више година раздѣле Магістратска званія. Октавій и Антоній дигну се на 42. л. пре Р. Хр. у Македонію, где су ньиови Соперницы Брутусъ и Кассій силну войску скупили были. При Філіппи коммандірао є Антоній противу Кассіа, кои видећи, да є сраженіе изгубљно, да се преко свога роба убити. У другой битки порази и Брута, и преиуди, то исто учинити. Видећи мртво тѣло Брутово, сожали му се яко, покріе га своіомъ кабаницомъ, и да честно погребсти.

Одатле оде у Грецію, посѣти у Аѳини сва явна училища, и отда овомъ граду, кои є веће падати почео, знаке свога высокопочитанія. По томь оде у Азію. У Ціліціи поручи Царицы Егѵпетской Клеопатри, да бы се о томъ извинила, што се прама нѣга ніе достойно обходила. Она му предстане лично, и своіомъ красотомъ плѣни га са свимъ вѣчно. За ньомъ оде онъ у Александрію, и

ту га є она своимъ разнымъ увеселеніяма обаяла толико, да є за државна дѣла свѣта са свимъ заборавіо, докле га ніе гласъ, да се нѣгова жена Фулвіа у Італіи са Октавіемъ завадила, изъ оне буне къ себи довео. Нѣкій се краткій рать започне, но оконча се пре нежели є Антоній у Італію стигао за Октавіа срећно. Међу тымъ умре Фулвіа. Смрть нѣна помири Антоніа и Октавіа. Да бы овай миръ постоянїй быо, узме онъ сестру Октавіеву именомъ Октавию себи за жену. Садъ раздѣле ньи двоица сву Римску државу измећу себе. Антоній узме за себе восточне а Октавій за се западнѣ землѣ, а слабому Лепіду даду Африку, да бы се чиннло, као да и онъ нешто има. Са Секстомъ Помпеіомъ учине мирне уговоре

По томъ оде Антоній найпре у Аѳину после є водіо нѣкій маловажный рать противу Парѳяна, и вратіо се у Італію. За нѣко време живили су обадва Тріумвіра ходатайствомъ Октавіе у добромъ согласію. Повратившій се изъ Азіе предасе свакоякомъ раскошству, заборави ползу државе, испокла ня млоге землѣ и државе Клеопатри, и почне явно чинити свакояке неправде. Почне неправедный рать противу Парѳяна, побіе преваромъ Краля Арменскогъ Артавазда у руке, и обвинююћи га, као да є издатель, одведе у тріумфу у Александрію.

Октавій є знао противу овакова владаня Антоніева Римляне раздражити. Обадва поревнователя почну се готовити къ рату. Антоній забунѣнъ непресѣчныма торжествама и веселѣмъ мало се занимао важны дѣли. Островъ Самосъ, где му є требало, свою войску скупити, напуни онъ музікантыма, комедіантыма, и другимъ коекаквымъ веселяцыма. Одъ свое се жене Октавіе явнорастави, кое су сви Римляни, знаюћи благородну душу Октавіину негодовали, и на суетно высокоуміе Клеопатріно мрзили.

Найпосле одузме Римъ Антонію Конзулатъ, лиши га све власти, и обяви Клеопатри Кралицы Егупетской рать. Обадве стране скупе све свое силе, и Антоній изгуби у морскомъ сраженію при Акціи 31. л. пре Р. Хр, владѣніе свѣта. Срамно оде онъ за бѣгаюћомъ Клеопатромъ. Нѣгова войска на суву чекала є задуго на нѣга. После се преда побѣдителю. Одтуда оде Антоній у Лубію, где є велику собрану войску оставіо и ком му є нѣгова послѣдня надежда была, но зачудисе, када тамо доће, видећи, да є она на страну Октавіеву прешла. Тога оскорби толико, да су га едва могли уздржати одъ тогъ, да самъ себе неубіе.

Садъ се опетъ врати у Егупетъ, живећи ту у печалномъ уединенію, докле га ніе Клеопатра опетъ къ себи у свой дворъ узела, и

докле нису ту као и пре раскошноживнти почели. Но ова весела торжества пресече пришествіе Октавіево, кои се више съ нимъ ни на кои начинъ мирити ніе ктео. Када се Октавій покаже предъ Александріомъ, желећи свое мужество показати, испадне Антоніи са своіомъ коньицомъ изъ града, и узбіе непріятеля, но кадъ га и Егупетска флота, изневћри, и войска изда, онда онъ са свимъ клоне духомъ. Онъ поће къ палати Царичиной, мыслећи се ньой осветити. Она се спасе бћгствомъ, и разгласи, да є умрла. Садъ се и онъ отважи умрети, и убіесе своимъ собственнымъ мачемъ 30. л. пре Р. Хр.

Плутархъ пише, да є онъ своіъ роба именомъ Ероса замоліо, да бы га пробоо. Овай претвараюћи се, као да ће му то учинити, рекне, да се окрене одъ нћга, а међу тымъ самъ себе убіе, и падне му подъ ноге. Оваковымъ мужествомъ и привреносћу орабренъ прободе се онымъ истымъ мачемъ. Но чувшій, да є Клеопатра іоште жива, да се къ ньой однети, и умре у нћнымъ обяћіяма.

ПАѴЕЛЪ АПОСТОЛЪ

преставіо се 66. л. по Ρ. Хр.

Онъ є найславній и найзаслуженій одъ свію Апостола. Родіо се у Тарсу граду у Цілиціи одъ Іудейски родителя, кои су право Римскогъ грађанства уживали. Одъ дѣтинства учіо се наукама. Као юноша дошао є у Іерусалимъ и слушао найславніегъ у оно време Рабінера Гамаліела, кои є толковао свете кньиге Ѵврейске и преданія. Кромѣ тога прибавіо є онъ себи, како што нѣгова посланія сведоче велико вѣжество Гречески Поета и Філософа. Радіо є при томъ, као што є Іудейскимъ учителма обично было, нѣкій занатъ, по свой прилицы шіо є шатре и плео ассуре, и тако се на своmъ путешествію препитавао. Тако за учителско званіе преуготовлѣнъ почне онъ ово свое дѣло на скоро по смрти Іисуса Христа. Слѣдуюћи секти Фарісейской гоніо є онъ Христіане по налогу высокогъ совѣта Іудейскогъ.

Дѣянія Апостолска содржаваю нѣколико примѣра, съ каквомъ є онъ жестокомъ ревносћу ово свое скорбно званіе одправляо. То є онъ све чнніо изъ превелике свое ревности ко своmъ старомъ закону. Носећи са

собомъ одъ великогъ Совѣта Іудейскогъ пуномоћіе, да може свуда Христіане гонити и затворати, ишао є у Дамаскъ градъ. На путу нѣкимъ чрезвичайнымъ видѣніемъ ужаснутъ промѣни свое мнѣніе о Христіанству, и да се одъ Христіански учителя наставити у ученію Христову,

Ово нечаяно Божественнимъ образомъ сотворено обращеніе дѣйствовало є на нѣга толико, да є свое име Савла променуо на Павла и предао се званію Апостолскомъ съ таквомъ ревносћу и жаромъ, да є и найвећа препятствія побѣђавао. Онъ се по Арабіи, Сирiи, Малой Азіи, Греціи и по островма Средоземногъ мора съ неусипнимъ жаромъ о распространенію ученія Христова трудіо. Куда є годъ путујући дошао, настояо є о томъ, да бы се завела и укрѣпила Христіанска обштества, а коя су се ту затекла, та у вѣри Христовой укрѣпіо. Онъ є Христіанскимъ Црквама у Антіохіи, Ефезу, и Іерусалиму послужіо своимъ наставленіемъ, своимъ полезнымъ уредбама и собираући милостыню за убожне Христіане.

Цркве у Філіппи, у Македоніи, у Коринеу, у Галати у Солуну држе нѣга за свогъ основателя. Нѣгова посланія, коя є овымъ и другимъ црквама по найвећимъ градовыма Греціе, Мале Азіе, и у Рим' писао, сведоче явно, колико є имао онъ о ньима попече-

ніе и колику є надъ ньима имао отеческу власть.

Што є и Язычнике у вѣру Христову пріимао, непреморавающи ньи ко наблюдаваню Іудейски обреда, тымъ є вѣра Христова много успѣла, и равспространила сетолнко, колико се други Апостоли, кои су испрва мыслили, да само Іудее треба крстити, и у вѣру Христіанску примати, ни надали нису. Но управо зато омрзну на нѣга Іудеи, и сматрающи нѣга као одпадника одъ вѣре, почну га гонити. У оно доба када є онъ 60. л. после своґъ выше него 20. лѣтноґъ труда и страданія о распространенію Христова ученія носећи млоґу собрану милостыню угнѣтенымъ Палестінскнмъ Христіанныма у Іерусалимъ дошао, былису се у Іерусалиму сви на то сложили, да га упропасте. Они га свежу, и одведу у Кесарію къ Римскимъ намѣстцыма Феліксу и Фесту, кои су га две године затворена држали, но нѣгову мужеству, неустрашимости, и присутствію духа, коимъ є онъ свое предпріятіе правдао, дивили су се тако нсто, како годъ што су се Ареопагъ и Мудрецы Аѳинскіи, где є Діонvсій Ареопагіта нѣговымъ ученникомъ постао, сили и непобѣдимомъ краснорѣчію нѣгове бесѣде пре тога дивили.

Онъ као Римскій граѣанинъ аппелліра противу овоґъ неправедноґъ затвораня на Им-

ператора. Зато буде у Римъ поосланъ, и тамо стигне у пролеће 62. л. по Р. Хр. претерпѣвшій близу Малте страшно кораблекрушеніе. Да є 64. лѣта свою слободу опетъ получіо, извѣстно е, но што се говори, да є потомъ опетъ путовао по Шпаніи, Англіи, Македоніи, Грецiи и предньой Азіи, то се само тако мысли.

Лѣта 66. по Р. Хр. вратисе опетъ у Римъ, доѣе на ново у затворъ и скончасе као мученникъ за вѣру Хрістову. Житіе овогъ великогъ мужа пуніе є знатны преключенія, славны дѣла, страшны страданія, и печалны судбы, нежели житіе и когъ другогъ Апостола. Сами противницы и гоителы вѣре Хрістове, за кою є онъ живіо и умр'о признаю нѣгова редка душевна дарованія, велика вѣжества, дубоко проницателство у сутество благочестія, изобиліе, остроту ідеа и способность у наставленію, коя са систематіческимъ поредкомъ матеріе вразумителность, пріятность, и жаръ соединява. Непорочна добродѣтель, величіе духа, права кротость, и сила вѣре свѣтлисе изъ свію нѣговы бесѣда и дѣла. Нѣгова посланія Грчески језыкомъ написана содрже у себи свидѣтелства истинногъ Бежественног чувствованія, коя смирене созиѣява, желеѣе наставленія наставля, бѣдне утѣшава, а мудрецыма

свію времена страхопочитаніе и удивленіе уселява.

КѵРІЛЛЪ ІЕРУСАЛИМСКІЙ

рођенъ л. 315. по Р. Хр.

Овай светый отацъ црковный постао е л. 334. Діакономъ а л. 335. свештеникомъ, а по смрти светогъ Максіма Патріархомъ Іерусалимскимъ.

Као ревностный Каѳолікъ браненћи православіе имао е велике распре съ Аріанскимъ Епископомъ Кесаріискимъ Акаціемъ, кои е нћга обтужіо быо, да е драгоцћнне црковне утвари распродао, кое е Кѵріллъ и учиніо, но те новце у време глади на препитаніе убожны и бћдны обратіо.

Еданъ Соборъ, кои е Акаціи у Кесаріи, држао, сбацы Кѵрілла л. 359. са своегъ престола, а другій Соборъ, кои е у Селеvкіи држанъ поврати га у свое достоинство, и протера гонителя Акаціа, кои опетъ нћкако издћйствуе да Кѵріллъ сбаченъ буде. Када почне Императоръ Коништанціи царствовати повратига на свой престолъ, кои по томъ опетъ изгуби, како Валенсъ Императоромъ постане. Како се

овай Імператоръ престави, вратисе онъ на свой престолъ, и у томъ га потврди Соборъ Константінополскій л. 381. и престависе л. 386. одъ нѣга имамо 25. Катихетічески поученія, коя су простымъ и яснымъ штѵломъ писана, и коя у себи содржаваю найдревніе и найболѣ изложеніе вѣре Хрістіанске. Нѣгова судѣла печатана Л. 1720.

СВЕТЫЙ АМВРОСІЙ

Епіскопъ Медіоланскій рођенъ л. 340. по Р. Хр.

Овай Славный отацъ црковный быо е сынъ нѣкогъ Римлянина, кои е быо Префектомъ Галліиске Провінціе. Као дѣте заспи онъ на полю у двору. Нѣму на образу накуписе рой чела, кое су му радостно у Уста улазиле и излазиле, као знаменіе оногъ небесноть краснорѣчія, кое ће нѣкада, кадъ одрасте изъ нѣговы уста теѣи. Зато се овай Светый учитељ црковный и медоточный называ.

По смрти отчиной доведе га брижлива мати у Римъ, и да му душу и срдце изобрази-ти. Прекраснымъ дарованіяма изображеный юноша учини срећне успѣхе у наукама, буде

одѣ полковника Проба у число Императорски Совѣтника пріимлѣнъ, а после по соизволенію Императора Валентіана надъ Провіиціама Лігуріомъ и Емиліомъ Префектомъ учинѣнъ. У то є време Италіа страшно страдала. У Земли є бѣснила Ересъ Аріева. Съ поля нападали страшни Гоѳи. Амвросій у своемъ званю тако се обходіо, да су га сви подручнн као своѓъ покровителя благосиляли. По смрти Епіскопа Медіоланскоѓъ сви га единодушно за своѓъ Епіскопа изберу. Дуго ніе онъ ктео ово дуог. но званіе на себе пріимити и трудіосе то свакояко избећн. Но сви се нѣгови труди о суете. Онъ се морао найпосле волый народной покорити. Онда є онъ быо само катикуменъ. после се покрсти. За осамъ дана постане свештеникомъ. Съ Архіерейскимъ жезломъ мира соединявао є онъ вѣнацъ найкрасны добродѣтеліи.

Смиренъ и благоговѣ'нъ, учителенъ, благъ, благодѣтеленъ, чувствителанъ учтивъ, ревностанъ и ученъ, праведно є наречешъ отеческимъ пастыремъ вовѣрене нѣму пастве. Онъ є быо благій пастырь оны, кои су заблудили, светый у невѣдѣнію, заштититель свете Христове Цркве, и Богодухновеный истинный учитель Христіанске вѣре. Своимъ Ѳеологічеекимъ писаніяма, своимъ црковнымъ песмама, и своимъ заведеніемъ Богослужебны

обреда засведочіо є славно свою свету увѣнчану и добродѣтелну душу.

Говорнсе, да є изъ пера овогъ ученногъ благоговѣйногъ и преславногъ пастыра она црковна благодарна песма „Тебе Бога хвалимъ“ изишла. Поживи свето и непорочно преставіосе л. 397. и положенъ у число светы. Нѣга несамо Медіоланъ, но и савъ онай предѣлъ, као свога патрона држи и почитуе.

ГРИГОРІЙ НАЗІАНЗИНЪ

прставіо се 389. по Р. Хр.

Овай учитель Гречечке цркве родіосе у Кападокіи у назіанзу близу Нyссе, учіо се заедно съ Васіліемъ великимъ. Окончавшій свое науке отишао є у пустыню, и ту више година живіо, презирући и найполезнія предложенія Императора Іуліана.

Едва га нѣговъ искрениый другъ Васілій Великій, кои є међу тымъ Епіскопомъ Кесаріискимъ постао быо склони къ тому, да бы Епіскопатъ одъ Сасіми пріиміо. После постане помоћникомъ своегъ отца, кои є Епіскономъ у назіанзу быо. По смрти отчиной оде

у Селевкію, и за тымъ у Константінополь. Ту є быо еданъ одъ найвећи поборника Аріевы. Зато га є Императоръ Ѳеодосій наименовао Архіепіскопомъ. Да бы избѣгао гоненія Аріанска морао є л. 381. свое званіе оставити, отишао у пустынѣ Кападокіиске и ту се л. 389. преставіо.

Одъ овогъ црковногъ учителя имамо мы выше поучителны бесѣда Тіхотворенія и писама, коя су найболѣ у Венеціи л. 1735. печатана.

ІОАННЪ ДАМАСКИНЪ

роћенъ л. 700 по Р. Хр.

Онъ є сочиніо прво Богословско наставленіе восточне Цркве. Быо є найпре у служби Каліфе, после є постао Монахомъ у Монастиру светогъ Савве близу Іерусалима, и преставіо се л. 760. по Р. Хр.

Своимъ сочиненіемъ православногъ Вѣроисповѣданія у 4. кньиге желіо є у Греческой Цркви оно, што є поводомъ разны црковны прециранія у Догматіки израђено, у єдно цѣло саставити кое се оснива на уму, на светомъ писму и на преданію светы отаца, то све у едну Сустему оставити. У томъ є

болѣ успѣо нежели нѣговъ предшественникъ Ісідоръ Іспаленскій. Кромѣ тога писао є Діалектіку по Арістотелѣвыма основаніяма, и нѣко Енціклопедіческо дѣло Філозофіческо по Алфавітскомъ реду сложено изъ стары кньига. Дѣла нѣгова найболѣ є издао Лекынъ у 2. части у Парізу л. 1712. Онъ є сочинитель нашегъ Октоіха или Осмогласника.

СВЕТЫЙ КѵРІЛЛЪ

изъ Солуна, Апостолъ Славенски народа рођенъ л. 804 по Р. Хр.

Онъ се родіо у Солуну, учіосе у Константинополю. Правымъ именомъ звао се Константінъ. Велике нѣгове премудрости ради звали су га Філософомъ.

На препоруку светогъ Ігнятіа Патріарха послао га є Імператоръ Міхаилъ III. къ Хазаріма, нѣкомъ народу Унскогъ поколѣнія. Ньиова Хана обрати онъ у вѣру Хрістову, за тымъ савъ овай народъ покрсти се и пріими вѣру Хрістову.

За тымъ є са другомъ своимъ Меѳодіемъ проповѣдао Ѥѵаггеліе Бугарима и крстіо ньиова Цара Бояріса л. 860. Равнымъ жаромъ

проповѣдали су они Евaггеліе у Моравіи и Бемской. Касніе су отишли у Римъ и тамо се преставили. Обадва ова Апостола постала су светыма. Грeческа Црква празднуе дань светогъ Кѵрілла 14. Февр. Онъ є изнашао Кѵріллова писмена, и сочиніо Апологіе моралне, кое се нѣговымъ именомъ зову.

АБЕЛЯРДЪ

славный Францускій монахъ преставіо се л. 1142. по Р. Хр.

Онъ є быо монахъ реда Бенедіктова и у свое време таковый Діалектікъ, да су га као францускогъ Сократа уважавали. Као юноша улюбіо се у науке толико, да є свое право наслѣдственно своіой браћи уступіо, у Парісъ отишао, и ту се подъ Віхелліемъ отъ Шампо на діалектіку съ толикимъ жаромъ предао, да є свое 22. године своегъ учителя надвисіо, и зато се съ ньимъ завадіо.

Држао є у Лаону, Мелыну, Корбелю и по други мѣсти свое прелекціе. После се врати у Парісъ и почне Риторіку Філософію и Θеологію съ таковомъ славомъ предавати, да є све учителѣ у свое време помрачіо. Име му

се разнесе по цѣлой Европи. Ту у Парізу упозна се съ нѣкомъ изображеномъ и прекрасномъ дѣвицомъ именемъ Елоіза, и залюби се у ню страшно. Она є живила у дому своґъ уяка Каноніка Фулбера. Када овай то разуме, да се нѣгова сыновица у Абелярда яко залюбила, и да се съ ньимъ потайно и вѣнчала, нађе се яко увређенымъ. Мыслећи о освети да онъ Абелярда преко нѣки злодѣя уватити, и насилнымъ начиномъ уштроити.

То оскорби Елоізу. Она оде у Монастиръ и постане Монахіньомъ. Нѣнъ супругъ Абелярдъ оде такође у Монастирь и постане монахомъ ордена светоґъ Бенедікта у Монастиру светоґъ Деніса. Ту у свомъ уединенію писао є млога дѣла, и о нѣкимъ догматима вѣре сумнително се изразіо. Зато собори у Созону и Саню изреку противу нѣга анаѳему, и тако се онъ замери кодъ светоґъ Бернарда.

Међу тымъ постане Абатомъ у монастиру Сент Гілдару. Ови су монаси неуредно живили, зато онъ остави ову обитель, созида свой славный Монастиръ Параклитъ, и почне ту свое науке предавати.

У то време растера Абатъ отъ Сентденіса свое монахінѣ изъ Аржантела, онда Абелярдь уступи своіой Елоізи и своимъ двема сыновицама Агньи и Агаѳи свой Монастирь Параклитъ, и ту се у Парікліту после 11. лѣтноґъ растанка садъ првый путь ньи двое бѣ-

дни виде, и Елоіза постане Игуманіомъ одъ Параклита.

Одъ свои непріятеля гонѣнъ аппелліра онъ у призренію своегъ явногъ ученія на Папу, о чемъ су се нѣгови гонительи доста ужасли. Путующи у Римъ задржисе у славномъ Монастиру Клуньскомъ. Ту га благоговѣйный Петръ помири са светимъ Бернардомъ, и учини настоятелѣмъ одъ Сент-Марцла при Шалону. Ту се онъ одрече са свимъ міра и престави 21. Апр. 1142. у своемъ 63. лѣту давши славный образъ монашескогъ послушанія.

Елоіза испроси после нѣгове кости, оболіе и своимъ сузама и погребе у своемъ Монастиру Параклиту. Абелярдъ ніе быо безъ погрешака и нѣки слабостіи, но имао е и высока дарованія и добродѣтельи. Нѣгова су страданія, може быти, поводомъ была, што се нѣгово сумнително вѣроисповѣданіе тако надалеко прогласило. Онъ е горко страдао. Вѣчна му паметь.

ГРИГОРІЙ VII.

Папа Римскій преставіо се л. 1085. по Р. Х.

Онъ се пре, него е Папомъ постао, звао Ілдебранддомъ. Родіо се, како нѣкіи мысле,

у Сіени, а по мнѣнію други у Саони у Тошканской. А нѣкіи говоре, да се родіо у Риму. Толико се извѣстно зна, да є свое дѣтинство у Риму провео.

Као юноша ступи у Монастирь Клуньскій у Франціи. Ту га упозна Папа Леонъ IX. и узме га са собомъ у Римъ. Ту є изпрва живіо незнатно, но после као Кардіналъ предузимао є важна дѣла. Онъ є ономъ силомъ, кою велики дуси надъ обичнымъ людма имаю, сва дѣла овогъ Папе и нѣговы преемника управляо, докъ ніе по смрти Александра II. л. 1073. самъ Папомъ постао. Што є одавна преуготовити желіо, о томъ се садъ неусипиомъ ревносћу потрудіо· Онъ є смысліо быо на земльи Θеокрацію или Богодржавіе завести. Нѣгово є намѣреніе было учинити, да Папа као намѣстникъ Божій на земльи буде и вр'овный Владѣтель и у політічески и црковны дѣли. Таки л. 1074. забрани онъ Сімонію и женитбу свештеницыма. Лѣта 1075. изда Декретъ, да се не бы ни еданъ свештеникъ усудіо подъ лишеніемъ благодѣянія какво црковно званіе одъ мірске власти пріимити, а онымъ мірянима грозіо є анаѳемомъ, кои быдрзнули дуовномъ лицу какво црковно благодѣяніе дати. На то Императоръ Енріхъ IV. ніе ктео внимати. Зато употреби Григорій оне распре, у кое се Енріхъ съ народма и съ Нѣмецкимъ кня-

зевма заплео быо, на свою ползу. Лѣта 1075. изрече онъ свою пресуду, да се сви они Њемецкіи Епіскопи, кои су свое Епіскопате одъ Императора купили, са своги достоинства сбаце, а на оны петъ Императорски совѣтника, кои су съ овымъ духовнымъ достоинствама трговали, бацы свою Анаѳему.

Императоръ ніе кто о ове свое Совѣтнике изъ службе одпустити, а оне є Епіскопе браніо, зато га Григорій позове л. 1076. на судъ предъ свой Сунодъ у Римъ, да бы се оправдао. Енріхъ IV. напротивъ тога у Сунноду Вормскомъ изрече пресуду, да є Папа низвржень. Чувши то бацы Григорій Анаѳему на Енріха и све нѣгове подданике и Вазале одрѣши одъ дане му заклетве вѣрности. Наскоро устане сва Горня Нѣмецка противу Енріха, и то у оно доба, када су Сакси у Дольной Нѣмецкой на нѣга рать подигли, и када су у Оппенаіму собрани Князеви између себе заключили были, себи новогъ Императора изабрати. У той нужди и невольи покорисе Енріхъ и престане по ньиовой вольи, да ће се суду Папіноиъ подвергнути, да ће подъ Анаѳему бачене Совѣтнике одъ себе одпустити, и да ће себе као отлучена у владѣнію сматрати, доксе Анаѳема съ нѣга недигне.

Да бы у томъ, што се нѣгова низверженія каса, Папу предупредіо, поити онъ самъ

лично у Италію, подвргне себе смиренно свакомъ црковномъ покаянію, и у Каноссы получи л. 1077. у свему совршено опроштенѣ. Када се поврати у Нѣмецку скупесе око нѣга млогіи нѣгови пріятельи. Съ ньима порази онъ своґъ Соперника новоизбранноґъ Императора Рудолфа Швабскоґъ, потомъ сбацы на Сѵноду Брыксенскомъ л. 1080. Григоріа съ престола, избере Клименту III. за Папу, посиѣши у Римъ и ту своґъ новоґъ Папу постави.

Григорій є три године у Ангелскомъ замку у Риму затворенъ стояо, нити се ктео склонити к' тому, да бы што одъ своґъ права црковноґъ Императору попустіо. Изъ овоґъ затвора избави га после Робертъ Ерцоґъ Норманскій. Што є войска Робертова овомъ приликомъ Римъ оплѣнила, за то скоче Римляни на Григоріа и протераю га изъ Рима. Онъ се уклони у Салермо, и ту се л. 1085. престави.

Онъ є велику подпору свое власти имао у Маѳілди Маркграфіцы Тошканской, коју є онъ склоніо къ тому, те є сва своя превелика добра Римской столицы завештала. Млогіи су Протестантскіи Списатељи кривили Григоріа, као да є врло властолюбивъ и неограниченно честолюбивъ быо, но када савъ нѣговъ животъ и величіе духа беспристрастно пресмотримо, и кадъ разсудимо, колико є онъ

строгъ быо, несамо противу други, но и противи самогъ себе, онда морамо мыслити, да сви нѣгови труди ии су ишли на то, како бы онъ себи суетну предобіо славу, но да є выше намѣреніе онъ предъ очима имао, и искренно мыслio, да се онъ за вѣру Христову и ползу цркве бори.

МАѲІЛДЕ

Маркграфіца Тошканска роѣена 1046. по Р. Хр.

Она є была кћи Маркграфа Бонифаціа Тошканскогъ, и удаласе за Готтфріда Гуравогъ сына Ерцога Лоѳарінгіискогъ, но свагда є одъ своегъ мужа раздвоена живила, будући, да ніе могла пріятну и благу поднебесность Італіанску са свирѣпомъ сѣверномъ Лоѳарінгіомъ променути.

Свога 30. лѣта постане удовицомъ, и ступи у союзъ са Григоріемъ VII. Папомъ Римскимъ и Урбаномъ II. противу своегъ стрица Імператора Нѣмецкогъ Енріха IV. Она є была немало неразлучна другарица Григоріа VII. и свагда готова нѣму усвему, што бы годъ онъ требовао, помоћи. Овай тѣсный

союзъ дао є людма поводъ о ньой неблаговолителна примѣчанія чинити, но тасу неправедна была. Овай ньиовъ союзъ ніе се оснивао толико на Політіки, колико на узаимномъ благоволенію и почитанію. Сва обстоятелства явно сведоче, да є оно нѣжно отношеніе, кое є ньи соединявало, свагда чисто было. Маѳілде была се одъ свое матере навикла, Папу као Светителя и своґъ отца дуовноґъ потитовати, а тымъ є Григорій имао прилику нѣнъ духъ изобразити. Нѣна є душа способна была за велика напряженія, и нѣно се женско постоянство преобратило у мужественну рабрость када се она упиняла Григоріа одъ бѣде избавити, и нѣму помоћи. Она є сва своя добра и притяжанія, коя є у Римской држави имала л. 1079. Григорію поклонила; свагда є надъ нимъ као ангелъ хранитель бдѣла, сваку бѣду и напасть одъ кое га ніе могла сохранити, съ ньимъ заедно дѣлила, и нѣга у томъ укрѣплявала, да бы сваку неодолѣваему напасть мужественно и крѣпкимъ духомъ сносіо. Све то ясно сведочи, колико є она нѣму привржена была.

Она му є една л. 1081. противу Імператора помогала, и была у нужди, када є у Риму одъ Імператора обколѣнъ быо. И по смрти Григоріевой борила се она противу Імператора водећи явно съ ньимъ рать. Преста-

вила се у Монастиру Св. Бенедікта. кои є сама сазидала л. 1115. Нѣна смрть дала є поводъ къ новомъ рату између Папе Паскала III. и Імператора ради оны поклонѣны земаля, но найпосле се имзмеђу себе поравнаю, да є Імператоръ нѣку часть оны притяжанія Папи уступіо. Та су добра лежала у Тошкани, Манти, Ферари, Модени, и нѣкой части Умбріе, у Сплето, Верони, и у свему ономъ што се и данасъ наслѣдіемъ светогъ Петра назива, одъ Вітербо до Орвіето съ нѣкомъ часћу Анконе.

КЛЕМЕНСЪ XIV.

Папа Римскій роћенъ 1705.

Онъ є сынъ нѣкога лѣкара' Родіо се у Сентъ Архангелу близу Ріміни. Свое 18, године ступи у редъ Мінорита, и учіосе Філософіи и Ѳеологіи. Наскоро за тымъ постане самъ учителѣмъ овы наука и задобіе себи любовь и почитаніе свои ученника. Онъ се трудіо у ньима зажени превыспрена, чувствованія, и сачувати ньи одѣ непристоины маленкостіи, и коекаквы монашески безпослица.

Быстровидиый Бенедіктъ XIV. како што се говори, метне свою руку на главу Гангенелову, и предскаже Генералу њиова реда о нѣму ово „Пазите добро на овога брата, Я вамъ нѣга особито препоручуемъ“ Онъ га учини совѣтникомъ свете столице. Бенедіктъ, кои е Нѣмецко разсуђенѣ са Італіанскомъ живосћу соединявао, питао бы по често у важны предметы Гангенела за свое мнѣніе говорећи о нѣму „Онъ соединява у себи быстръ умъ съ великомъ ученосћу, а при томъ е тисућу пута учтивій него другій невѣжа, и тако весела духа, као да ніе никада у самоћи живіо.“

Клеменсъ XIII. учинн га Кардіналомъ, но при свой нѣговой толикой добродѣтели и дарованіяма нико ніе могао ни помыслити, даће онъ и када на престолъ светогъ Петра доћи. Оно дрзновеніе, коимъ е онъ свагда явно признавао, да владѣтелма треба мудро попуштати, ніе га могло прочимъ Кардіналма препоручити. Када су се у призрѣнію Парме и Піаценце, и у призрѣнію Іезуітски дѣла совѣтовали, свагда е онъ и Папи и нѣговомъ државномъ Секретару толико противно говоріо, да после одъ нѣга совѣта нису ни тражили, „Ако нисмо ради, говоріо е онъ, да се Римскій престолъ са свое высине низрине, то се морамо съ царевыма мирити. Њова власть

прелази предѣле нѣовы држава, и нѣова сила надвышуе горе Алпіиске и Піренейске.“

Такве мысли нн су се у Риму допале, но одъ друге стране у Случаю смрти Папіне могао се надати, да ће имати силне бранителнѣ. Клеменсъ XIII. умре избраніе Папіно у Конкла, ви буде бурно и несложно, докле Кардіналъ Бернісъ своимъ краснорѣчіемъ неодолѣ, и Ганганелли постане 19. Маіа 1796. главомъ Римске цркве, ако пре ніе ни Епіскопомъ быо.

Ни еданъ Папа ніе у горіимъ обстоятелствама Папомъ постао. Португалска у распри са светомъ столицомъ ктела є сама себе за имат и своегъ независимогъ Патріарха. Онай начинъ, коимъ є Римъ съ Ерцогомъ одъ Парме посту. піо, одврати Кралѣве одъ Франціе, Шпаніе и Неаполя одъ свете столице. Венеціа є рада была сама за себе безъ поразумѣнія Папіна свое монашеске редове уредити и преобразити. Полска є желила Папіну власть умалити, и сами Римляни нису былн съ Папомъ задовольни.

Клеменсъ XIV. потрудисе найпре о томъ, како бы се съ кралѣвма помиріо- Онъ пошлѣ своегъ Нунціа у Лісабонъ, уничтожи ону булу, коя се починѣ съ овымъ рѣчма „In caena domini, то єсть на вечери Господньой“ коя є Кралѣве увредила, и започне мирна условія са Шпаніомъ и Франціомъ. Позванъ, да бы

свою пресуду на Језуите изрекао, одпише„ я самъ отацъ свію правовѣрны, найпаче дуовны. Я несмемъ овай славный редъраспустити безъ довольни причина, кое бы ме предъ Богомъ и предъ потомствомъ оправдати могле.“

По томъ борећисе нѣколико година о томъ изда найпосле свою славну буллу 21. Іуліа 1773. Dominus et redemtor noster, то єсть „Господь и Спаситель нашъ“ коіомъ є редъ Језутскій са свимъ укинуо. Но одъ овогъ часа живіо є бѣдно и у превеликой скорби и печали, мало помало са свимъ изнемогне „Я идемъ у вѣчность, но знамъ и зашто, рекао бы онъ“ Преставіо се 22. Септ. 1774. одъ застарѣлогъ шкорбута. Подозрѣніе, као да є отрованъ, было є зато доста вѣроятно, што є и самъ Папа тако мыслio, и Лѣкове противу отрова узимао. Но сви су лѣкари по нѣговой смрти то мнѣніе опровргли.

Овомъ Папи као своmъ благодѣтелю на честь даo є Карло Гьорћи мермерный паметникъ у Цркви светы апостола Петра и Павла, кои є Канова по предложенію Волпатову израдіо; поставити.

После Сікста V. ніе ни едапъ Папа, кои є на престолу Римскомъ сѣдіо, имао выше силе мудрости и независимости у владѣнію колико Клеменсъ XIV. Онъ се отликовао наукама, државномъ мудросћу, основаннымъ

вѣдѣніяма, дивнымъ постоянствомъ, мужествомъ и дѣятелносћу одъ свію свои предшественника. Подизао науке и художества, основао Клеменсову Музеу, коя є найвеће украшеніе Ватікана. Одъ нѣговы премлоги Сочиненія само имамо нѣгова писма, коя є Графъ Каракчіоли собрао и издао.

АМВРОСІЙ

Архіепіскопъ Московскій роћенъ л. 1708.

Као мірянинъ звао се онъ Андреј Сердісъ, и быо одъ рода Влашкогъ. За своя велика дарованія и за свое непорочно житіе постане одъ проста Монастирскогъ Монаха Архіепіскопомъ Московскимъ у време Екатеріне II. но у томъ званію буде жертва раздражена проста народа у Москви. л. 1771. свирѣпствовала є куга страшно у Москви. Народъ се безъ различія, негледаюћи, кои су здрави или болесни скупляо къ нѣкомъ чудотворномъ образу пресвете Богородице, кои є на нѣкой трговачкой улицы положенъ быо, и кудъ є народъ млого долазіо. Съ благимъ намѣреніемъ, да бы се распространеніе ове ужасне прилѣпчиве болести умалило, запо-

вѣди Амвросій, да бы се ова Ікона ноћу на друго мѣсто пренела. Сутра дань невидећи ту Ікону на своме мѣсту, толковала є простота то иначе, и одъ личнѣ Амвросіевы непріятеля раздражена нагрне на дворъ своегъ дуовногъ Архіпастыра, мыслећи нѣга за то, што є увредіо црковну светыню казнити.

Амвросій побѣгне у нѣкій оближни Манастирь, но бунтовницы нађу га и тамо, и извуку предъ црковна врата. Видећи, да нема спасенія замоли се ньима, да бы га допустили приближитисе къ светомъ олтару, и ту се причестити. Они му то допусте, и гледалису спокойно, како се овай светый и пречестный мужъ причешћује. Текъ што то сврши, загрме бунтовницы, викаюћи нечовечно „Нѣга треба смерћу казнити“ Тако 63. година стара Архіепіскопа извуку изъ Цркве варварскимъ образомъ, и заколю предъ враты. То се случило пре, нежели є Поліціа стигла, бунтовнике растерала, а коловоће праведной судейской казни предала. Они су живи на колѣ набіени.

ПАНІНЪ

Россіискій државный Міністеръ рођенъ л. 1718.

Графъ Панинъ Нікита Івановичъ родіо се у Россіи. Отацъ му є подъ Петромъ великимъ быо Генераллаітентомъ, и имао є свое порођенѣ одь нѣке Таліанске фаміліе. Врло младъ стане у Гарду Імператрице Елісавете. Наскоро постане Камереромъ. Оде л. 1747. као пуномоћный Міністеръ у Копенагенъ, а после два лѣта у Штоколмъ. Када се одтуда поврати вовѣри му Екатеріна II. воспитаніе великогъ Княза Павла, и л. 1762. учини га своимъ државнымъ Міністромъ.

Онъ є започео рать противу Турака, кои се Полске буне ради родіо. Онъ є променуо Графство Олденбургъ и Делменорстъ за Ерцогство Олштаінъ на ползу млађе лініе дома Олштаін-Готорпскогъ. Онъ є учиніо миръ съ Турскомъ л. 1774. Онъ є быо поводъ посредственичества Россіискогъ у миру Тешенскогъ и оружаногъ неутралітета. Све Інштрукціе за военачалнике и стране Міністре и све коррешпонденціе са страннымъ дворовыма, све є онъ то самъ радіо. Онъ є быо главна подпора Прайзке Сѵстемє у Россіискомъ Кабінету. У послѣдня времена умали

се нѣгово втеченіе на Екатеріну II. у толико, у колико су се више нѣговн противницы подигли.

Владаюћи државомъ поступао є по овымъ основаніяма, да држава своє достойнство безъ умаленія други свагда обдржати мора, да тако силной држави као што є Россіа, непристои лукава и претворна средства употребљавати, но да Россіиски Міністри у свои дѣли свагда искренно и явно поступати мораю.

Своя дѣла одправляо є благосћу и пріятномъ лакоћу као што се пристои нѣговой добро дѣтелной души. У свему є показивао мужественно постоянство. Где се државне ползе тицало, у томъ се ніе дао ни обећанѣмъ ни претньомъ поколебати. У совѣту совѣтовао є само оно, што є знао, да є найболѣ, и у такову случаю противословіо є и самои Императріцы, ако є она иначе мыслила.

Съ великимъ разумомъ соединявао є онъ быстро разсуђенѣ и велико проницателство, и знао є люде одъ првогъ часа распознати. Преставіо се 11. Апр. 1783.

СУВАРОВЪ

Рымникскій Князъ Італінскій рођень 1729.

Онъ се родіо у Суской нѣкомъ селу у Украини. Отацъ му є быо Офіціръ, и довео га у школу Кадетску у Петрсбургъ. Свое 17. године почне као Гардістъ служити, и покаже у рату противу Шведа велику личну рабрость.

Као Лаітнантъ покаже се л. 1754. у битки Цорндорфской іоште болѣ, где є покрай задобіены рана у битки дотле остао, докле ніе свое врло умалѣне войнике изъ боя извео. Подобно рабро участіе имао є у битки Кунерсдорфской и при наступу одъ Шваіднища. По завоеванію Колберга постане Плац-Маіоромъ одъ Кенігсберга са степеномъ Обрістлаітнанта. Л. 1763. пошлѣ га Графъ Панінъ ко Імператріцы Екатеріни II. са своіомъ препорукомъ. Она му поклони Полковничку патенту, кою є сама своимъ рукама написала. Л. 1768. коммандірао є нѣкомъ часћу войске противу Барске Конфедераціе у Польской — ради Діссідента, разбіо обадва Пулавски, освоіо Кракаву наступомъ, и учиніо важна завоеванія. Зато га учини Імператріца Генералмаіоромъ, даруе му орденъ Александра Невскогъ, и пріими га у Петербургу съ вели-

кимъ отличіемъ. Л. 1773. воевао є противу Турака подъ Маршалломъ Румянцовомъ. Порази Турке у три сраженія, и одржи и четврту побѣду противу Раізефендіа при Казладжи. Кадъ се учини съ Портомъ миръ, у мири онъ нѣке предѣле, кои су се съ Пугачевомъ у внутрености побунили были. Л. 1783. покори Татаре Кубанске и Будзярске, и прену-ди покорити се Императріцы. За то му она даруе Орденъ св. Владиміра и учини Генералнымъ Шефомъ. У битки Кінбургской наложи онъ Інфантеріи, да бы свое торбе сбацыла, и са баіонетомъ на обкопане непріятелѣ ударила. Ту га непріятельи узбію, и тане сгоди га у тѣло. При свему томъ уседне онъ коня, полети за своимъ бѣгаюћимъ козацыма, падне у средъ ньи съ коня и повиче „Бѣжите! Бѣжите! и оставите вашегъ Генерала Турцыма“ При завоеваню Оџакова, на што га є Князь Потемкинъ коммандірао, заборавіо се онъ толико, да бы са оны 600. людіи, кои су за ньнмъ пошли, пропао быо, да га ніе Князъ Репнинъ спасао.

У союзу съ Аустріискимъ Прінц-Кобургомъ порази онъ 1. Avг. 1789. Сераскіера Мемедпашу. Но іоште већу задобіо є славу, што є, чуюћи, да є Прінцъ Кобургъ отъ Турака обколѣнъ, у помоћь нѣму поспѣшіо, и съ ньимъ заедно у Септ. 1789. на рѣки Римнику велику Турску силу са свимъ разбіо.

Зато га Іосифъ Императоръ учини Графомъ Нѣмецкога Царства, а Екатеріна II. Графомъ Россіискимъ съ презименомъ „Римнікскій“ и обадва Владѣтеля даду му велике поклоне.

Крѣпкій градъ Измаилъ ніе се дао заду-го отети. Потемкінъ заповѣди Суварову, да бы га узео. Комендантъ одъ Измайла ніе ктео ни чути о Капітулаціи. Суваровъ обре-че своимъ войницыма, да ће моћи, ако освое градъ, у нѣму плѣнити, и да ни су никомъ дужни пардона дати, и онда удари наступомъ на градъ. Двапутъ буду Русси съ великомъ штетомъ узбіени, но опетъ продру у градъ 33.000 Турака падну мртвы или буду яко ра нѣни 10.000 кое ни су могли потући доћу у робство. Едва су за осамъ дана могли све мртве погребсти. Одъ све добити неузме онъ за себе ништа кромѣ едногъ коня. У очи овогъ измайлскогъ наступа рекне онъ сво-имъ войницыма „У ютру рано еданъ часъ предъ зору, устаћу я, окупати се, обући, и помолити Богу, пакъ ћу онда као петао ку-кур кнути, а вы ћете ударити на градъ, како я наредимъ“ Тако учини, кукурекне, и они ударе. Нѣговъ репортъ о завоеванію Изма-ила гласіо є овако „Честь и слава Богу. Градъ є узетъ. Я самъ у нѣму.“

Кадъ се учини миръ л. 1791. пошлѣ га Императріца као Гувернера Катеріноставскогъа Крімскогъ и свію завоеваны земаля на Мсто-

ку Днѣпра. У Херсону живіо в две године. Кадъ Поляцы л. 1794. опетъ устану на оружіе, добіе онъ налогъ, ову буну утолити. Онъ одержи млого побѣда противу патріота, и освои укрѣплену Прагу наступомъ борећи се 4. часа, 9. Нов. уће у Варшаву. Зато га Екатеріна наименуе Фелдмаршаломъ, поклони му коммандуюћи жезлъ одъ злата, и да му вѣнацъ одъ растова лишћя, у комъ су діаманти сами преко 60,000 рубли вредили.

Л. 1799 вовѣри му Павелъ Императоръ Комманду надъ ономъ войскомъ, коя ће у союзу са Аустріомъ у Италіи противу Француза воевати. И Аустріискій Императоръ учини га своимъ Фелдмаршалломъ, и да му комманду надъ своимъ своіомъ войскомъ. Онъ побѣди Француве у млогимъ сраженіяма при Піаценцы, при Нови, и тако далѣ, отме Француза све градове и крѣпости у горньой Италіи, получи Презіме Княза „Італінскій.“

Зато предузме другій планъ, преће преко Алпіиски гора и Сент-Готтхарда у Швајцерску, но тамо касно стигне, ербо му Аустріа ніе мазге у време послала. Међу тымъ побіе Массена едну Дівізію Россіиску подъ княземъ Корзаковомъ при Цырху, и премора га повратити се преко Раіне.

Тай несрећный случай, н што одъ Аустріе ожидаема помоћь ніе благовременно пре-

спѣла, пренуди Суварова тукући се непрестанно съ Лекурбомъ, Моліторомъ, и Гыденомъ до Езера Коштанцкогъ уступити. У Раісѳалу обколѣнъ бацы се у Шакенѳаль, и одавде изведе човека по човека нѣкомъ стазицомъ, кою су само ловцы Гамзова знали преко стрмениты стѣна до села Мутенъ 28. Септ. и тако се соедини съ войскомъ Корзаковомъ. То врло разсрди Императора Паола, и онъ у злу срцу заповѣди, да се сва нѣгова войска таки кући врати. Суваровъ, кои ѳ у Бемской на зимништу быо, трудіо се доказати, да ѳ нуждно рать продужити. Но всуе Павелъ нареди, да нѣговъ Генераліссімъ съ тріумфомъ у Петрбургъ уђе, да у Императорской палати у собама, кое су за нѣга спремлѣне, обатива, и да му се у Петрбургу славный цодигне паметникъ.

Но текъ што у Россію уђе, разболе се, и зато се морао на своимъ добрама у Літваніи задржати. Таки пошлѣ нѣму Павелъ своегъ лѣкара, и препоручи му, да се потруди нѣговъ драгоцѣнный животъ своимъ вѣжествомъ сохранити. Но у то само време, кадъ су се овакова предуготовленія къ нѣгову тріумфу спремала, догоди се нешто, што га све милости царске лиши.

Павелъ ѳ быо своmъ Генераліссіму наложіо, да бы све Генерале редомъ узимао за дневне Генерале, кои бы нѣгове налоге пріимали, и

испунявали. На то Суваровъ ніе пазіо, но Генерала Княза Баграціоиа имао є еднако за свогъ дневногъ Генерала. На то су се тужили они Генерали, кои су са Суваровомъ незадоволни были, и говорили, да имъ ніе дао прилике отликовати се.

Како се Павелъ о истини ове тужбе увѣри, обяви свои войсцы да презрѣніе нѣгова налога примѣрну казнь заслужуе. Наеданпутъ престану сва предуготовленія ко тріумфу. Оне за нѣга у двору царскомъ одређене собе даду се Прінцу Мекленбургскомъ. У Ріги чуе онъ, у какву є пао немилость, и тога врло опечали.

Будући, да му ніе забранѣно было у Петрбургъ доћи, то поће онъ тамо, и доће потайно къ нѣкой своіой сыновицы, кояе подалеко одъ двора у нѣкомъ предградію живила. Ныко му недрзне свое почитаніе указати. Ова туга умножи нѣгову болесть, и онъ се да исповѣдити и причестити. Садъ се извѣсги Павелъ о нѣгову здравлю. Нѣгови пріятельи добію допуштенѣ посѣтити га. Но одъ нѣга ніе было чути ни туге ни негодованія. Тио є ожидавао 70 лѣтный ирой свою смрть, коя є у 16. дань нѣгова пришествія у Петерсбургъ 18. Мая 1800. слѣдовала. Чувши то рекне Павелъ „Нашъ ирой оддао є свой дугъ єстеству нѣгово преслушаніе опечалило є мене зато, што є нѣгове венце окаляло.“

Погребеніе нѣгово было є торжественно. Нѣга су пратили 15.000. Войника. Императоръ Александръ дао му у Императорскомъ вертограду у Петрсбургу колоссалну штатуу поставити. Онъ є био чрезвичаиный мужъ, танакъ сувонявъ, у младости слабачакъ укрѣпіо є свое тѣло найпаче купаюћисе у ладной води, и био свагда здравъ.

Спавао є на простой слами или сѣну, покрывао се само танкомъ кабаницомъ, био доволянъ съ простымъ солдатскимъ єломъ, и овай начинъ живленя обджао є и онда, када є на найвишемъ степену славе био. Ніе имао выше алина, кромѣ єдне Регементске уніформе и едне овчіє опакліе. Строго се држао своґъ закона, и на то пазіо, да бы и нѣгови подручни то наблюдавали. Никадъ не бы дао знакъ ко сраженію, доксе не бы прекрстіо, и икону светоґъ Ніколая цѣливао У свомъ заключенію непоколебымъ држао є свето оно, што є обеһяо, и ничимъ се ніе дао подмытити.

У говору и писаню кратакъ издавао є свое указе доста пута у стіховы. Ако є и знао но ве єзыке опетъ сс ніе никадъ упуштао у політіческа и діпломатіческа писма говорећи „Перо се непристои за солдатску руку“ за нѣгово просто и мужественно поведеніе, за нѣгово презрѣніе излишности и за нѣгову не-

устрашимость бьо є любимацъ войнства; но отмѣнніи Офіціри мрзили су на нѣгову превелику строгость у подчиненію. Кодъ нѣга є морао Генералъ предъ войскомъ, а не острагъ стаятн. О себы є самъ говоріо „Моя се тактіка состои у овымъ рѣчма, ступай! и удри!

При свему тому имао є онъ превелика тактіческа вѣдѣнія, само є мрзіо на маленкости и Педантіческе ситнице. Ађутанти имали су налогъ, свагда, ако бы се онъ у чему заборавіо, нѣга именомъ Фелдмаршалла Суварова опоменути. Нѣкій путъ тукао є злонѣкогъ войника ради нѣке службене погрѣшке. Ађутантъ му рекне „Фелдмаршаллъ Суваровъ заповѣда вамъ, да се недаде гнѣвомъ надвладати“ „Када онъ то налаже, то га морамо слушати“ рекне онъ, и престане одъ боя.

Што се тиче мужества, отваженія, скорости у произведенію своѓъ намѣренія, у томъ мало има нѣму равны военачалника. Сынъ му се удавіо прелазећи рѣку Рымникъ л. 1820. коя се онда врло излила была.

РІГА КОНСТАНТІНЪ

Тvртей новы Грка рођенъ 1753. по Р. Хр.

Онъ се родіо у Велестини у Өесаліи, и можесе међу прве Ходатае Грчке слобод є и избавленія одъ турскога ига поставити. Іоште као младићъ показао є не само чрезвичайно прилѣжаніе, но и особенна дарованія.

Немаюћи толико имѣнія, да бысе безъ туђе помоћи на науке предати могао, обратисе на трговину, оде у Букурештъ, и ту се преда трговини, но притомъ се и у наукама упражнявао. Потомъ постане Секретаромъ Бояра Бранкована. Свое изображеніе добіо є обходећисе са славнымъ людма разны націа Стара Греческа література распалилае найпаче. нѣговъ воображенія даръ. Латінски, Італіански и Нѣмецки говоріо є као свои матерни єзыкъ. Упражнявао се и у музіки, но иаймиліяму є забава была сравнителна Географія.

Съ овомъ соединявао ползу свогъ отечества. Дань и ноћь само є о томъ мысліо, како бы свое отечество изъ турскогъ робства избавіо. Ова мысль затегне сваку нѣгову душевну жилицу, и онъ сочини дрзновенный планъ, како бысе потайнымъ союзомъ Етеріе Грчка одъ турске власти одтргла. Съ найвећимъ напряженіемъ соединявао є силно

краснорѣчіе, и тако му лако буде єзгру народа, то єсть клефте трговце и знатне странне люде на свою страну превући.

Потомъ оде у Віену и одавде е водіо потайну корешподенцію съ найзнатніимъ членовма ове Етеріе по Грчкой и по другой Европи. У то исто време издавао свои лѣтопись ради изображенія свои земляка. Но кодъ народа Грчкогъ ништа га ніе толико прославило, колико нѣгове патріотіческе песме простонародним єзыкомъ списане. Оне су могле Силу воображенія Грчке младежи распалити, и ньима найвећу мрзость противу турскогъ тирянства у срце улити. Съ тыма є мысліо чувство народнѣ слободе у клефтама слободнымъ жителма кои по горама угнѣтене Грчке живе зажени, и у томъ є доста успѣо.

Нѣгове подражаніе Марзельске песме „устаните дѣцо отечества“ — нѣгова прекрасна войничка песма „Доклећемо парікари по гудура живити?“ дивно су Елинску младежь разпалиле. Онъ є начиніо и мапу одъ цѣле Греціе са старим и новымъ наименованіяма на 12. листова, и тесу трошкомъ нѣговы земляка у Віени печатане

Тако неусипно трудећисе о томъ, како бы патріотісмъ у своимъ земляцыма оживіо, скончасе свое 45. године ужаснымъ образомъ. Нѣкій невѣрный другъ Елеѵѳерій икономъ, и Грк Епіскопъ Београдскій Меѳодій обяве

нѣгово и нѣговы 8. другова Сзаоклятіе Турскомъ Драгоману двора Віенскогъ.

Чуюћи то измакне Ріга са свои шесть другова изъ Віене. но буде у Тріесту, гдесе за Грчку на море навести мысліо, у ваћенъ и затворенъ. У намѣренію самъ себе живота лишити, ударисе Ріга ножемъ, но незгодисе тако, да бы одъ тогъ умр'о. У тавницы смысли сва мученія претрпити, и никога одъ оны, кои су нѣгову тайну знали, неодати. Подписи свію, кои су у Етерію примлѣни, были су у едной кньнжицы, кою є онъ свагда у свои нѣдры чувао. Ту є кньижицу, ноћу наситно искидао, и сва имена свои другова прогутао, да бы тако ньи одъ сваке напасти и гоненія предохраніо.

Изъ Віене, кудъ є съ прочима у ваћеныма донешенъ, буде онъ са своя три сострадалца као турскій подданикъ у Маю 1798 у Београдъ донетъ, и ту и Паша Београдскій да сва четыри посећи, и ньиова мртва тѣлеса у Дунавъ бацыти. Нѣкіи говоре и то, да су турцы Рігіно тѣло међу две, даске метнули и потомъ претестерісали.

Млога су мала сочиненія на смрть овогъ мученника „За вѣру и слободу“ тако Елини нѣга зову, изишла, но измећу прочи, найважнія є она кньижица, кою є издао нѣкій Ніколопулъ ученый Гркъ, кои служи у Бібліоѳеки Кралѣвскогъ Інштітута у Парізу подъ именомъ

„Номократіа“ и Рігіномъ Духу посветіо. Мно-ге нѣгове песме печатане су у Аіделбергу Грч-ки и Нѣмецки л. 1824.

ГРИГОРІЙ

Патріархъ Константінопольскій рођенъ л. 1739.

Онъ се родіо и воспитао у Діміцани у Мо-реи. Учіо се у нѣколико Монастира, а најпо-сле у светой Гори. Живіо є нѣко време као пу-стиникъ. Потомъ постане Архіепіскопъ у Смyрни, и л. 1795 Патріархомъ Константіно-полскимъ. Іоште онда, када су Французи Е-гyптомъ завладали, говорилосе, да су они съ Грцыма у тайномъ поразумѣнію. Зато су тур-цы искали. да бы се Патріархъ погубіо, ако є онъ своимъ пастырскимъ поученіяма и наста-вляо Грке, да се небы Французима у помоћь оружали.

Селімъ III. призна, да є Патріархъ не-винъ, но да бы га одъ бѣде и гоненія одбра-ніо, удали га у свету Гору. Наскоро зовне га опетъ у свое прво достойнство. Када л. 1806 почне Россіа противу турака напредовати, и

када се појави Анг'лiиска Флота предъ Константiнопольомъ, кое є турке противу Грка врло раздражило, и животъ Патрiарховъ у велику опасность бацыло, онда є Селiмъ III. опетъ Григорiа у свету Гору послао, но наскоро га и трећiи путь за Патрiарха у Константiнополь позове.

Онъ є за свое смиренiе, свою любкость и свое милосердiе кодъ свiю у высокомъ почитанiю быо. Живiо є просто свое свештенство држао є у строгомъ благонравiю. Све свое доотке употребляваo є на полезна и Богоугодна дѣла, на све убожне несма траюћи ньиово вѣроисповѣданiе, на заведениe школа, на обновленiе печатнѣ у Константiнополю и печатанѣ полезны кньига. Особито є о томъ настояо, да бы се завеле школе, у коима узаймице другъ друга наставляю, у Схiо, Патму, Смyрни, Аѳини, Шпарти, и Кандiи.

Нѣгове проповѣди, и нѣгова пастырска писма сведоче о томъ, колико є быо благоговѣинъ, колико є ко иновѣрныма снисходителянъ, и колико є люде познавао. Онъ є превео посланiя Апостола Пayла на новогрчкiй єзыкъ, додао свое толкованiе. Када се л. 1821. у Мореи роди буна, доћe и онъ кодъ Порте у подозрѣниe. За предупредути, и да не бы у Константiнополю све Грке, као што се заключило было, турцы поубiяли, изрече онъ свою анаѳему, као што є грозећiй Дiванъ искао,

подъ 21. Марта 1831 противу Упсіланта, Сущо, и противу други участника ове буне.

У то исто време изда свое пастырско наставленіе свему клиру, да бы сви Грцы у свему порти вѣрни и покорни были. Кадъ се погуби князъ Морузи пређа великій Везіръ сву нѣгову фамілію Григорію Патріарху подъ надзираніе. Безъ нѣгова знаня спасесе она по моћу Россіискогъ посланика на нѣку лађу и у тече у Одессу. Онъ тай случай обяви таки великомъ Везіру Бендерли Аліпаши, но свасе кривица на нѣга збіе. Но зато нити є онъ дошао у затворъ, нити є было о томъ каква изслѣдованія, но кадъ є првый дань воскресенія, Господня 22. Апр. 1821. Божественну службу совршіо, и съ прочимъ Архіерейма изъ свое каѳедралне церкве излазіо, окруже га Іанічари, и по налогу великогъ Везіра обесе у свомъ великолѣпномъ Патріаршескомъ орнату онако, како є служіо, на главны црквены враты. Съ ньимъ обесе іошће три Архіереа, и осамъ Патріаршески свештеннка.

На прсима Патріарху была є привезана писмена пресуда, коя га є обвинявала, „да є онъ о буни свои Грка у Мореи знао, да є по свомъ вѣроятію глава ове буне, и да зато сва Грчка нація, премда међъ ньима и невины има, одъ гнѣва Божія, и совршенногъ уничтоженія избећи неможе“ Топрвъ 24. Апр. снимлѣно є нѣгово мртво тѣло, и бачено у море:

Матрози то после извуку, однесу у Одесу, и ту є съ достойномъ чесћу и великолѣпіемъ погребено было.

КОНСАЛВИ

славный Міністръ роћенъ л. 1757.

Онъ се родіо у Риму, учіо Ѳеологіи и Политіки, любећи при томъ и музіку и литературу. Нѣгово явно изражено мнѣніе о Француской революціи, на кою є свагда мрзіо, предобіе му благоволеніе тетака Лудвіга XVI. и на ньиову препоруку постане Аудіторомъ Роте.

У овомъ званію имао є пазити на све оне, кои су у Риму Француской Революціи привржени. И на то є онъ строго внимао. Зато є л. 1798, кадъ су Французи у Римску државу ушли, био уваћенъ, и изъ државе прогнанъ.

Као Секретаръ Кардінала Хіаромонти, кадъ є Папомъ постао, и Піемъ VII. се назвао, постане и онъ Кардіналомъ и државнымъ Секретаромъ. Онъ є съ Наполеономъ онай славный Конкордатъ уговоріо, и у Парізу подписао. Ту є онъ своіомъ красотомъ, своіомъ пристойносћу и своимъ Вѣжествама велико вниманіе на се обратіо. Одъ л. 1806. постане мѣсто нѣга Кардіналъ Касони де Сарца-

на Државнымъ Секретаромъ, а Консалви као и нѣговъ старешина живіо є као пріватно лице до л. 1814.

Тада є као Папінъ посланникъ на Конгрессу Віенскомъ израдіо, да бы се Папи повратиле Марке и Легаціе. Л. 1815. присутствовао є свима разговорма съ Францiомъ, радећи у исто време съ найвећомъ ревношћу о внутренньой наредби Папіны земаля.

Онъ є израдіо онай славный уставъ, одъ 6. Іуліа 1816. кои уређуе правленіе црковне државе. Новый начинъ, како се имаю грађянске распре водити, толико є совршенъ, колико су ондашня отношенія дозволила, подъ нѣговымъ надзираніемъ израђенъ изишао є л. 1817. Новый Кодексъ трговине, кои є немало у свему Французкомъ подобанъ быо, болѣ се допао.

У правленіе Папіне државе увео є новый и лакшій редъ, и зато є ново раздѣленіе све Папіне државе предузео. Подъ ньимъ є Фіианція добро стояла, Ако ніе у ньой имао млого искуства, опетъ є нерадо новаца узаимао. У Риму є у свему завео добаръ редъ, но у Провінціама ніе могао продрзливе разбойническе чете истребити, ако и ніе штедіо ни труда ни новаца. Войску є по Французкомъ начину обучену гледао у добромъ реду задржати, ако іой и ніе могао ни дісціпліне ни рабрости улити. Кадшто се у томъ у мале

ситнице упуштао, и зато є доста поруганія искусіо.

По нѣговой вольи заведена є на Рнмском Универзітету каѳедра науко натуралне, и Археологіе, и Маіо є позванъ быо изъ Маіланда за Бібліоѳекара Ватіканске Бібліоѳеке. Обновленіе Іезуіта, кои су у нѣгову отсутствію л. 1814. опетъ уведени, само зато є радо имао, да бы они тако своя добра, коя су у време своѓъ уничтоженія имали, опетъ добити могли. На печатню є пазіо само зато, да небы Римъ свое слабости предъ страннима обнажіо. Выше є любіо художества него науке. Млого є потрошіо на зиданѣ стуба подъ Колізеумомъ и на предверіе у Музеуму Піа Клемента, и тай є разширіо.

Купіо є богато собраніе Егупетски древноѳтіи, предивна дѣла Камуѓтінова, и дао копати древности Римске. Млого є радіо о украшенію Рима. Одъ свію художника найвећма є отликовао Канову. Сва нѣгова діпломатіческа дѣла, у коима є слободніе поступати могао, нежели у правленію внутренњн дѣла имала су понайвыше срећный успѣхъ. Кромѣ Французкоѓъ Конкордата уговоріо є особенномъ вештиномъ съ Россіомъ, Польскомъ, Прайзкомъ, Баварскомъ Віртенбергскомъ, Сардініомъ, Шпаніомъ, и съ Генфомъ. Конкордате є све оне, съ коима є што радіо, особито у дуовны дѣлы надмуд-

ріо. Быо є гостолюбивъ но доста и штедливъ, у одѣлу своmъ простъ, но чистъ, и у свему врло умѣренъ. Свагда оно, што є ктео и мысліо, изговарао є управо, Ніе се лютіо, ако му є ко противословіо. Кадкадъ є быо мало напраситъ немыслећи зло.

По смрти Папе Ніа VII, комъ є онъ за 23. године непреривномъ подпоромъ быо, управляо є онъ као вр'овниый Кардіналъ за време вдовствующе Папіне столице л. 1823. самъ сва државна дѣла. Кадъ постане Леонъ XII. Папомъ остави онъ Римъ, изиће ради подкрѣпленія свогъ здравля на село Монтополи у Сабіни. На онай паметникъ, кои є Пію VII. у Цркви светогъ Петра преко Ѳорвалдсена израдіо, потрошіо є свои 50.000 фор. и наскоро се за тымъ преставіо у Риму 24. Ian. 1824.

ЛОРДЪ НЕЛЗОНЪ

Адмиралъ Агліискій роћенъ 1758. л.

Онъ є быо петый сынъ свештеника Егмунда Нелзона Пароха одъ Брунампорта у Графству Норфолку. Свое 12. године остави школу, и нѣговъ дедъ Суклінъ Капетанъ нѣке лађе одъ лініе са 64. топа узме га къ себи

за мітшіпмана. Кадъ се Шпаніа ради Фалкландски острова съ Англіомъ свадн, спреми се ова лађя съ другима къ рату. Ако се ова распра наскоро и угасила, опетъ є онъ велику любовь показао къ служби на мору. Нѣговъ дѣдъ преда га некомъ Капетану, кои є у западню Індію полазіо. Съ овымъ є младый Нелзонъ прво свое мореплаваніе учиніо, и одтудъ се пребавившій себи млога вѣжества л. 1773. натрагъ повратіо.

Наскоро за тымъ узме га Капетанъ Суклінгъ на свою лађу, коя є стаяла кодъ Каѳама. Она л. 1773. спремлѣна Експедіціа, коя є имала то намѣреніе, о томъ радити, како бысе къ Полу колико є выше могуће дошло, распалила є мужество младогъ Нелзона толико, да є свакояко настояо, да бы га Капетанъ Лудвігтъ за своегъ Консваіна или Корманоша свое мале лађе пріиміо. Тому се учини, и онъ те године оде съ овомъ експедіціомъ, окоіой се зна, колико є напредна была; Кадъ се врати, добіе му дѣдъ подъ Капетаномъ Фармеромъ, кои є корманіо лађомъ у ономъ Гошварду Сір Едв. Хугеса, кой є за восточну Індію одређенъ быо. Ова поднебесность буде нѣгову здравлю неугодна, и онъ се л. 1776 врати у Англію натрагъ. Л. 1777. преда Испитъ за Лаітнанта, и таки постане другимъ Лаітнантомъ на Ловестофу одъ 32. топа. Ова є лађа пловила предъ Іамаікомъ,

и преморала у нѣкой бури едногъ Американ-ца, да бы се ньойпредао. Првый Лаітнантъ, кои бы морао на ову освоену лађу прећи, врати се натрагъ боећи се у време страшна та-ласа тамо отићи. Лютитъ повикне Капетанъ: „Заръ я немамъ таква рабра Офіціра, кои бы се усудіо, на ту освоену лађу се попети?“ Већъ є ктео майсторъ одъ лађе на чамацъ да скочи, но Нелзонъ га задржи говорећи: „Садъ є на мене редъ“ Онъ наскоро побѣдн све препоне. За тымъ добіе Комманду на Шо-неру, кои є нѣкой Аредати принадлежавао. Л. 1878. узме га Сіръ Петръ Паркеръ као тре-ћѣгъ Лаітнанта на свою лађу, коя є Флагу носила, и учини га скоро првымъ Лаітнан-томъ. Не проће ни една година, и онъ до-біе Комманду на нѣкой Бриги, съ коіомъ є Хондурасбай и приморіе Москіто чувао. Л. 1779. постане Посткепатаномъ, и наскоро до-біе Коиманду Хінкінброка. Предпріятіе про-тиву Шпанске южне Америке да му прву при-лику свою военну рабрость показати, но ту бы и онъ, као и сви нѣгови другови одъ гро-знице, коя у той поднебесности царствуе, пропао, да ніе у Іамаіку одазванъ быо, да пріи-ми Комманду надъ Іанусомъ одъ 44. топа. Садъ онъ слаба ради здравля остави Комман-ду и вратисе у Англію. У зиму л. 1781. пло-віо є по сѣверномъ мору, а по томъ на про-лећe ко Квебену и предъ Боетономъ. Кадъ

се зима преближи, пошлю га къ Невіорку и одъ тудъ оде къ Лорду Хооду у западню Індію, и ништа му се важно ніе случило до мира 1781. У Марту л. 1784. получи Комманду надъ Фрегатомъ, коя є одређена была, да плови подъ Коммандомъ Сіръ Едварда Хугеса око острова подъ Ветромъ.

Строгость, кою є при Навігаціонсакти наблюдавао, заплете га у нѣкій процессъ, да бы штету платіо, но судіе га грогласе невинным. Л. 1786. оженисе у Невісу и узме нѣку удовицу Несбітову. Изъ западнѣ Індіе вратисе у Англію, и живіо є у Норфолку као пріватанъ, докъ ніе л. 1793. противъ Француе започетый рать опетъ га на позориште военно извео. Онъ добіе Комманду надъ Норфолкомъ одъ 64. топа. За показати нѣгово умствованіе приводесе оне рѣчи, кое є онъ сыну нѣкогъ своегъ пріятеля, когъ є къ себи за Мітшіпмана узео, совѣтующи изговоріо: „Ово трое морашъ свагда на уму имати. Прво морашъ све слепо слушати, што ти се буде заповѣдало, нити смешъ судити, оће ли то добро быти, или не. Друго, свакогъ морашъ држати за твогъ непріятеля, кои зло о твомъ кралю говори. Треће, на свакогъ Француза морашъ ты као на ђявола мрзити.“

Подъ Коммандомъ Лорда Хоода одплови у Средоземно море, носећи налоге на Сіръ Хамілтона у Неаполь. Ту се упозна съ ньимъ

и супругомъ нѣговомъ, и съ ньима ступи у тако велико пріятелство, да є тымъ млого одъ свое славе изгубіо. Потомъ превезе Неаполітанску войску у Тулонъ. После оде у Корзіку, и помогне доста ко завоеванію Бастіе и Калвы. Ту буде несрећанъ, и изгуби едно око. Када оде Лордъ Хоодъ у Англію, служіо є Капетанъ Нелзонъ подъ иѣговымъ преемникомъ Лордъ Хоѳамомъ, добіо случайно Комманду нѣкогъ Гешвадра одъ Фрегата, съ коимъ се тако показао, да полковникомъ постане.

Кадъ л. 1795. пріими Лордъ Вінцентъ команду, учиии га Комодоромъ' и да му Команду надъ Каптеномъ одъ 74. топа, У сраженію при предгорію Сент-Вінцентъ 14. Фев. 1797. покажесе онъ тако славно, да се сва ова побѣда нѣму понайвыше преписуе. Онъ освои едну лађу одъ 64. и другу одъ 112. топова, и на крову ове послѣднѣ лађе пріими мачъ Шпанскогъ Капетана. За то поручи достойнство Контраадмірала и Баѳорденъ. Кадъ изведе Гарнізонъ изъ Порто Ферао, добіе налогъ да са своимъ Гешвадромъ блокіра Кадіксъ

Чуюћи, да се нѣка богата Шпанска лађя у пристанищу Сента Кругсъ наоди, пошлю нѣ- у Іулію 1797. са трилінейне лађе тамо, да бы є како освоіо, но у овомъ предпріятію ништа неуспѣбудући што су Шпанцы на то добро

преправни были. У овой битки изложи се тако ватри, да га тане удари у десну руку, и ту є морао себи одсећи дати. Да бы се одъ ове ране излечіо, вратисе у Англію, и као награду получи 1000 фунти штерл. сваке године.

У Дец. 1797. добіе налогъ, да свою флагу метне на лађу Ванвардъ и да плови у средоземно море. Предъ Кадіксомъ састанесе съ Лордомъ Вінцентомъ и онъ му наложи, да пази на Тулонъ, где се Егупетска експедіція оружава. У време нѣке страшне буре буде пренуђенъ свою штацію оставити, и у то доба умакне одъ туда Французка Флота. Ian. 8. преспе Капетанъ Трофбрідге, когъ є Лордъ Вінцентъ тай часъ са 8. лінейни лађи нѣму у помоћь послао, и донесе му налогъ, да таки Француску Флоту потражи, и на ню удари. Колико є у Сіцілііи разабрати могао, чуе, да се она упутила къ приморю Егупетскомъ. Онъ стигне тамо пре нежели Французи, и видећи, да є пристаниште Александрійско празно, вратисе у Сіцілію. Ту се іасно извѣсти, да є Флота Француска къ Егупту одпловила, ускори опетъ тамо, нађе є при Абукіру, удари на ню, и разори є са свимъ.

Обадва су му дома на томъ благодарила, дала му достоинство Пера съ прозвиштамъ Баронъ Нелзонъ отъ Ніла, и награде га годишномъ пензіомъ одъ 2000. фунти штерл.

Одъ турскогъ Султана добіе челенку у діаментима и млогоцѣнну буиду, одъ Россіискогъ Императора царскій съ діаманты украшенъ образъ, златну бурмутицу и собственоручно писмо, а одъ Краля Неаполітанскоъ више разни поклона. У Неаполю дочекаю га съ великимъ торжествомъ, и Неаполітанска обяви Французима рать, но тай изпадне за Французку срећно.

Видећи даће Француси у Неаполь ући, превезе Кралѣвску фамілію у Палермо. Нѣгова є злоба противу Француза была неограничена, како годъ и привржености къ двору Неаполітанскомъ. Кадъ се Кралѣвство Неаполітанско преобрази у Републіку, и противу те нова революціа роди, помагао є ту Нелзонъ, и заповѣдіо Капетану Трофбрігде, да бы у заливу Неаполітанскомъ на све пазіо, оближнѣ острове освоіо, Ian. 24. 1799. доће онъ самъ у тай заливъ уничтожи оно премиріе, кое су Кардіналъ Руфо, и Комодоре Форте начиннли были съ Републіканцыма, премора, да му се преда Цітаделя, да нѣколико Неаполітанаца као бунтовпике противу своги краля погубити, на кое су млоги као злочинство роптали. Но што є годъ у Палерму и Неаполю учиніо, све є учиніо по наговору Лади Халмілтоновице.

Кадъ Лордъ Каітъ пріими команду у средоземномъ мору, оде Нелзонъ съ Лади Хамілтонъ преко Тріеста и Нѣмецке, и доће

после трилѣтногъ одсутствія у Нов. 1800. у Іармотъ. Свудъ є пріимлѣнъ отличномъ почесћу. Први да на л. 1801. постане Віцеадміраломъ плаветне Флаге, и наскоро се она видила на Сан. Іозефу, одъ 112 топова, кою є самъ освоіо. У то време была є Англіа заключила ко разорењю великогъ сѣверногъ морскогъ союза велику Флоту подъ Паркеромъ у сѣверно море послати. Нелзонъ престане и на то, да онъ ту као другій у команди буде.

Онъ развіе свою флагу на Сент. Георгу одъ 98. топова. Флота безъ штете проће крозъ сундъ, и стане предъ Копенагенъ, кои, су браниле 19. лінеины и други плитки лађя, и простране батеріе. Нелзонъ добіе налогъ, да са 13. лінейни и выше Фрегата удари. За петъ часова боренія, у комъ сусе обадве стране рабро држале, порази онъ све лінейне лађе Данске, само кронбатеріе, и оне лађе у пристаништу остану читаве. Но и Англіиске су две лађе быле на прудъ населе, а млоге су быле у опасности насести.

У томъ опасномъ магновенію пошлѣ Нелзонъ Парламентера предлагаюћи, да бы се одъ боя престало, и любовна премирія учинила, иначе ће морати освоенне батеріе запалити, нити ће моћи нѣне рабре защитнике спасти. Нѣгово предложеніе буде пріимлѣно. Онъ изиће на суво, разговорисе съ Кронпрінцемъ, учине уговоре ко премирію, и тако рать престане

Кадъ се тако исто и са Шведскомъ, и са Россіомъ помири, вратисе у Англію, и Краль га учини Вісконтомъ.

Када по томъ Французка преуготовленія на приморіяма устраше Англію, као да Французи мысле на суво изићи, добіе онъ команду надъ нѣкимъ Гешвадромъ и надъ нѣкомъ флотицомъ одъ чамчића съ топовыма између Оксефорднеса и Беахіхеара. Онъсмысли на Французке лађе предъ Булоньомъ ударити, но свомъ предпріятію 16. Авг. 1801. небуде срећанъ, Миръ Аміенскій дао му є мало одпочинути.

Кадъ се на ново роди рать, добіе онъ команду у Средоземномъ мору, и одпловиса своіомъ лађомъ Вікторіомъ у Маію 1803. ко Гібралтару, пазећи найпаче на то, шта ће флота Тулонска предузети. Но ово мѣсто ніе изъ близа блокірао, да бы се непріятель у судіо, изъ пристаништа на море изићн. Нѣгова се желя испуни у Марту 1805. Французка флота изиђе крадомъ изъ Тулона тако, да є Англези и неопазе, сдружисе са Шпанскимъ Гешвадромъ предъ Кадіксомъ, и пође къ западньой Індіи. Како то чуе Нелзонъ, ускори за ньомъ но ненађе є, будући, да се Французка флота, чуюћи, да се онъ ньима преближуе, таки натрагъ вратила. Онъ оде у Англію, и ту разуме, да се непріятель после малогъ боренія съ Адміраломъ Кадеромъ натрагъ у Кадіксъ

вратіо. У Септ. соединисе Нелзонъ на своіой лађи Вікторіи са Каллінгводомъ предъ Кадіксомъ, и пріими Команду.

Окт 19. изиђе Француско Шпанска Флота на море, и онъ є почне са своимъ 27. лінейнымъ лађяма гонити. Француска Флота изъ 33. лінейне лађе узмепуть покрай Гібралтара. Ок. 21. преближесе обадве флоте една другой на еданъ пушкометъ близу предгорія Трафалгарскогъ. Ту се учини найвеће сраженіе намору кое се у новія времена случило, и оконча свеконечнымъ пораженіем Француско и Шпанске Флоте.

Кадъ се веће бореніе утишало, удари изъ едне француке лађе, съ коіомъ се іоште Англіиска Адміралска лађа борила, тане изъ пушке Нелзона у плећћ, проће крозъ белу жигерицу, и раздробиму кичму. Онъ запита какосе сраженіе наоди, и кадъ разуме, да су се веће 12. непріятелски лађя предале, смешећи се умре юначки, жалећи само то єдно што свою Аиглійску Флоту неможе у безопасіе положити.

Нћгово мртво тћло у Шпірітусъ метнуто донешено є на нћговой лађи Вікторіи у Англію у ономъ сандуку, кои є онъ самъ себы дао начинити изъ оне велике Катарке, коя є на Француской лађи при Абукіру была.

Іунія 8. л. 1806. донето є нћгово тћло съ великимъ жалостнымъ торжествомъ на рћ-

ки Θемзи у Лондонъ, и у Цркви св. Павла погребено, где му є и прекрасанъ паметникъ подигнутъ. Седамъ правы Прінцева пратили су тѣло нѣгово. Отечество є дало нѣговымъ сродницыма разне почести. Нѣговъ тітулъ као Лорда прешао є на нѣгова брата.

БЕРΘІЕРЪ

Князь одъ Невшатла роѣенъ у Парізу л. 1753.

Онъ є сынъ нѣкогъ Гувернера воены зданія. Почне младъ служитн у Генералстабу, и воевао є заедно съ Лафаетомъ за слободу Американски држава. Првы година Революціе постане Генералмаіоромъ націонзлне Гарде у Верзелю. Свагда є еднаку умереность у свему показао. Дек. 28. л. 1771. постане у Хору Маршалла Лыкнера Шефомъ Генералштаба. Л. 1793. ишао є противу непокорны Вендеа. Л. 1796. оде као Дівізіон-Генералъ къ Італіанской войсцы и ту као Шефъ Генералштаба помогне доста ко срећномъ успѣху овогъ рата. У Окт. л. 1796. пошлѣ га Бонапарте у Парізъ ко Діректоріи съ условіяма мира Кампо-Формііскогъ, л. 1798. пріими Комманду

надъ Італіанскимъ Войнствомъ, и налогъ одъ Директоріе, да бы противу Римске Државе рать повео. Првы дана Февр. уђе и уничтожи Папіно владѣніе и заведе Конзулатъ. Изъ привержености къ Бонапарти пође съ њнмь у Егупетъ као Шефъ Генералстаба. Кадъ се одтудъ поврате наименуе га Бонапарта военнымъ Міністромъ. За тымъ постане вр'овныимъ Генераломъ надъ Резервомъ, оде съ Бонапартомъ у Италію, помогне му прећи преко Бернарда, и одржати побѣду Маренгс. Подпише премиріе одъ Алессандріе, уведе правленіе Піемонта, и оде са особеннымъ посалствомъ у Шпанію. За тымъ се пріими военне Міністеріе, коюе међу тымъ Карнотъ водіо. Кадъ се Наполеонъ учини Императоромъ, пратіо га е Береіе у Италію л. 1805. да бы се тамо за Краля одъ Италіе вѣнчао.

Као Шефъ Генералштаба оде у Нѣмецку, подпише Капітулацію одъ Улма съ Макомъ, и 6. Дек. 1806. премиріе одъ Аустерліца. За тымъ пође съ Наполеономъ противу Прайза и подпише премиріе Тілзітско 1807.

После престане быти военымъ Міністромъ, постане Констабломъ одъ Франціе, ожени се 1808. съ Маріомъ Елісаветомъ Амаліомъ кћерю Ерцога Вілелма одъ Баернбіркенфелда, коя се л. 1784. родила. Одсадъ е свудъ съ Наполеономъ неразлучно одіо на свимъ нѣговымъ предпріятіяма. Л. 1809. по-

казао се отлично противу Аустріе при Ваграму, и постане Княземъ Ваграма. Онъ є у име Наполеоново Ерцерцогиню Марію Луізу кћерь Франца Императора и одвео у Парізъ. После га учини Наполеонъ Генералнымъ полковникомъ Швaіцерскогъ полка.

У рату противу Россіе л. 1812. био є Шефъ Генералштаба, што є и л. 1813- задржао,

После паденія Наполеонова изгубіо є свое Княжество Невшатель и сва проча достойнства, но био є кодъ Лудвіга XVIII. у великой милости и уваженію. У време повратка Наполеонова изъ Елбе ишао є онъ за Кралѣмъ у Гентъ, а после се уклоніо у Бамбергъ къ своіой Фамілії.

Нѣкіи веле, да се ту на нѣму нѣко очаяніе примѣтило. Іуніа 1. 1815. после подне, кадъ є нѣка колона Россіиске Войске идући на Францію са своіомъ военномъ Бандомъ крозъ Бамбергъ пролазила, загледасе онъ у ню тако, да са своіъ прозора у трећемъ спрату на землю падне и тако свой животъ сконча. Онъ има єдногъ сына, кои се родіо 1810. и две кћери.

ШАРЛОТЕ КАРДОЕ

рођена л. 1768.

Она се родила у Сатурніну близу Сеeца у Нормандіи, и са предивномъ красотомъ женскогъ пола соединявала є чрезвичайно мужество каква юнака. Нѣна милостника, кои є Офіціромъ у Гарнізону Каенскомъ био, обтужи Маратъ, да є участникъ созаклятія противу Републіке, и да га преко подплаћени люди убити. То ню врло опечали и раздражи, и она смысли нѣму се осветити. Читаюћи древню Исторію напои се великомъ злобомъ противу свію оны, кои друге даве и угнѣтаваю, и заключи Марата оно страшно чудовиште толики зала убити, и тако свое отечество одъ овогъ крвопіице ослободити.

Къ тому раздражи ню и то, што су 31. Маіа 1793. они народни Депутірцы, кои су съ ньомъ едногъ Політическогъ мнѣнія были, и кое є Маратъ протерао, и на смрть осудіо, све Французе противу овогъ звѣра у помоћь позвали, и тако са свимъ угнѣтену слободу Франціе одбранили.

Она остави свое мѣсто, и доће 12. Іуліа 1793. у Парізъ. Писала є двапуть Марату, да бы є къ себи пустіо; но онъ то недопусти. Онда му она 15. Іуліа напише ово писмо:

„Грађянине! Іасамъ овай часъ дошла изъ Каене. Любовь, кою вы ко отечеству имате, дае ми надежду, да се желите извѣстити о томъ, каква бѣдна приключенія у оной Провінціи бываю. Будите дакле добри, и дозволите ми еданъ часъ къ вама ући. Я вамъ имамъ важне тайне одкрыти.“

За овымъ писмомъ поће у нутра, носећи у своимъ нѣдрыма ножићъ. Маратъ излазећи изъ купатила пусти є къ себи. Она нзнайпре почне говорити, како се народня собраиія у Калваду држе. Маратъ є радо слушао имена оны, кои су то народнѣ собраніе оживлявали, и рекне іой: „Сви ће тіи скоро подъ Гілотіномъ то платити.“ У тай ма удари га она ножемъ у срце. Спокойна, као свештеница, коя жертву приноси, стояла є дѣвица у средъ буне, коя се о томъ родила. Ню баце у тавницу Абтай. Ту дотрчи нѣкій младићъ, когъ є нѣго предпріятіе у восхищеніе довело, и замоли се, да бы место нѣ жертва быо, но со тымъ ню ніе спасао- У тавницы само се о томъ бринула, како бы то измолила, да нѣномъ отцу не бы ништа учинили, ербо є она безъ нѣгова знаня себе жертвовала.

Потомъ є писала Барбароу: „Сутра око петогъ часа се мой процессъ починѣ; тай дань надамъ се я съ Брутомъ и съ другимъ старыма у раю састати.“

Предъ революціоналнымъ судомъ предстане најпристојнијимъ образомъ, и одговараласе чисто и благородно. О своме убіиству говорила є као о испуњеној дужности ко отечеству. „Я самь имала право убити Марата, говорила є, ербо є и онъ толике друге убіо. Гласъ обштій народа осудіо є њега на смрть. Я самь само ту пресуду испунила.“

Њенъ бранитель кодъ суда Шаво Легардъ, дивећи се њеномъ толикомъ мужеству, рекао є Судіама: „Вы сами чуете обтужену, Она признае свое изступленіе. Она сама признае, да є ладномъ крвлю убіиство учинила. Она нетаи ништа, нити тражи обране. Ово нерушимо спокојствіе, духа, ово совршено отрицаніе саме себе, ови знацы свое спокојне совјести, таково што ніе природно. Овакова появленія могусе само по політіческой фантазіи толковати, коя є њој нож у руке дала. Вы садъ заклети грађянскіи судіе можете у томъ пресудити, колико важи ово морално призрење на мјрилама правде.“ Ове његове рјчи мало су дјиствовале на крвожедне судіе, кои су њено дјло сматрали као нападеніе на явно безопасіе и поредакъ, кое ни противу злодјя быти несме и казнити се мора.

По своме осуђеню благодарила є она своме бранителю овимъ рјчма: „Я бы желила вама дати знаке оногъ могъ почитанія,

кое сте ми у срце улили. Ова господа, пружаюћи руку на судіе, кажу ми, да самь све мое имѣніе изгубила, а я имамъ нешто дуга, кои самъ овде у тавницы учинила, ту бригу вама препоручуемъ.“

По томъ є у црвену кабаницу обучену одведу на мѣсто погубленія. Смешећи се пролазила є крозъ народъ веселымъ лицемъ. Народъ є ню проклињаю, но она є остала спокойна духа, докъ ніе губитель невиности пуной дѣвицы мараму съ врата тргао. Она є умрла подъ Гілотіномъ 17. Іуліа 1793. Изъ гомиле народнѣ чуо се гласъ: „Гле! та она є већя него Брутусъ“ То є быо Адамъ Лыксъ Депутірацъ града Маінца. Съ великимъ жаромъ писао є онъ Апологію, и желіо умрети, као што є Шарлоте умрла, кое се наскоро и случило.

НЕССЕЛРОДЕ

Міністръ страны дѣла, и Віцеканцлеръ Россіискіи роѣенъ 1755.

Родіо се у Ліфланду и зарано упутіо на Діпломатику. Пріимао се важны посланичества, и у милости своегъ Монарха дошао є до

највећега повѣренія. До л. 1821. управляо є Графъ Каподістріа съ ньимъ совокупно внѣшня дѣла. Но одъ оно доба, како є Императоръ явно обявіо, да буну Грчку негодуе, и одъ како се Россіиска Політіка къ Турской променула, изишао є Графъ Каподістрія изъ Міністеріе, ако и ніе одпуштенъ изъ службе, и самъ Графъ Несселроде управля внѣшня Россіиска дѣла.

У рату Россіискомъ противу Франціе. подписао є 19. Марта 1813. допуняваюћи Калішкій уговоръ заедно съ Барономъ Штаіномъ уговоръ Бреславскій съ Харденбергомъ и Шорнхорштомъ, и 15. Іуніа 1813. спомагателный уговоръ у Раіхенбаху у Шлезіи са Англіискимъ пуномоћникомъ Лордомъ Каткартомъ. Потомъ се погодіо у призрѣнію найважны Пунктова Офензів, и Дефензів алліанціе, коя є 9. Септ. у Тепліцу између Россіе и Аустріе, између Аустріе и Праиске, и између Россіе и Прайске заключена.

У рату одъ л. 1814. пратіо є своегъ Императора у Францію и подписао 1. Марта четверогубну Алліанцію у Шомоню. Ноћу између 30 и 31 Марта заключилн су онъ и Графъ Орловъ и Аустріискій Графъ Пааръ у Парізу съ Маршалломъ Мармонтомъ уговоръ о предаи града Паріза.

Све онда одъ союжены сила издане Ноте и изясненія и самъ Парізкій миръ одъ 30. Ма-

іа 1814. одъ нѣга су подписане, и како се говори, онъ є при сочиненію овы Нота найвеће имао участіе. На Конгрессу Віенскомъ, где є Россіа завведеніе Нѣмецкогъ союза крѣпко помагала, быо є онъ вр'овный пуномоћникъ. У ономъ избору, кадъ се о томъ дѣиствовало, да бы се трговына съ Арабскимъ робовыма са свимъ укинула, млого є онъ радіо. Онъ є сочиніо ону славну Ноту одъ 31. Дек. 1814. коіомъ є Россіа Аустріискимъ, Англіискимъ и Прайзкимъ Посланницыма обявила, да бы требало Польску подѣлити, и Саксонію Прайской уступити. Онъ є подписао ону Ноту одъ 13. Марта коіомъ су союжене силе Наполеона као мртва огласиле, и другу Ноту отъ 25. Марта 1818. коіомъ су наново утврдили уговоръ, кои су у Шомоню наредили.

Одъ овогъ времена Графъ Несселроде, као еданъ одъ найдѣйствителны Діпломата у лѣтописи свете Алліанціе пратіо є свогъ Монарха у све Соборе Владѣтеля и државны Міністра у Аахень 1818. Тропаву 1820. Лаібахъ 1821. и Верону 1822. Кадъ су се Імператори Александръ и Францъ у Черновицу 1823. лично састали, ишао є Несселроде изъ Черновца у Лембергъ ко Князу Метерніху, кои є слаба ради здравла тамо заостао быо.

За ове велике и вѣрне труде у Россіиской Діпломатіки, коя є на сву Еѵропу важно втеченіе имала, обдаріо га є нѣговъ Мо-

нархъ разнымъ орденыма, и поклоніо му велика добра. А и млогіи други Европейски Монарси даровали су му млоге свое велике ордене.

КОДРІНГТОНЬ

Англійскій Віцеадміралъ рођенъ л. 1770.

Онъ се родіо одъ нѣкогъ старогъ племена, кое є одъ 14. вѣка више рабры и честны мужева у државной службы имало. Онъ као Лаітнантъ стане у морску службу л. 1793. помогне Адміралу Хове славну добити побѣду, воюючи съ нымъ заедно иа едномъ броду. Отликовао се у више сраженія. У битки Трафалгарской управляо є као Капітенъ Лінейскомъ лађомъ Оріономъ.

Л. 1809. служіо є подъ Адмираломъ Гардпеномъ при обсады Фліссінгена, по томъ є за нѣко време браніо Кадіксъ, а после управляо Флотіцомъ, коя є на приморію одъ Каталоніе Шпанской знатну помоћь противу Француза давала. Л. 1814. постане Віцеадміраломъ, и служіо є подъ рабрымъ Адміраломъ Кохраномъ у Америки. К. 1825. получи команду на Средоземномъ мору, коя є на то

одређена была, да бы пазила на Турску морску силу. Имао є свою заставу на лађи именомъ Азіа.

Употребіо є строга средства противу Грчки Морски разбойника, и обявіо Грчкомъ владѣнію, да нећe ни едной Грчкой лађи допустити грабежа ради на море изићи. Кадъ се потомъ по уговору одъ 6. Іулія 1827. Француска Флота у Средоземномъ мору подъ Адміраломъ Реньи скупила, премора онъ повелителя надъ Егупетско-Турскомъ Флотомъ у Мореи Ібраіма Пашу подъ 25. Септ. къ такову премирію, да бы се сва и земна и морска сила военна у иристаништу Наварінскомъ одъ свакога непріятелства уздржавала.

Ібраімъ наруши свай уговоръ чинећи по Мореи свирѣпа опустошенія. Кадъ стигне и Россіиска Флотіца подъ Адміраломъ Хаіденомъ постане союзена Флота превозможномъ, и Кодрінгтонъ као найстарій пріими команду надъ свомъ овомъ союженомъ Флотомъ. Ко сраженію нарећена флота мыслила є у приставиште ићи съ тымъ намѣреніемъ, да бы Ібраіма преморала, уговорено премиріе обджати, и бы се Егупетска Флота у Егупетъ, а Турска къ Дарданелама повратила. Све є было, као што се после видило ко сраженію нарећено, и уговорено. Кадъ се 20. Окт. союжена Флота преближи ко пристаништу Наварінскомъ, изиће нѣка Турска лађа предъ ню и

обяви Кодрінгтону, да се нічія лађа безъ дозволенія Ібраімова небы у судила у пристаниште уђи.

Кодрінгтонъ на то одговори, да ніе дошао налоге пріимати но давати, и ако бы се Турцы усудили пукнути, да ће имъ се сва Флота уничтожити. Како се нѣке Англіиске лађе преближе батеріама, таки почну Турцы пуцати. За часъ почне се обшта борба, и та за три часа сву Турску Флоту сатре. У овомъ страшномъ боренію стояо є онъ на крову свое Адміралске лађе и у тѣсномъ простору пристаништа управляо тіо и неустрашимо движеніе цѣле союжене Флоте. Франція и Россіа благодариле су побѣдителю Кодрінгтону славнымъ отличіяма. Англіискій народъ превозносіо є нѣгово мужество, а нѣговъ Краль, ако му є и дао великій крстъ Баѳордена, ништа манѣ дао му є на одговоръ такове вопросе, изъ кои се види, да є потайно негодовао што є онъ то учиніо.

У Іулію 1827. ишао є съ нѣколико лађи предъ Александрію, и разговарао се съ Ме-медаліомъ, и затымъ Віцекраль наложи своимъ сыну Ібраіму, да Морею остави. Кодрінгтонъ є искусіо немало неблаговоленіе одъ стране Торуміністеріє, и чуо, да є Краль другогъ место нѣга одредіо. Тому преда онъ 22. Avг. 1828. свою Команду и врати се у Англію.

Англіиски Міністри нн су онако съ ньимъ поступили, као што є Англіискій народъ нѣгове заслуге уважавао, и нато су млогіи у Парламенту почели викати. Колика су у томъ політіческа пристрастія была, видило се у Avг. 1829. у време препиранія у Военномъ суду, кои є држанъ противъ нѣкогъ Офіціра Капетана Дікінгсона, когъ є Кодрінгтонъ службено тужіо, да противъ подчиненія поступіо. Судъ огласи обтуженогъ невинымъ, и тымъ Кодрінгтона чувствително увреди.

Мнѣніе оно, као да є Кодрінгтонъ покрай своги службенногъ упутствованія предъ сраженіе Наварійско, и друго потайно одъ ондашнѣга Адмірала Ерцога одъ Кларанса по томъ Крала Вілелма I. имао, осведочило се по томъ, што є Краль таки, како є на престолъ дошао, нѣгове отечеству учинѣне заслуге совершено признао, и нѣму ону исту почесть указао, кою є пре тога у Парізу и Петрсбургу искусіо.

АРДЕНБЕРГЪ

Државный Канцлеръ Прайзкій рођенъ л. 1750.

Родіо се у Ановеру, и совршившій свое науке у Лаіпцігу и Гетінги стане л. 1770. као Камералный Совѣтникъ у службу Ановеранску. Имаюћи доста имѣнія могао є по Европы путовати, и дружећи се съ великимъ людма своя вѣжества умложити, и свое высоке даре коимъ га є сама природа украсила, изобилно изобразити. Више година провео є у Вецлару, Регенсбургу, Віени, Берліну, у Француской, у Оланду, а найпаче у Англін.

Л. 1778. постане тайнымъ Камералнымъ Совѣтникомъ, но нѣка приватна распра, кою є съ нѣкимъ Англіискимъ Прінцемъ имао, буде поводомъ, да онъ ову службу остави. Потомъ га пріими Ерцогъ одъ Брауншваіга у свою службу као своґъ дѣйствителноґъ тайноґъ совѣтника, и великоґъ Фоігта. Овай Ерцогъ пошлѣ га л. 1786. са тестаментомъ Фрідріха II. кои му є на оставу датъ у Берлінъ. Ту се своимъ дарованіяма и обхожденѣмъ толико допадне, да є после Ерцогъ готово сва своя дѣла кодъ двора Прайзскоґъ преко нѣга одправляо. Л. 1787. постане Президентомъ Камералне Коллегіе. Међу тымъ се

яко Прайзкомъ двору допадне. Кадъ послѣдный Маркграфъ отъ Аншпаха и Баірата л. 1790. за своя княжества міністра себи заиште, препоручи онъ къ тому Арденберга. Овай се Маркграфъ одрече после Владѣнія, и нѣгове се землѣ соедине съ Прайзкомъ. Прайзко владѣніе не само нѣга потврди у своме достоинству, но найменуе га іоште и своимъ тайнымъ правителствующимъ Міністромъ, и кадъ є Краль у овой земли владѣніе пріиміо, нѣму су жителыи у име Кралѣво заклетву вѣрности положили.

После є правленіе ове землѣ ради внѣшни отношенія съ Кабінетомъ посла имало, зато га Краль найменуе своимъ Кабінетскимъ Міністромъ. Кадъ се рать противъ Франціе започне, зовне га Краль къ себи у свой главный квартіръ у Фракфуртъ на Маіни. Ту се преко зиме бринуо за снабдѣніе войске. По томъ буде нарећенъ за Кралѣвскогъ Комесара у Полїтїчески дѣли. У томъ пробави на Раіни едну годину. У почетку л. 1795. тошлѣ га Краль у Базль. Ту є по смрти Графа Голца радіо о миру, и 5. Апр. учиніо миръ измећу Прайза и Французке Републіке, и зато Орденъ црногъ Орла добіо. За тымъ се врати у Франконію. Ту несамо олакша внутренѣ правленіе, ноизравна млоге граничне распре са сосѣднымъ Нѣмецкимъ државама. Кадъ пріими владѣніе Фрідріхъ Вілемъ III.

подвргне онъ судейска и дуовна дѣла Франконске землѣ Прайзкой Міністеріи, и вр'ховной Консісторіи, а Фінанціална соедини съ Генералномъ Діректоріомъ. Мінісгеръ буде Шефъ ове землѣ, но пређе у Берліиъ, и ту є као Кабінетскій Міністеръ сва дѣла Франконіе расправляо.

По смрти Міністра Вердера пріими онъ 1800. правленіе Магдебурскогъ Алберштатскогъ и Невшатлскогъ окружія, постане за свагда Кураторомъ Академіе художества и зданія. У то доба быо є Берлінскій дворъ Средоточіемъ, у комъ су се сва дѣла Еѵропейска подъ руководствомъ Графа Аугвіца, кои є као што се зна, на Француской страни быо У отсутствю Аугвіца издѣйствуе Арденбергъ, те се Кабінетъ Прайзкій къ Англіиской страни окрене. То буде поводомъ да Аугвіцъ л. 1804. свой одпустъ узме и Арденбергъ ступи на нѣгово мѣсто. Онъ се потруди о томъ, како бы Прайзка свой совершеный неутралітетъ обдржала. Топрвъ онда, кадъ Французи предѣле Аншпвха преступе, удали се онъ одъ ове сѵстеме.

У своіой Ноты одъ 14. Окт, 1805. изрази се онъ сврху ове у вреде народни права Маршаллу Дыроку основано и силно. За тымъ слѣдуе Конвенціа у Поцдаму 3. Нов. Прайзке и Россіе, и почну се предуготовленія къ ра-

ту, но тасе премиріемъ одъ Аустерліца прекину.

Онъ обећя Англійскомъ міністру при двору Прайзкомъ Лорду Харовбію, да Англійска Войска у Анноверу безопасно обстати може, како бы Прайской, ако бы на ню Французи напали у помоћи быти могла. Но међу тымъ омъ Аугвіцъ у Віени съ Наполеономъ 15. Дек. 1805. учини такву Конвенцію коіомъ є ради болећъ неутралітета Прайзка Ановеръ освоила. Ради ове Конвенціе уступи Арденбергъ свое мѣсто у Кабінету Аугвіцу, а онъ удалѣнъ одъ Кабінета радіо є друга своя дѣла као шефъ Магдебургско — Халберштетскогъ окружія, но нечаяна приключенія пренуде опетъ Прайзку къ рату одъ 1806. Онъ є быо у совѣту, кои се пре почетогъ рата у Шарлотенбургу држао. По томъ є по налогу своѓъ двора по нѣкимъ земляма путовао. Што се рать започео, у томъ ніе онъ имао никаква участія, но живіо є на на своѓъ добру Темпелхофу близу Берліна Окт. 14. оде ко Кралю, и пріими будући да є Генералъ Застровъ, кои є мѣсто Аугвіца внѣшня дѣла отправляо л. 1807. свой одпустъ искао, пожельи Імператора Александра правленіе внѣшни дѣла. По Тілзітскомъ миру узме онъ опетъ свой одпусть, пробави нѣко време на границы Россіиской, а после се врати на свое дробро Тепелхофъ, одъ тудъ

га вовне Краль къ себи 6. Іуніа 1810. и учини своим Државнымъ Канцелеромъ.

Нѣгове превелике заслуге, кое є у своме звању Држави учиніо, знаће потомство безпристрастно уважавати. Изпрва се трудіо об држати Прајзку у союзу са Француском, а са свимъ противно є поступіо онда, кадъ су се Французи изъ Россіе повратили, и кадъ є тому удобна прилика се появила. Каква су се одъ туда за Прајзку срећна слѣдствія породила, свима є познато.

Онъ є подписао Парізкій миръ, и онда га є нѣговъ Краль обдаріо достойнствомъ Князя л. 1814. По томъ є ишао са союженымъ Монарснма у Лондонъ, имао є велико участіе у Конгрессу Віенскомъ. Дѣлао є доста и о миру Парізкомъ л. 1815. Као Діпломатъ имао є славна дарованія и велика свойства. Знаое-высоке Ідее изнаћи, но и ко концу привести Непазећи на свою користъ само є ползу своегъ Монарха предъ очима имао, зато є и уживао пуно повѣреніе своегъ Краля.

По томъ є био Президентомъ новозаведеногъ Државногъ совѣта, посланикомъ Велико Ерцеговства Дольне Райне 1817. Участникомъ на Конгрессу Аахенскомъ 1818 у Карлсбаду 1819. Расположіо Државну Архіву, у вео нову систему данодаянія 1820. Био є почео радити о новой Прајзкой Конштітуціи, ноту-

ніе довршіо Најпосле био є као Міністеръ са Државнымъ Міністромъ Берншторфъ участникомъ Конгресса у Тропавы, Лаібаху и Вероны изъ Вероне пође путовати по сѣверной Италіи, разболесе у Павіи одъ запаленія беле жигерице, и умре у Генуи 27. Нов. 1822. Уважаваюћи нѣгове велике заслуге дао є Краљ л. 1824. нѣговъ обликъ у оной саали поставити, у коіой се скупља Државный совѣтъ.

ТАЛЬРАНДЪ ПЕРІГОРДЪ,

Князъ одъ Бенсвента роћенъ у Парізу л. 1754.

Онъ доводи свое племе одъ оне Фаміліе, коя є іоште у среднѣмъ вѣку надъ предѣломъ Кверси владала, н коя се къ найвышемъ Француэкомъ благородству причислява. Маленъ падне несгодно, и неполучи правъ струкъ тѣла, зато смысле нѣгови родители старешинство свое Фаміліе на Аршамболда своґъ другоґъ сына пренети, а нѣга дуовному чину посветити. Нѣгова материя Баба была є Прінцеза Урзіни коя є при двору Філіппа V. Краля Шпанскоґъ велико отличіе уживала.

Ова славна жена, ако є и сву своію хитрость и честолюбіе употребила, опетъ є съ вр'а свое силе пала. Непостоянство нѣне среће было є огледало нѣномъ унуку.

Своимъ духомъ, своіомъ способносћу, и своимъ дарованіяма управляо є онъ самъ са своіомъ судбомъ, и выше пута была є судба толики Држава у нѣговымъ рукама. Учіо се у Семінаріи св. Сулпіціа Любка шала, іроніа, у милято обхођѣнѣ, проницателство у дѣли, лакость у послу, и быстро око, кое є могло люде и людске слабости таки прозрети, отликовало є Перігорда. Свое 16. године постане л. 1780 Генералнимъ Агентомъ свогъ Клира. Ту покаже несамо свое велике даре ко владѣнію, но и вештину у велики дѣли, све тайне кончиће таки разспознати, и уватити, и веће Мірабоо у своіой тайной Берлінской Корешподенціи о нѣму као найсубтилніемъ и найспобніемъ мужу оногъ времена говори.

Како є ступіо у політіческа дѣла таки се открила превозможность нѣгова ума. У началу Французке революціе быо є Епіскопомъ, Отунскимъ, и Абатомъ одъ Челесъ и Сент. Деніса. Као посланикъ свештенства свое Епархіе при Собору народнѣмъ л. 1789. согласіосе са трећимъ то єсть грађянскимъ чиномъ и ускоріо то, да бы се 19. Іуніа дуовный играђянскіи чинъ у едно сліо. Іуліа 7. предложи у собору то, да сва она пуномоћія, коя у себи о-

граничену власть содржаваю, ништа неваже, и да наредбе собора народнѣгъ свуда обшту важность имаю.

Као членъ конштітуціоналногъ избора предложи, да се дуовна добра продаду, будући да є то несамо полезно, но и праведно, и то издѣйствуе, да се укиие десетакъ свештеиический. Противословіемъ клира найпаче свое Епархіе, кои є на то яко викао, ніе се онъ дао смести, но поступіо є онако, како є требовао духъ времена, и обште стремленіе преключенія, коя є мудро руководствуюћи ко спасителнымъ променама управити знао. Првый є предложіо, да бы се по цѣлой Франціи у свему еднака мѣра установила. Іуліа 14. л. 1790 кадъ є стветкованъ празникъ народня союза служіо є на олтару отечества Божественну службу. Као Кураторъ тестамента Мірабовлѣва изясніо є мнѣніе овогъ слвногъ мужа како треба тастаментъ правитн, но найпаче прославіо се кодъ народа онымъ своимъ планомъ, како бы требало Француску младежь воспитавати. По томъ є мысліо о томъ како бы се могао завести Інштітутъ за науке и Художества, кои є по томъ после петъ година подъ другимъ владѣніемъ заведенъ. Дек. 29. л. 1790. извиніо се свештенству, што се Конштітуціи заклео своимъ писмомъ, и ньи позвао, да бы нѣгову примѣру послѣдовали. Ian. 14. л. 1791. постане членомъ Парізкогъ Департамен-

та, а у Марту и Нов. браніо є заедно оне свештенике, коисе ни су Конштітуціи заклели.

Онъ є єданъ одъ првы оне Епіскопе, кои су се Конштітуціи заклели, посветіо, за кое се Пій III у своме писму одъ 17 Апр. на нѣга врло лютіо и свою анаѳему на нѣга послао. За то оставн онъ свой Епіскопатъ,

Садъ заключе Французи, л. 1792. потайно, да онъ и Шовелінъ иду у Англію н гледе миръ између Франціе и Англіе обдржати, и купеческій уговоръ начинити, но Англіа нађе за добро дипломатіческій карактеръ ове двойце непризнати. За тымъ се Шовелінъ врати у Француію, а Талѣрандъ, когъ су Іакобінцы као Кралѣвскогъ агента народу обтужили, а Емігранти у Англіи као Іакобінскогъ Емміссера прогласили, остане у Англіи, докъ се Франція л, 1793. са Англіомъ ніе са свимъ свадила. Садъ му Англіиска Міністеріа наложн, да има Англію са свимъ оставити.

Знаюћи, да су 10. Avг. 1792. у Тылерія-ма нашла се пѣгова писма, за коя бы се могао обвинити, удали се изъ Англіе у союжену Сѣверо-америіканску Државу и ту є тргуюћи живіо. После 9. Ѳермідора поврати се у Еѵропу. На предложеніе Шеніера и на велику молбу Госпоже Штаелъ уничтожи народный Конвенть у Септ. 1795. ону противъ нѣга поднгнути тужбу, и тако се Талѣрандъ врати

преко Амбурга, где се са Госпожомъ Грандтъ упозна л. 1797. у Парізъ, помогне утврдити Конштітуцію и прочита своя два сочиненія, коя су своимъ содржаніемъ и слогомъ велико у народу вниманіе причинила, едно, да бы добро было на сѣверномъ брегу Афріке населити таково снажно населеніе, кое бы могло тамошнѣ Турске корзаре покорити, а друго, да бы се са сѣверномъ Америкомъ трговачкій союзъ установіо. Наскоро постане свима важанъ толико, да га учине Міністромъ внѣшни дѣла. Одъ ово доба постае найважній Періодъ живота овогъ славногъ Французкогъ Міністра до л. 1808. и тыма се л. 1814 и 1815. причислява Іоште л. 1797. почели су сви они, кои су се нѣгова присутствія бояли, и кои су нѣгову тайну познавали, нѣга у разныхъ писаніама, и Епіграматма жестоко укоравати, на кое є онъ своимъ сочиненіемъ, кое се зове: „Изясненіе моимъ Грађянма“ одговоріо, и свое званіе оставіо. При свемъ томъ нападали су на нѣга у совѣту одъ 500. Бріотъ и Луціанъ Бонапарте явно, како што су га нѣговъ преемникъ Шарлъ Лакроа, и млогіи другіи непрестано у новинама боцкали, докъ се ніе Паполеонъ изъ Егупта повратіо. Нѣму помогне Талѣрандъ и явно и крѣпко къ своимъ намѣренію, а онъ нѣму поврати свое званіе. За тымъ є онъ презідірао у миру Љіневілскомъ и Аміенскомъ. У Іунію л. 1802. кадъ

се у Франціи Рімокаѳоліческо вѣроисповѣданіе повратило, издѣйствуе му првый Конзулъ Наполеонъ одъ Папе Піа VII. разрѣшеніе одъ свію свештенически дужностіи и дозволеніе, да може са госпожомъ Грандтъ у законный бракъ ступити.

Као вр'овный постелникъ пратіо є Наполеона л. 1805. у Мілано, где се овай као Краль одъ Італіе вѣнчао, а съ концемъ л. оде у Віену и Пожунъ, и ту миръ съ Аустріомъ 5. Іуніа 1806. подпише. За тымъ га учини Наполеонъ независимымъ Княземъ одъ Беневента, кадъ є пре томъ у Марту миръ съ Фоксомъ учиніо.

После битке Іенске оде съ Наполеономъ у Берлінъ, заключи миръ са Саксоніомъ у Позену, и 9. Іулія 1807. съ Россіомъ. Садъ га учини Наполеонъ Віцеизбирателѣмъ царства, а званіе Міністра получи Шампаньи, будући, да Талѣрандъ намѣреніе Наполеоново противу Шпаніе ніе годовао, но опетъ є слѣдовао Наполеону у Баіону и у Ерфуртъ. У ово време гледао є Фушее Талѣранда кодъ Наполеона у подозрѣніе довести. Бореніе ове двойце, кои ће кодъ Наполеона у већой чести быти, было є жестоко и дуго, но Талѣрандъ и у немилости одъ л. 1808 до 1814. ніе безпосленъ быо. Найновію судбу Европейску гледао є онъ ускорити.

Кадъ су союзницы 1. Авг. 1814. у Парiзъ ушли, управляо е онъ као Президентъ ондашнѣгъ правленія сва она дѣла, коя су Наполеоново низверженіе и повратакъ Бурбонске Фамiліе за слѣдствіе имала. Императоръ Александръ обитавао е у дому Талѣрандову. Лудвігъ XVIII. наименуе га таки Міністромъ внѣшни дѣла 12. Маіа л. 1814. а Перомъ Французкимъ 14. Іуніа.

У овомъ званію знао е Талѣрандъ на Венскомъ Конгрессу ползу дома Бурбонскогъ найвећомъ дiпломатическомъ вештиномъ бранити. Найискусній и найревностній бранитель легітімітета нипошто ніе допустіо, да бы се уничтожило Кралѣвсто Саксонско, ербо му е у Інштрукціи наложено было, да равнымъ образомъ и права Фердінанда IV. што се Неаполітанске каса, бранити има. Онъ е непрестанно говоріо, да се революціа неможе дотле за окончану сматрати, докъ се основанію Легітімітета неудовлетвори, и докле се годъ кои царствующи домъ налази, кои свое право получіо ніе. Зато потайну Алліанцію између Англіе и Аустріе противу Россіе учини. По томъ е съ найвећомъ ревносћу издѣйствовао изясненіе дворова противу Наполеона подъ 14. и 25. Марта 1815- и союзіо Лудвіга XVIII. съ прочимъ дворовма.

Бадава се трудіо Наполеонъ л. 1815. Талѣранда на свою страну превући. Іуліа 8. по-

стане опетъ Міністромъ внѣшни дѣла, и Президентомъ Міністеріе, но будући, да убиточный за Францію миръ Парізкій одъ 20. Нов. 1815. подписати ніе ктео, за то є свое званіе оставіо. Како онъ изъ Міністеріе изиће таки се учини миръ.

Срдећи се на Талѣранда за онай противъ Россіе учинѣный союзъ, обяви Александръ, Кралю да ће само онда, ако Талѣрандъ изъ Міністеріе изиће, гледати, да се Франціи военна контрібуція у сто міліона Франки умали.. То Краль обяви Талѣранду, и онъ свое званіе уступи Ерцогу Рішелію.

Краль га своимъ Вр'овнымъ постелникомъ найменуе, зато є имао свагда приступъ ко Кралю, и извршивао є ову свою службу у свимъ држављнымъ и придворнымъ торжествама, кромѣ тогъ остао членомъ Тайногъ Кралѣвскогъ совѣта. Напротивъ тогъ описао га є Наполеонъ у своимъ писмама на Сент-Елени гадно. И при двору Лудвіга XVIII. имао е млоге противнике. Найпосле су га гледали, као мнимогъ участника о убіиству Ерцога Енгіена оборити. Савари є о томъ явно кривіо Талѣранда, кое є онъ мучаюћи презрео, а самомъ Кралю дао є о томъ свое писменно оправданіе, кое є у Парізу у преписи читано; но ніе печатано, По томъ Краль забрани лакомысленомъ тужителю выше у дворъ долазити.

На дипломатіческомъ животу Талѣрандову тишти іоште гдекоя тайна. Покрай велики дарованія као Міністръ принадлежи онъ у число оны людіи кои су после толики преключенія явнымъ самолюбіемъ заражени. Истинно чувство праве слободе, кое га є у прва времена одушевлявало, ніе га могло уздржати, да се ніе по вѣтру обртао.

Воображеніе славе отечества, кое є подъ Наполеономъ нѣгову дѣятелность облагородити могло, престало є мало помало са свимъ. Найпосле ни намало толико ніе пазіо, колико на свою собственну користь. Зато є после служіо Бурбонцыма тако исто, као што є пре Наполеону. Како што є у прва времена убожество осећяо, тако є после сребролюбіе сва нѣгова дѣла оживлявало.

У обхођеню съ людма видилосе на нѣгову лицу нешто свештеническо. У себе затворенъ, тихъ, претворанъ, престрогъ. Нѣга неукрашава остроумна дружевна лакость, но подобанъ є онымъ, кои више изнутра неже-ли споля, што важе. Као Міністеръ є единослажанъ, у боцканю изобиланъ, у своммъ правомъ мнѣнію непостижимь, На условія мира одъ 20. Нов. 1815. викао є явно.

Као што сви они, кои су піяни Фантастіческимъ мнѣніяма, ты се никако опростити немогу, тако се и онъ радо прекланя онымъ ідеама, кое су га у младости занимале. У свимъ

променама живота наймиліе су му остале прве ідее о слободномъ владѣнію, и те су у млоги нѣговы дѣли преодолѣвале. Своимъ старымъ пріятелма быо є свагда искренный пріятель н то изъ свега срца.

Списателѣ и учене люде желіо є у свимъ своимъ обстоятелствама на своіой страни и себи привржене имати. Силнатія прозорливость нѣгова духа, быстро проницателство нѣгова взора и точно искуство у важны дѣли была бы га у послѣдня времена важнымъ учинила, да ни су нѣгова молчаливость, нѣгова претворна немарливость, и нѣгове сплетке свимъ онымъ противне быле, кои су управо отечество любили. А нѣгово прво поведеніе учинило є, да су и сами Бурбонцы, кои су му иначе доста благодарити имали, на нѣга подозрѣвали.

Самъ мало ради и то нерадо, но нѣгово се найвеће искуство состой у томъ, да му други раде. Онъ уме употребити веште люде, да му израде оно, што жели. Болѣ уме употребити оне, кои су на нѣговой страни, него ли кои су му протнвни. Све ладно мѣри, и у нѣгову точномъ разсуђеню ништа га неможе смести. Нема оне страсти, коя бы га могле заслѣпити, ни гнѣвъ, ни освета, за кою отнюдъ незна. Нема такова свойства, кое бы могло нѣму што преписивати. У нѣму се само виде две страсти, клонисе рата, и люби новце. У камери Перской быо є у млоги важ-

ны дѣли єданъ одъ првый на страни Опозіціе.

Нѣгова печатана дѣла, коя су се народу допала є су ова; „Оно, коимъ є браніо Роберта, кои є обтуженъ быо, да є созаклятіе противъ Царства учиніо, и кои є Avг. 1820. као невинъ пуштенъ. Оно, коимъ є 26 Дек. доказао, да Камера Перска има право судити онымъ, кои се обтуже, да су што противъ царства учинили. Оно, кое є 24. Іуліа 1821. говоріо противъ цензуре, и оно слово, кое є 13. Нов. 1821. на смрть Епіскопа Еврескогъ, оно кое є у Фебр. 1823 у Камеры Перской говоріо о томъ, да се не бы у Шпаніи рать противъ кортеса започињо.

За дуго време, кадъ бы се годъ Міністри меняли, быо є онъ премѣтъ обштегъ внимања, и нѣгово име одолѣвало є привржениицыма Паскіевыма, Деказовымъ, или ньиовымъ противницыма. Но Талѣрандъ ніе се никадъ са своіомъ правомъ фарбомъ појавіо, и најманѣ се држао оны, кои се зову ултра, а сви су се Міністри бояли нѣгова остроумія, и нѣговы важны примѣчанія.

Л. 1828 страдао є доста у своме имѣнію, кадъ є нѣкій трговачкій домъ у Парізу пао. Іоште има добро Валансіиско, и ту є поналогу. Наполеонову Прінцу одъ Астуріе и Інфанту свой замокъ за пребываніе уступити морао. л. 1816. добіо є одъ Краля Неаполітанскогъ Фер-

дінанда I. Ерцогство Дыно у Неаполю. Као Політікъ и Міністръ иеможесе сравнити ни са Сыліемъ ни са Рышеліемъ нити съ другимъ коимъ славнымъ Міністромъ. Онъ є еданъ еднитый, што се тиче важности и вѣжества. Како што є Наполеонъ умео побѣђявати, тако є Талѣрандъ знао міністровати. Оба у союзу уредили су и покосили роволуцію. Упустіо є изъ руку внѣшню власть, но задржао сугубу новца и превожность ума. У средъ толики промена и разоренія знао є онъ еданъ остати неприкосновенъ као судба, и невиднмъ у онымъ дѣйствіяма, коя є предуготовіо и руководствовао. Своимъ быстрымъ умомъ прозире и прониче ясно и лукаво на дно свію отношенія. Рѣчи су му кратке но поразителне, примѣчанія оштра и найсубтілнія, уме ясно и основано развити, што є у себи тамно и замршено, тогъ само узгредъ коснувшисе. Но при свему томъ на лицу му се нигда ніе могло познати, шта онъ оће, садашни се люди диве нѣгову уму, а потомство ће моћи достойио о нѣгову Карактеру судити.

ГРАФЪ ГЫЛФОРТЬ НОРѲЪ

рођенъ л. 1761. по Р. Х.

Онъ є основатель и Канцлеръ Универсітета Корфскогъ на Іонiискимъ Островма. Было є трећiй сынъ Лорда Норѳа, учiо со у Оксфорду, и добiо помоћу своегъ отца службу у Сокровищной Камери. Позніе за Губернера острова Цеvлона найменованъ предузме путешествiе у внутренѣ землѣ овогъ острова.

Кадъ се одтудъ врати наследи Име своегъ умершегъ брата Гылфорда и добiе засѣданiе у горнѣмъ дому. По томъ га владѣніе пошлѣ у свой дѣли на Іонiйске Острове. Ту онъ и свое велнко имѣніе, и своя велика душевна дарованiя обрати на то, да бы како у жителма овы Острова народній карактеръ поджегао, и на овымъ островма првобытно цветуће станѣ повратiо.

Съ великимъ своимъ трудомъ подигне ту 29. школа, у коима су се по 1700. младића учили. За тымъ испуни съ помоћу Англiискогъ, владѣнiя свою презѣлну желю и л. 1819. оснуе у Корфу Грчкій Универсітетъ. Докъ є то ко концу привести могао, имао є превелика препятствiя и затрудненiя. Напослѣдокъ получи одъ Іонiискогъ Парламента къ тому дозволеніе, да овай Универсітетъ подиѣи може. По-

сле многолѣтны неусипны напряженія шалюћи о своме великомъ трошку Грчке ученике по разныме найславніиме Европейскиме Универсітетма и по найвећиме Европейскиме градовма едва є топрвъ л. 1823. ту Академіческо теченіе наука започети могао, набавивши претогъ довольно число Професcора.

У Нов. 1823. наименуе га Краль Англіиски Канцлеромъ овогъ Универсітета, и оиъ є Бібліотеки тога само одъ свое стране выше одъ 1000. кньига поклоніо. Предъ свою смртъ поклони той свой 8000 кньига, и 3000 рукописа, кои се сви тичу найновіи времена одъ 12. столѣтія до данасъ. Бавећи се у службены дѣли у Лондону престависе 14. Окт. 1827. Тако достохвално употреблюю цросвештени Англези свое нмѣніе.

ЕРЦОГЪ ВЕЛІНГТОНЪ

славный Ирой одъ Ватерлоо роћенъ 1769.

Родіо се у Дынкастру у Ірланду. Учіо се найпре у Етону, а после у военноі школи Ангерской у Франціи. Тако обученъ почне као Фенріхъ свое мілітарно теченіе л. 1787. У ратy Нідерландскомъ л. 1894. быо є Обрістлаіт-

нантомъ, и на повратку Ерцога Іорка командірао є к као Брігадіръ. Л. 1797 оде са своіомъ Регементомъ у Індію, и ту развіе своя славна мілітарна дарованія борећисе противъ Тіпио. Саіба владѣтеля одъ Музоре. Помогао є млого ко завоеванію Серінгапатама 4 Маіа 1799. и као Гувернеръ овогъ града управляо є све нове наредбе ове уничтожене државе. За тымъ є као Генералмаіоръ воевао побѣдоносно противъ Марата, спасао резіденцію Пеішвову, поразіо Сціндію Раю одъ Берада и Олкара при Ассы, и пренудіо ньи ко несносноме миру за спомень ове побѣде подигла му є Калкута паметникъ и поклониламу еданъ мачъ одъ 10.000 фунт. А нѣгови су му Офіціри поклонилн нѣку вазу одъ злата.

Л. 1805. повратисе у Европу съ томъ славомъ, да є своіомъ мудросћу, проницателствомъ и обозрѣніемъ ко срећномъ успѣху славны предпріятія своегъ брата, кои є Гувернеромъ у Індіи быо, найвише содѣйствовао. л. 1806 избере га градъ Невпортъ на острову Вігту за своегъ Депутірца у дольный домъ, л. 1807. оде съ намѣстникомъ Кралѣвскимъ одъ Ірланда Ерцогомъ Ріхмондомъ у Дублінъ, и ту као Секретаръ или паче као Міністеръ уведе болю поліцію Но веће у Авг. те године пође опетъ стазомъ славны свои воены дѣла, буде съ Лордомъ Каткарѳомъ у рату противъ Копенхагена, ту уговори Капіту-

лацію а после у Іул. 1808. оде са своіомъ войскомъ у Португалску, отргне ню и Шпанію борећисе ту петъ година, одъ Француза.

Ту развіе снагу Португалску и Шпанску, побѣди безконечна препятствія и разна отношенія Шпанске Іунта, и потуче найискусніе Наполеонове предводителѣ. Авг. 1808 порази Французкогъ Генерала Делаборду 21. Авг. 1808. при Вімери и 21. Іун. 2813. у славномъ сраженію при Вітторіи. Дрзновенымъ прелазкомъ преко Дуеро освои Опорто и прену-ди Маршалла Султа, да безъ обзира бѣга. По томъ є браніо Португалску противъ Массене, кои є дошао съ превозможнымъ силама, одбраніо Лісабонъ. На овомъ походу употребіо є онъ средство, о комъ се препиру, ели оно у призрѣнію моралномъ или мілітарномъ дозволѣно. Сву землю, кою є оставіо, обратіо є у пустыню. Сви су жительи за главу морали свое кућe оставити, све свое посуће уничтожити, а рану са собомъ понети. Коімбра градъ одъ 20.000 душа быо є са свимъ пустъ, кадъ є у нѣгъ Массена ушао. На нѣколико миля предъ Лісабономъ укопасе за нѣкомъ лініомъ съ намѣреніемъ Массену главу побѣдити. У своmъ и Потургалскомъ стану имао є у свему изобиліе, ербо му є све, што є потребно, моремъ и на рѣки Таю доношено; суетно се, упиняо Массена Англіиско положеніе у своимъ гвозденымъ обкопыма надвладати. Ли-

шаваюћи се свега борiо се за петъ недѣла, а после буде пренуђенъ натрагъ уступити. Велiнгтонъ га є устопце гонiо, и одъ свега свогъ войнства кое се на 80.000 брояло, нiе Массена ни полу у Шпанiю извео.

Међу тымъ стигну Массени у помоћь Султъ н Мортiеръ съ новомъ войскомъ, и то мало задржи Велiнгтона. Но кадъ Наполеонъ найболю войску къ себн у Россiю узме, учини онъ наредбу и пређе у Шпанiю. Освои 12. Фер. 1812. Чiудадродрiго наступомъ, и за то га Корти учине Грандомъ Шпанскимъ и Ерцогомъ. Прiнцъ Регентъ наименуе га Графомъ от Велiнгтонъ, и Лордомъ Вiшконтомъ отъ Палавера, садъ узме Бадаецъ, Iул. 22. одржи ону славну побѣду при Саламанки на рѣки Тормесу, где є Маршаллъ Мармонтъ ранѣнъ, и Мадрiтъ предао 13. Avг. л. 1813. у пропасти Французе на све стране. Кадъ Наполеонъ найболю войску н Маршалле къ себи у Нѣмецку зовне, да бы свою несрећу, кою є у Россiи искусiо, закрпiо, онда остане сва страна са оне стране Ебро сама себи оставлѣна. Онъ пође за Французкомъ войскомъ, стигне є при Вiттории подъ Iосифомъ и Журданомъ и 21. Iунiя са свимъ порази, кои сву свою обрану 150. топова 451 кола изгубе. Iосифъ изгуби свое сокровище, и побѣгне преко Пvренейски гора. За то га учини

Прінцъ Регентъ Фелдмаршалломъ, а Корти Шпански поклоне му Коттоды Рома у Гранади.

Тврда мѣста Пампелона и Сентъ Себастіанъ задрже нѣко време побѣдителя. Међу тымъ пріими военоискусный Султъ Команду надъ Французкомъ войскомъ, скупи нову войску и съ њомъ продре у горе Пvренейске, мыслећи она два обколѣна мѣста ослободити, но Велінгтонъ порази и нѣга и протера изъ Пvренейски гора, задржи се у своме положенію, освои Сент-Себастіанъ и наскоро падне Пампелона. У почетку л. 1814. пође къ Баіони, и узме є у име Ерцога Ангулета, кои се у нѣговомъ главномъ квартіру наодіо.

По томъ є маневрірао тако вешто, да є Султъ брегове Адура оставити морао. Садъ пође Іонъ Хопе на Бордо, а Велінгтонъ противу Тулуса, и 27. Февр. одержи Орѳіесъ тако славну побѣду, да Султъ ніе знао, кудъ бы бѣгао. Союзна Войска пређе на вышемѣста преко Адура. Бересфортъ уђе 12. Марта у Бордо, и ту найпре изнесу бѣлу заставу. Султъ буде после сраженія при Еру изъ своегъ положенія при Тарбесу прогнанъ. При Тулусу имао є послѣдню битку и ту изгубію. Велінгтонъ уђе 12. Апр. у градъ. Ту добію гласъ, да су союзницы ушли у Парісъ, и онъ оде тамо.

За тымъ се врати у Шпанію. Фердінандъ VII. у Мадріту потврди Велінгтона у свимъ онымъ достоинствама, коя су му Корти дали, као Ерцога одъ Чіудародріго Гранда одъ Шпаніе прве Классе, Ерцога отъ Вітторіе, Кавалѣра златна руна, и онъ га наименуе Капетаномъ одъ Шпаніе. Што ніе пріимао плату, коя є съ овымъ достойнствама сожена, зато є добіо Короналнa добра Ксересъ де ла Фронтера.

Изъ Мадріта оде у Лондонъ, и народъ га ту 23. Іуніа дочека торжественно. Прінцъ Регентъ даруе му орденъ подвезе, и 3 Маіа 1814. учини Ерцогомъ. Парламентъ му опредѣли кромѣ оны 100.000 Фунт. Шт. за побѣду Саламанкску 300.009. Ф. Шт. да бы се би зато добара накуповати могао.

За тымъ оде као посланникъ у Парізъ 24. Avг. На Віенскомъ Конгрессу быо є пуномоћникъ Англійскій мѣсто Лорда Кастлереа 1. Февр. 1815, и ту подпише изясненіе сожены сила противъ Бонапарта, да се онъ као прогнанъ и мртавъ има сматрати, и онай союзъ, кой су 25. Марта противъ нѣга учини ле Аустріа, Россіа, Прайзка и Англіа.

Апр. 5. пріими Команду у Брыслу надъ войскомъ Аигліискомъ, Ановеранскомъ, Оландіискомъ и Брауншваігскомъ. Іунія 15. удари Наполеонъ на Прайзе, и Велінгтонъ, кои є

у Брыслу быо, ускори са своіомъ войскомъ ко Квадрбрама, где се веће битка започела была, противостане крѣпко обновленому нападенію Наіову, но Прайзима при лініи ніе могао у помоћь стићи. Побѣдивши Блыхера удари Наполеонъ на Велінгтона, кои се мужественно обдржи противъ превозможны сила Наполеоновы на полю одъ Ватерлоо. 18. Іуніа, докъ нестигне и Блыхеръ, и онда га они ту совршено побѣде. Сва се войска Наполеонова ту уничтожи, и они незадржно пођу къ Парізу, кои се на Капітулацію преда.

Велінгтонъ поврати Лудвіга XVIII у свой престолный градъ, и договарао се ту са сою-женымъ силама. Аустріа и Прайзка заишту, да се ньима поврате оне художествене важности, кое су Французи одъ ньи досадъ коекадъ отели О томъ є онъ настояо, но іоште выше, што се касало Римски вещи, кое є Римъ преко своғъ Канове у Парізу изтражити дао.

Л. 1816. пріими Комманду надъ ономъ союженомъ войскомъ, коя є у Французкой као на ексекуціи остала, и зато є имао велико втеченіе у дѣла Француска. У то време браніо є основанія Конштітуціонална противу Ултрароялиста Противу Фанатічески гоненія у Гард-департаменту ніе се ктео Протестанта онако пріимити, као што бы требало. Ревностній є быо у томъ, што се касало укрѣ-

пленія граничны Белгіиски градова и поравненія Европейски сила съ Франціомъ. Пріватна требованія испитивао є и умалявао, но незна се по коимъ основаніяма, и та су была найпосле л. 1818. съ великомъ увредомъ участвующи на малу нѣку сумму спуштена.

Франціи є найвыше помогао, да бы се заоставша войска умалила, и што є съ концемъ л. 1818. са свимъ изъ Француске изишла. Тако пріятелююћи у свему Франціи получіо є велико повѣреніе кодъ Француски Міністра и Лудвіга XVIII. А и народъ Францускій съ благодарносћу опоминѣсе нѣгове строге дісціпліне у войсцы, ако се и нашла гордость побеђеногъ народа тымъ увређена, што онъ побѣдитель у ньиовой земли командіра.

Нѣгасу сви садъ живећи Монарси славно наградили. Краль Белгіискій учиніо га є Княземъ одъ Ватерлоо л. 1815. Прочи Монарси претоварили су га своимъ тітулама, орденыма и даровыма. У едно време постане Фелдмаршаломъ Англіискимъ, Португалскимъ, Шпанскимъ, Белгіискимъ, Аустріискимъ, Россіискимъ и Прайзкимъ. Краль Португалскій поклони му све посуће за асталъ одъ сребра, кое є преко міліона таліра вредило. Імператоръ Аустріискій и Краль Прайзкій даду му све посуће за асталъ одъ Віенскогъ и Берлінскогъ Порцелана, на комъ су све нѣгове

побѣде изображене. Краль Саксонсій пошлѣ му изъ Маіссенске фабріке, што се тиче величине, красоте и живописанія предивно порцеланско посуђе. Трговцы Лондонскій поклоне му одъ сама сребра щитъ три стопе дебео, кои є по рісованю Сміркову художественно израђенъ, и на комъ су нѣгови Офіціри, и нѣгове побѣде у полуузвышеномъ послу изображени.

Прославіо се найпаче со тымъ, што є умео войскомъ изредно управлятн, што є стражію у войсцы држао дісціпліну нежели и кои другіи Генералъ, н што є нѣгова войска уредніе свою рану добіяла, нежели и коя друга. Нѣгови Шпітали и болнице быле су наичистіе и найуредніе, зато су и нѣгови войницы были здравіи нежели другіи. У своимъ военымъ извѣстіяма быо є учтивъ и умѣренъ.

Као Діпломатъ быо є на Віенскомъ Конгрессу, и договарао се у Парізу съ прочимъ државама. Л. 1815. и л. 1818. быо є на Конгресу Аахенскомъ, и ту су му као рођеномъ Прінцу отличну честь указивали. По см'рти Маркеза отъ Лондендери постане вр'овнымъ Англіискимъ Міністромъ на Конгрессу у Верони л. 1822. Ту онъ по мановенію Канінгову съ прочимъ великимъ државама противъ Шпаніе участія имати ніе ктео, но паче є совѣтовао, да се небы рать противъ Шпаніе предузимао.

Онъ се може и као военачалникъ и као Дипломатъ са славнымъ Марлборугомъ сравнити. Ако и ніе тако богатъ быо, у ідеама, ако и ніе тако остроумно расположенія чиніо, ако се и ніе толико блистао у рату и у совѣту државномъ као Марлборугъ, опетъ онъ нѣга превосходи своимъ по цѣломъ свѣту чувенымъ предпріятіяма, и што се тиче внѣшнѣ силе, што се тиче втеченія у сва дѣла Еѵропейска, што се тиче благоволенія свію владѣтеля и славе предь очима свои современника, у томъ нѣму нема равна. Име нѣгово остае са именомъ нѣгова найжесточіегъ соперника Наполеона на вѣки скопчано и незаборавлѣно.

Одъ л. 1815. ништа се ніе у Еѵропи знатно и важно учинило, да се ніе и онъ о томъ послушао. У Верони є рекао, да Англіа у рату противъ Шпаніе неутрална остае. У Парізу се самъ о томъ трудіо, да се небы рать противъ Шпаніе подигао, но кадъ га Францускіи Кабінетъ у томъ непослуша совѣтовао є изъ Лондона Шпанскимъ Кортіма у своимъ писму одъ 6. Ian. 1823. да бы они у своіой Конштітуціи нешто променули, н колико толико попустили, но упорни и гордельиви Корти ни су нѣгова совѣта послушали. Трудіо се и томъ, да бы се трговина съ робовыма на мору закратила. Колико га Краль Англіискій уважава, доказао є сотимъ што є кодъ

нѣга двапуть ручати благоволіо, кою честь ни едномъ своме поданнику ніе указао-

Кадъ умре Імператоръ Александръ, нѣга избере Кабінетъ, да бы ишао у Петрбургъ, и честитао Ніколаю, што є ступіо на престолъ У то є време Англіискій посланикъ у Константіиополю Страдфорд-Канінгъ л. 1826. радіо о добру успѣху дѣла Гречески. Ономъ лѣкару, кои є Велінгтона у Петербургъ пратіо, одреди Англіа знатну плату, и ако бы на путу умр'о, нѣговой Фамиліи велику пензію.

Онъ удари преко Берліна, и Краль га пріими као Фелдмаршала; онъ є притяжатель 28. Прайзке Регементе. Краль му поклони Блыхеровъ образъ. У Петерсбургу є быо непресѣчно око Монарха. Імператоръ нарече Смоленску Пешачку Регементу нѣговымъ именомъ. Ту уговори дѣла Турска-Россіиска и Грчко-Еѵропейска и врати се преко Берліна и Брысла у Англію. Полазећи у Россію носіо є са собомъ пуномоћіе одъ стране двора Англіискогъ Францускогъ, Аустріискогъ и Прайзкогъ, да бы могао обявити двору Петербургскомъ, да су све велике државе у томъ согласне, помоћи Грцыма противъ Турака, да се не бы рать измећу Россіе и Турске родіо. Съ тымъ є намѣреніемъ подписанъ Протоколлъ одъ 4. Ап. 1826. у Петерсбургу, кои є основаніемъ Лондонскогъ Трактата отъ 6. Іул. 1826. По томъ є и Россіискіи Ултіматъ,

за избеħи рать помеђу ова два двора пріимлѣнъ. Као што є Россіа желила своя дѣла съ Портомъ безъ втеченія други држава расправити, тако се као одрекла мешати у дѣла Грчка. Ово є дѣло мудра Канінгова глава за себе задржала.

Англіискій кабінетъ радіо є у союзу съ прочимъ великимъ силама о томъ како бы се Порта пренудила слободу Грчку признати. Англіискій Адміралъ Кодрінгтоиъ добіе Команду надъ союженомъ Англіискомъ Француз-комъ и Россіискомъ Флотомъ у Мореи. Но смрть Канінгова и непостояна Сустема Англіискогъ Кабінета одступи после битке Наварінске одъ овогъ намѣренія Уздаюћнсе на Англіиску помоћь раздражи Порта на ново Россію. Кадъ онъ потомъ у Ian. 1828. на мѣсто Годоріка првымъ Міністромъ постане, ако є у Маю 1827. у горнѣмъ дому и самъ признао, да се ко овомъ высокомъ званію потребны качества лишава, одступи одъ плана Канінгова, пређе выше на страну Торіиску и почне о Грцыма ладно радити.

Тако Англіа одступи одъ првоначалне ролле, кою є Канінгъ у призрѣнію Грчке на се узео быо. Россіа почне на суву рать противъ Порте, а Англіа се постави у нѣко страдателно положеніе.

И Португалска, кадъ Донъ Мігуелъ поступи противъ свое заклетве, буде тyранству о-

вогъ узурпатора жертвована, и Велінгтонъ є самь себи противословіо, кадъ є Прінцезу Марію Браєіліанску као Кралицу Португалску у Лондону пріиміо, а нѣне привржениике, кои су ню за Кралицу признавали, ніе пріиміо, нити допустіо, да бы они на суво при Терціери у Португалску ступити могли. А и ону блокаду пристаништа одъ Порто и острова Терціре, кою є Дон-Мігуелъ наредіо, одобріо є Англійскій Кабінетъ.

Велінгтонъ є само своя внутреня дѣла гледао, како бы се уничтожила заклетва Теста како бы се Ірландъ умиріо, и како бы се касса уштедила. Мало по мало уклони све пріятелѣ Канінгове изъ Міністеріе, и узме све онакове, кои су съ ньимъ едногъ мнѣнія была. Нѣгова мілітарски сложена Міністеріа само се изъ Тори состоявала, и онъ є међу ньима бьо као военачалникъ спрама свои подручны. Видећи, да се Каѳоліцы мораю ослободити, то є учиніо, но со тымъ є повѣреніе свои Тори изгубіо. Нѣму є найвећя подпора Міністеръ внутренни дѣла Пеелъ. Мало є повећій одъ среднѣ величине, крѣпакъ тѣломъ свагда при себи, пунъ истине, и мударъ, чрезвичайно дѣятеланъ. На нѣгову Щиту стое написане ове рѣчи: „Добродѣтель прати срећа.“ По смрти Лівертоловой добіо є л. 1828. приоде Лорда Вардена. И-

ма за супругу Катаріну Пакенхамъ трећу кћерь Лорда Едуарда Лонгфорда, и съ њомъ два сына.

МЕМЕДАЛИ

Віцекраль Егупетскій роћенъ 1769.

Онъ є по мнѣнію нѣки найвећій мужъ у своме роду. Родіо се у Кавали у Македоніи, и своимъ мужествомъ, своимъ лукавствомъ, и своіомъ раброшћу учиніо се изъ ништа таковымъ Владѣтелѣмъ, да предъ њимъ дркће Арабія, Нубія и Крета, да му ласка нѣговъ гордый Султаиъ, и да му ученна Европейска содружества діпломе шалю. Влада надъ Егуптомъ одъ л. 1806. быстрымъ окомъ Европейске політіке, одъ младости показао є чрезвичайный острый умъ, велику итрость у свимъ тѣлеснымъ упражненіяма, и горећe честолюбіе. Турскій Паша у Кавали узме ово сиротче дѣте безъ отца и матере къ себи, да га обично воспитати, пріими у свою службу, и ожени богатомъ женомъ. Читати и писати научіо є топрвъ као Паша.

Трговацъ нѣкій изъ Марзеля именомъ Ліонъ, кои є у Кавали живіо, и доста му до-

бра учиніо, усели му любовь къ Французима, и да немрзи на иновѣрне. То є причина, што се у Егѵпту странни и садъ радо пріимаю. Іоште л. 1820. указао є као Віцекраль одъ Егѵпта Фаміліи Ліоновой свою благодарность. Прво нѣгово предпріятіе у Егѵпту была є трговина съ дуваномъ. И садъ онъ тргуе на све стране и до Індіе.

Воевати почне найпре противъ Француза у Егѵпту л. 1800. Тамо оде као Бімбаша надъ онымъ полкомъ, кои є Кавала тамо послала. Видећи нѣгову велику рабрость у сраженію при Романіи противъ Французкогъ Генерала Легранжа да му Капуданпаша вышій степенъ, и сви се Албанези у нѣга яко залюбе. Мало по мало прогласисе нѣгово мужество на све стране, и кадъ су Французи л, 1802 Егѵпетъ оставили, показао се у рату, кои су Паше, съ Мамелюцыма имали, тако славно, да му є и самъ Паша завидіо. Да бы га одъ себе удаліо препоручига Порти, и онъ постане Пашомъ одъ Солуна.

Но име нѣгово было се у Егѵпту тако прославило, да су жителн великогъ града Каіра л. 1804. нѣга ради на оружіе устали, и да су Улеме и шаіки преко своегъ посолства Дівану у Константінополю представили, да є само Мемедали у состояніію миръ и поредакъ у Егѵпту кои є Куршідпашомъ угнѣтенъ и оглобљенъ, завести.

Они га и сами своимъ пашомъ прогласе. Лукавый Мемедали претварао се, као да то нежели, премда є самь потайно све то управляо. Найпосле га и Порта у овомъ званію 1. Апр. 1806 потврди и пашомъ одъ три коньска репа учини У овомъ званію обдержао се привржености свои Албанеза и благонаклонсћу Французкомъ онда , кадъ є Порта по жельи Англіиской Мамелюкскогъ Елфібеа пашомъ Егупетскимъ учинити ктела.

За кратко време доведе онъ задивляну землю Егупетску у добаръ поредакъ, навикне необуздане войнике къ подчиненію, пренуди Англезе, кои су у Марту 1808. .Александрію освоили были, после млоги за ньи несрећны сраженія Егупетъ оставити, покори себи све Мамелюкске Бегове, побіе одъ ньи 480 у нѣкомъ торжественномъ случаю противъ дане имъ вѣре у Марту 1811. а проче да изсећи, говорећи, да су му о глави радили. Само Французке Мамелюке остави живе. Одъ ово є доба Егупетъ на миру. л. 1816 славно є воевао противъ Вехабіта преко другогъ своегъ сына Ібраімпаше. Найстарій му є био у войни погинуо. Отме одъ ньи Меку и Медіну, л. 1818. освои ньинъ главный градъ Дераю, зароби ньина предводителя и пошлѣ у Константінополь.

Л. 1821, водіо є рать противъ Нубіе и

Сенара, и съ нѣговомъ войскомъ путовао є Француз Келіодъ мыслећи ту златне руде наћи. Ту му погине наймлаћій сынъ Ізмайлъ паша. Међу тымъ уређивао є онъ у земли войску, правіо Флоте, учіо войнике по Европейскомъ начину воевати, зидао градове, у водіо по земли телеграфе, и Конгревске ракетле. Состояніе Улеме преобрати у плаћене чиновнике, распространи земледѣліе, поправи држанѣ оваца и коня.

Кодъ нѣга наоде бѣдни Европейцы помоћь и обрану, и ученни путницы добіяю покровителство. Онъ пошлѣ Ізмайлъ Гібралтара и и друге млоге у Европу, да бы правили союзе. Начини Мемедканалъ и тымъ соедини Александрію съ Каіромъ, насади по Египту маслинке и дудове, кои пре ту ніе было. Подигне фабріке, у коимъ се прави шећеръ и Салитра и лію топови, уреди контумаце противъ куге, завведе кравіе оспице, и подигне школе. Англези и Французи желе съ нимъ быти у пріятелству. Сама се порта нѣга страши. Воююћи съ Грцыма утврдіо се у Крети,

Л. 1824. опредѣли га Порта као вр'овногъ повелителя противъ Грка, но онъ пошлѣ своегъ сына Ібраіма као вожда са 16.00 Войника, а свою Флоту подъ Ісмайлъ Гібралтаромъ тамо, мыслећи сву Морею освоити и ту Арапе населити. Нѣга су Грцы у млогимъ сра

женіяма намору заедно съ Флотомъ Капудан-пашиномъ преко своіъ Адмірала Міяули у Септ. 1824. и преко Брандерскогъ управителя Канари побѣдили. Но у Марту 1825. изиђе друга Егупетска Експедіція кодъ Модона на суво, и освои Наварінъ, Тріполіцу и друга мѣста. Одъ ово доба почне Ібраімъ Морею опустошавати, и Грке као робље у Егупетъ слати.

Топрвъ трећу Егупетску експедицію почну Адміралъ Англіискій Кодрінгтонъ и Французкіи Адміраль де Реньи по условію мира одъ 6. Іуліа 1827. у пристаништу Наварінскомъ блокірати. Пре тога су союжене силе Мемедалію опоменуле, да бы одъ свакогъ непріятелства противъ Грчке престао. То Ібраімъ ніе ктео послушатн, зато буде сва Егупетско Турска Флота у пристаништу Наварінскомъ уничтожена, и Ібраімъ уговоромъ у Александріи учињнымъ пренуђенъ Морею оставити.

Мемедъ Влада у Егупту као независимый Царь, но незаборавля Султана почитовати. Онъ є Деспотъ зато, што мора быти, но влада мудро и доста благо. Онъ є неограни ченный господаръ несамо одъ земље, но и одъ свега оногъ, што она грађя. Онъ несамо са продуктіма Егупетскима, но и са остіндіискима, кои се преко Егупта носе, самъ тргуе, и само нѣку часть у томъ дозволява.

Но купованѣ толики кораблѣва у Франціи, и рать противъ Морее, источила су нѣгово сокровиште, и пренудила нѣга великій данакъ на люде натоварати. У Егупту брани онъ и Грке, као и друге Франке, дае младе турке у Парізу учити Европейскимъ наукама, Хрістіани имаю къ нѣму велико повѣреніе. Но неможесе рећи, да ће нѣгове уредбе постяне и дуговѣчне быти. Како се мысли, и самъ сынъ нѣговъ Ібраімъ негодуе о томъ, што се онъ толико о просвештенію и населеніяма труди. Да се ніе издателствомъ и убіствомъ окаляо, заслужіо бы, може быти, име другогъ Егупетскомъ Саладіна. Млогіи о нѣму прекрасно пишу. Има едногъ унука кога дае прилѣжио воспитавати, и две удате кћери.

ЦРНЫЙ ГЬОРЂЕ ПЕТРОВИЋЪ

Вождъ Србскій роћенъ л. 1770.

Родіо се у предѣлу Крагуевачкомъ у селу Вышевцы. Отацъ му се звао Петроніе. Зарана се са свои родители одели далѣ у планину къ Тополи. У оно доба, кадъ є Аустріа л. 1787. противъ Турака рать започела, имао є и онъ участіе, быо Стражмештеромъ

у Міалѣвиħя Фраікору, и кадъ су се златне медалѣ за рабрость давале, наħе се у вреħенъ, и оде као Аидукъ у гору. После се опетъ съ Міялѣвиħемъ помири, и кадъ се съ Аустріомъ миръ учини, преħе съ другимъ Фрайкорцыма у Сремъ, и служіо є нѣко време у Монастиру Крушедолу као Шумаръ.

Подъ Хаци Муставпашомъ Београдскимъ врати се у Србію, и живіо є мирно у свомъ селу, докле се ни су Београдскій Даі є измеħу себе договорили, да све Срблѣ, кои што у оружію важе, или се имѣніемъ, или другомъ каквомъ знатносħу отликую, потуку и истребе. Тада є онъ по селима свинѣ куповао и препродавао трговцыма у Аустрію. И на нѣга доħу Даіє, да га убію, онда утече онъ у гору, ту се састане съ другимъ, кои су изъ тогъ истогъ узрока побѣгли, съ Васомъ Чарапиħемъ, Іанкомъ Катиħемъ и съ другима. Сви заключе, да нечекаю, да и Даіе вежу и убіяю, но да као рабри юнацы съ оружіемъ у руку славно погину, и освете се. Око ньи накуписе млого други, кои су за срамъ држали умрети, и свою главу незаменути. То су были све на гласу Айдуцы као Главашъ, Велько и прочи. Сви сложно ударе на Даіе. Число Србаля подъ оружіемъ почне одъ дана на дань све се выше умложавати.

По томъ пошлю свое посланнике къ Султану излагаюћи, да насилія Даіска, кои ни самогъ Султана неслушаю, и кои су царскогъ Пашу у Београду убили, сносити немогу. Султану то буде мило, што ће се тако непокорни Даіе покорити, и наложи оближнимъ Пашама, да Србље у свему подпомажу.

Тако Срби мало по мало очисте сву землю одъ Турака, и сатераю ньи у градове. Кадъ тако све Даіе потуку, онда се могло мыслити, као да є све свршено, што су желили, и да садъ треба да се врате у свое прво станѣ покорности, но то ньима ніе было могуће. Зато изберу два кнеза, и съ ньима нѣкогъ Бугаріна Петра Ічко, кои є знао Грчки, Турски, и Немачки, и кои є у овы дѣли вештъ био, и пошлю у Константінополь. Они су се кодъ Султана молили, да бы сами у землы уређивали, да бы имъ се градови предали, но да за признаніе Султанове власти пребыва у Београду еданъ Муасілъ са 150. Турака, да у име свега данка годишнѣ Цару даю 1800. кеса или 900.000. піястра, кое єизносило до 600.000. Фор. ср, и одъ те сумме да Порта намири сва досадашня требованія Спаіска.

Порта имаюћи рать съ Россіомъ ніе знала Србље иначе ублажити, и обећа на све престати, да само они свое посланике у Константінополь пошлю. Съ тымъ веселыъ гла-

сомъ вратисе Ичко къ Срблима, и съ нымъ таки дође Муасілъ у Смедерево. Они пуни радости пошлю тамо съ Ичкомъ два Кнеза у надежди, да ће се оно обећянѣ одобрити. Но садъ Порта затегне жице већма, и нађе, да ніе право, да Спаіе, кои ништа криви ни су, своя добра изгубе. А Муфти изрече свою пресуду, да є противъ закона раи дати градове, и тко бы ньи кадъ у градове уђу, после истерао? Тако буде одъ мира ништа. Пренуђени воевати ударе на градове и такове узму, почну се у земли уређивати, заведу Сенатъ, и почну Школе подизати. Заклонѣна покровителствомъ Россіискимъ уживала є Србія свою совршену независимость и слободу, ако є и была све еднако подъ оружіемъ до л. 1813.

Кадъ Наполеонъ л. 1812, у союзу съ немало цѣломъ Европомъ противъ Россіе пође, онда є морала Россіа свою спомагателну войску изъ Србіе извући, и Србію своіой судби предати. У миру Букурештскомъ было є л. 1812. за Србію речено, да Турцы опетъ уђу у градове, но у земли све сами да управляю Србли, и да имъ се за оно, што є досадъ было, са свимъ опрости. На то Србли ни су ктели престати. За то Турцы у Іулію 1813. по наговору Наполеонову сасвимъ силама и одъ свію страна нагрну на Србію.

Борба се почне съ найвећимъ огорченіемъ, но съ премѣнителномъ срећомъ. Срби су се мужественно бранили, но толикой Турской сили ни су могли одолѣти, и почну после 4. месеца на трагъ уступати. Ове године Гьорђе противъ своіъ обичая нигде се у бою ніе появіо, но како є чуо да су Турцы Мораву прешли, а онъ крадомъ пребѣгне у Земунъ. Зашто є онъ ове године тако ладно воевао, незна се, или є самъ видіо, да се толикой Турской сили противостати неможе, или су га условія мира Букурештскогъ везала. Да су се само мало дуже држали, како се срећно случило сраженіе кодъ Лаібціга, и како є рано зима наступила, то бы се Турцы сами скоро повратили, и Србіа бы сву свою независимость обдржала. Но при свемъ томъ опетъ є Србіа у обштой борби Европейской млого помогла, ербо, да ніе она 4. месеца сву Туртку силу задржала, то бы они у договору съ Наполеономъ велико нападеніе на Аустрію учинили были, и ко може знати, како бы рать л. 1813. у Нѣмецкой испаобыо.

Турцы око Београда таки заищту одъ Аустріе, да имъ се Гьорђе и прочіи Войводе као Младенъ Іаковъ и прочіи издаду. Зато буду они удалѣни у Грацъ на сохраненіе. Простый народъ повратисе у Србію. Маньи Вое-

воде оду съ Россіиски пасоши у Бесарабію, и тамо су одъ свои пензіа живили.

После нѣкогъ времена добію и Гьорђе и Младенъ и Іаковъ дозволеніе, и оду у Бесерабію, где су одъ свои пензіа живили добро у Кішеневу. Л. 1817. у Іулію месецу остави Гьорђе крадомъ Бессарабію, и увучесе у Србію, желећи може быти опетъ у Србіи буну противъ Турака подићи, или свое закопано благо ископати. Ондашня времена за буну ни су удесна была, за то є онъ ту морао свой животъ изгубити, да не бы Порта какво подозрѣніе имала, као да Србли опетъ буну подићи мысле.

Быо є чрезвичайно велика и снажна тѣла, особенногъ мужества, и у оружію тако вештъ, да є и изъ піштоля свагда оно згодіо, на што є пуцао. У своіой пресуди желіо є быти праведанъ, колико є као простъ човекъ незнаюћи ни читати ни писати постићи могао. У време гнѣва и ярости ніе могао себе обуздати, и быо є кадкадъ врло свирѣпъ, о чемъ се после, кадъ є къ себи дошао каяо и плакао. У мирно доба крчіо є са своимъ момцыма крчевине око Тополе своимъ рукама, и радіо као и другіи земледѣлцы. У ношиву се ніе одъ други прости людіи разликовао, и нѣгове су кћери и онда, кадъ є онъ найвећу власть и силу у руку имао, као и друге просте селянке у котловы изъ извора воду носиле, и у ку-

ћи све радиле. Свой Россіискій орденъ покваріо є набіяюћи обручъ на буре, и слубіо. Нѣговъ единацъ братъ уздаюћи се на власть Гьорђеву почне распустно живити. Онъ га є о томъ доста пута карао, ио кадъ онъ нѣку дѣвицу силуе, и зато обтуженъ буде, да га онъ, ако га є иначе врло любіо, на прагу нѣгове куће обѣсити, а своіой матери запрети зато плакати, говорећи: „за овакова смо безаконія мы на Турке устали: Нѣга Србли никадъ заборавити неће. Нѣму Србіа има начало свое среће и слободе благодарити. Онъ є своимъ мужествомъ све проче орабріо, ожившіо, къ военномъ искуству упутіо и наставіо. Кадъ є миромъ Адріанополскимъ л. 1829. Србіа оцетъ прву свою слободу и границе Россіискомъ помоћу и настояніемъ Княза Србскогъ Милоша задобила, онда су се сви Србльи изъ Бессарабіе у свое отечество потвратили. То є и нѣгова супруга и проча Фамілія учинила, и живи на своимъ добрама у Тополи.

КНЯЗЪ МЕТЕРНІХЪ

Міністерь Аустріискій внѣшны дѣла роћенъ 1773.

Учіо се и Штрасбургу л. 1788. слушао по томъ права у Маінцу до л. 1794. за тымъ є путовао у Англію и Віену. Было є као посланикъ у Хагу. Ожени се л. 1795. и узме за жену Графіцу Елеонору унуку славногъ Міністра Кауніца, наслѣдницу Аллодіалногъ добра Аустерліца, коя є умрла у Парізу 1825.

Овай славный Дипломатъ почео є свое теченіе у Раштатскомъ Конгрессу као посланникъ Вестфалскогъ Графскогъ собранія. Л. 1801. наименуе га Аустріа за свогъ посланника у Дрездену. У зиму л. 1803. и 1804. дође у Берлінъ у онай часъ, кадъ є Прайзка узела Ановеръ, кадъ се онако насилно поступило противъ Аигліиски посланника, кадъ се првый Конзулъ учиніо Імператоромъ наслѣдственнымъ, кадъ є Ерцогъ Енгіенъ погубљенъ, кадь се Бонапарте разшириo по Італіи, и кадъ є Прайска рать противъ Англіе започети ктела.

Метерніху принадлежи та слава, што є после повређења граница у Аншпаху, после несреће кодъ Улма у присутствію Россіискогъ Імператора Александра, и Высокогъ

Нѣмецкогъ Майстора Ерцерцога Антона у Берліну Аустрію, Прайзку и Россію противъ Наполеоновы Универзал-Монархіиски намѣренія Трактатомъ Поцдамскимъ одъ 3. Нов. 1805. вооружао. Зато є добіо великій Крстъ св. Стефана.

Но несрећно сраженіе при Аустерлицу, и учинѣны съ Хаугвіцомъ уговоръ осуете плоде овогъ Трактата. Л. 1806. оде на мѣсто Графа Філіппа Кобенцла за посланника у Парізъ. Ту є Аустріи млого полезанъ быо, и кодъ Наполеона велико уваженіе уживао. У Фонтенеблн расправи ону кавгу, коя се родила за то, што є Россіиска Войска освоила Боку Которску, и учини рѣку Ісонцо Границомъ Італіанскогъ Кралѣвства.

Што є пре у Берліну срећно започео, то є л. 1808. остроумно и са постоянствомъ продужіо. Шпаніа устане противу Наполеона, и ту орли Французки изгубе свою славу, као да су непобѣдими. Авг. 15. л. 1808. буде явна аудіенціа, у коіой є силнымъ гроженіяма Наполеоновыма за цѣлый часъ крѣпко противостао. За томъ настане у Аустріиской лѣтописи незаборављена година 1809. коя є поводомъ была, да є и година 1813. онако срећно испала, ако и ни су плоди онаковы напряженія ожиданію соотвѣтствовали. Предъ сраженіе одъ Ваграма стигне Метерніхъ, комъ се пре пасошъ, да бы могао одлазити, ніе

дао, изъ Паріза у Віену, и оде у Императорскій станъ у Каморанъ. Кадъ Графъ Штадіонъ свою службу као Міністеръ остави, постане Метерніхъ Міністромъ страны дѣла. Руководствовао є мирне уговоре съ Француз-кимъ Міністромъ Шампаньомъ, но миръ є у Віени подписао л. 1809. Князъ Ліхтенштаінъ Бракосочетаніе Аустріиске Прінцезе Маріе Луізе съ Наполеономъ, кою є онъ 7. Фер. 1810. просіо, была є жертва, коіомъ є удручена Аустріа само мало оданути и смирити се мыслила. Онъ одпрати нову Француз-ку Імператріцу у Парізъ, и тамо се неусипно трудіо о томъ, да се небы рать на сѣверу родіо, но противъ горды Наполеоновы планова ништа ніе могао успѣти.

Л. 1812. види онъ Наполеона у Дрездену. Ту є садъ требало онай великій чворъ разрѣшити, како бы се сви уговори и обвязателства и сродна призрѣнія неувредила, и како бы опетъ Аустріа у право време съ нуж-дномъ силомъ онде была, где Европа ню ожидава, и што бы она ради свое болѣ судбе учинити морала.

Писма Наполеонова изъ Сен-Елене содржаваю у себи найблистателныя признанія, съ каквымъ є душевнымъ преодолѣніемъ велика дѣла Европейска Метерніхъ руководствовао. Но нѣгово право морално уваженіе, коимъ є найзаплетеніе Дипломатіческе загонетке раз-

рѣшавао, знаће безпристрастно потомство топрвъ онда управо цѣнити, кадъ се тајне архівске совршено знале буду. Онда ће се управо моћи знати, колико се Аустріа и у Дрездену и на Конгрессу Прагскомъ о сохраненіи обштегъ мира трудила.

Оружано посредственичество Аустріе признале су Россіа и Прајзка у време састанка Міністра Метерніха са Імператоромъ Александромъ у Опочни на граници Бемской. Іун. 1813. Одъ Наполеона позванъ у Дрездену доће тамо 25, Іуніа, и 30. подпише таковый уговоръ, коимъ и Франціа призна оно посредственичество Аустріе. У Прагу є као посредственникъ радіо.

Кадъ и послѣдный термінъ то єсть 10. Avг. протече, а Наполеонъ о миру ништа радити непочне, онда Метерніхъ ноћу између 10. и 11. Avг. сочини свое обявленіе рата Аустріе противъ Француза, и 11. пређе Россійска и Прајзка Войска Бемско-Шлезку границу.

У Раіхенбаху и Теплицы подпише 9, Сеп. 1813. четверогубу Алліанцію, и учини онай крѣпкій союзъ съ Алліртыма, коимъ є Аустріа у оной великой борби жицу прекинула. У очи оногъ дана предъ штоће быти битка Лаібцігска, даровао му є Імператоръ Францъ Княжеско достойнство за нѣга и нѣгово потомство. У Франкфурту, Фраібургу, Базелю

Лангресу и Шомоню радіо є као Дипломатъ. У време Шатілонскогъ Конгресса у главномъ Императорскомъ стану управляо є онъ сва дѣла, и договарао се изъ Діжона са Монзіеромъ и са Карломъ X. кои є у Нанси дошао био.

Одтудъ оде у Парізъ, подпише онай съ Наполеономъ у Фонтенебло учинѣный уговоръ, и мнръ одъ 30. Маіа. Буде после у Лондонъ посланъ. Кадъ посѣти Університетъ Оксфордскій, даду му ту достойнство Доктора. На Віенскомъ Конгрессу уступе нѣму сви Міністри согласно предсѣдателство. За тымъ є одіо съ Талѣрандомъ и Велінгтономъ у Пресбургъ ко Кралю Саксонскомъ радећи о томъ, да бы Саксоніа нѣке землѣ Прайзкой уступила, и тако се миръ учиніо. После є другій Парізкій миръ подписао 20. Нов. 1816. учиніо є у Маіланду уговоръ съ Баварскомъ, кои є 14. Апр. у Мынхену подписанъ. Л. 1817. пратіо є за Кронпрінца Португалскогъ испрошену Аустрійску Прінцезу као ц. кр. Коммессаръ до Ліворпо а после се разговарао съ Римскомъ Држаномъ. Л. 1818. было є на Конгрессу Аахенскомъ. Л. 1819. предсѣдавао є на Конгрессу Карлсбадскомъ, л. 1820. руководствовао є Міністеріалне уговоре ко установленію Нѣмецкогъ союза, после є было у Тропави и Лаібаху.

Садъ постане дома и двора држанный Канцлеръ. Пшао є на позиваніе Крала Англій-

скогъ у Ановеръ. Управляо договоре у Bіени и на Конгрессу у Верони. Кадъ се Александръ Імператоръ у Септ. 1823, у Черновицу са Імператоромъ Францомъ састао, остане Метерніхъ болестанъ у Лембергу, и ту се са Россіискимъ Државнымъ Секретаромъ Несселроде разговарао. Тако се блиста име Метерніхово у свимъ државнымъ договорма, кои се тичу новы промена Европейски, и чрезъ коя се опетъ старый редъ повратіо.

Нѣгово Міністерство чини Епоху, коіомъ се Аустріа найболѣ укрѣпила. Онъ є Гавалиръ свію првы Европейски Ордена кромѣ Англійскогъ Коленске подвезе, (Kniebanb). Краль Шпанскій даровао му є Грандецу прве Классе са тітломъ Ерцога. Нѣму и Шварценбергу дозволіо є Императоръ Францъ у Парізу, да бы могли Аустрійскій Гербъ у средъ свогъ Фаміліарногъ Герба ставити. Само онъ и Шварценберг добили су великій Крстъ одъ освоенны Французки топова сливенъ, аки на граду свои отличны у велікой борбы заслуга. Краль Сіціліанскій учиніо га є Ерцогомъ одъ Портела са годишнимъ доодкомъ одъ 60.000. Дуката, а Францъ Імператоръ поклоніо му є л. 1816. добро Іоансбергъ.

Покрай свои толики дѣла брине се и за внутреня дѣла, за поправленѣ Фінанціе, и за свакій добрый поредакъ. У свима предпріятіяма, коя се тичу бѣдны и убоги има вели-

ко участіе. У средъ бурны ратова незаборавля отечествене науке и художества. Свагда се найпаче радо занима о Аустріискимъ древностма, о Исторіи и Дипломатіки. Као што є Кауницъ завео, тако є онъ обновіо Академію Художества у Віени, По смрти држављаногъ и Конференц-Міністера Графа Карла Зичи дао є Императоръ у засѣданію Конферен-Міністра Метерніху предсѣдателство за внутреня дѣла.

МАВРОКОРДАТО

славный Грчкій Дипломатъ роѣенъ л. 1787.

Ово є нѣка Фанаріотска Фамілія, коя свое племе одъ нѣки трговаца изъ Хіосъ доводи. Єданъ одъ ньи Нікола М. бьо є лѣкаръ, и постане Драгоманомъ у Константінополю. Онъ се као отличный Турскій Дипломатъ у млоги прилика, найпаче у Миру Карловачкомъ показао л. 1699. тако да є Порта нѣгова сына Ніколу М. л. 1716. Господаромъ одъ Валахіе и Молдаве учинила.

Константінъ М, кои є л. л. 1735. Господаромъ Валахіе и Молдаве постао, уничтожи робство у Валахіи, заведе добре законе и дру-

ге полезне наредбе; но свой земльи тымъ є найпаче полезанъ быо, што є првый наредіо, да бы се у земли кукурузъ сеяо.

Єданъ одъ нѣгове лозе Хатманъ Александер М. узме Прінцезу Шмарагду Марузи за жену. Овай мужъ дивны дарованія преда се на науку, и воспитавао є свою дѣцу у Θерапіи онда, кадъ се Грчка Революція появила. Ако и ніе онъ никаква участія у Революціи имао, опетъ га Турцы затворе, узму му све, што є имао, и пошлю у Ангору у заточеніе, а жену и дѣцу предаду суровымъ войницыма на обезчешћенѣ. Една му кћи дивне красоте умре одъ очаянія, а сынъ нѣговъ Князъ Александръ М. о комъ се ово пише принадлежи у число найчеститы и найизображенніи Грчки военачалника, и онъ се о томъ найвише трудіо, да бы и Англіа Грчкой благоволителна постала.

Іошто као младићъ показао є быстрый умъ, а нѣгово чувство къ полезнымъ наукама развило є нѣга, и учинило способнымъ мужемъ. Зна млоге єзыке и Восточне и Европейске основано. У Турской Історіи има велико вѣжество. Младъ ишао є са своимъ дѣдомъ Княземъ Караджа у Валахію, и ту є млога дѣла окончао тако, да є онъ могао съ ньимъ задоволянъ быти. То се зна, како є Караджа изъ Валахіе побѣгао, тражећи у страннымъ земляма себи безопасія. Мавро-

кордато оде за њимъ, а нѣгова супруга побѣгне у Одессу и тамо се спасе.

Нѣко време живіо є у Швайцу. После се пресели у Італію изображаваюћи се ту у Політіки и у военномъ искуству. Онъ и Караджа были су онда у Пізи са Митрополітомъ Ігнятіемъ, кадъ є Александеръ Кантакузенъ у Тріесту се навезао на море, и пошао у Грчку. Претогъ писао є Маврокордату нудећи га, да бы съ њимъ пошао на свету войну за отечество, и да бы Княза Караджу склоніо къ тому, да бы имъ своимъ новцемъ помогао накуповати оружія.

Богатый Караджа да нѣколико стотина тврды піястра у име тога, а Маврокордатъ жертвуе све што є имао, скупи іоште одъ милостивы людіи нѣколико тисућа таліра, и при Марзелю, где є доста оружія и други военны потреба накуповао ступи на море, преспе у дружству съ нѣкимъ Французкимъ Офіцірма 1821. у Грчку. Ту га пріиме любезно и съ великимъ почитаніемъ.

Своимъ благимъ благороднымъ лицемъ, своимъ у дивленія достойнымъ трпѣніемъ недржећимлого на себе, и своимъ любкимъ поведеніемъ задобіе кодъ свію велико повѣреніе. Архонти, Прімати, Епіскопи, и другіи просвећени люди на островыма знали су больма у важавати нѣгова велика дарованія, неже-

ли сурови Палікари или простн Елински войницы.

Димитрій Ѵпсіланти пошлѣ га као у дѣли вешта мужа у Етолію. Ту сазове онъ народный соборъ у Врахору ради избранія временногъ владѣнія за западню Грчку, и ту буде срећянъ тако, да све, кои су пре измећу себе несложни были, у соединеніе и согласіе доведе. Самъ пунъ учтивости и умѣрености ніе ктео быти Президентомъ Етоліискіи чинова. Гласъ о нѣговой мудрости склони Алипашу Іаніискогъ и друге поглаваре Маомедански Шіпетара, те пошлю къ нѣму нѣке свое поглаваре Епіротске у говора ради. Онъ є ньима совѣтовао, да бы се и они противъ тѵранства Порте као противъ обштегъ непріятеля съ Грцыма соединили, и своегъ посланника иа соборъ народный у Аргосъ послали Онъ склони рабре Суліоте, да се соедине съ Грцыма, да бране свою слободу, Марко Бочари закунесе, и обджи вѣрно свою заклетву.

Предвидећи, да ће Аліпаша скоро пасти смысли онъ Пелопонезъ противъ нападенія Куршідпашина одбранити. Знаюћи, колико є положеніе града Мессолунои за Грчку важно, утведри га добро, и учини обраномъ Морее. У исто доба гледао є освоити цітаделю одъ Патраса, но примѣти, да су Грцы у Патрасу и о-

ко Патраса тако немарливи, да га мало што ніе Іусуфпаша заробіо, кадъ є изненада на турке ударіо. Овай случай гледао є нато употребити, како бы Пріймате и Капетане на конгрессу у Аргосу, у комъ є и онъ као депутірацъ одъ Етоліе быо, о томъ увѣріо, да є нужно средоточно владѣніе за сву Грчку установити. Онъ и Архіепіскопъ одъ Патраса Германъ имали су на овомъ собору толико у важеніе, да є Димитрій Ѵпсіланти на то сдитъ соборъ оставіо. Ту сви соборно нареде да бы Маврокордато, Архіепіскопъ Германъ, Господа Караджи, Колети, и Ѳеодоръ Негри нѣку слободну и независиму Конштітуцію сочинили.

Народный се соборъ пресели у Епідауросъ Ту сладкоглаголивый Маврокордатъ своимъ тио примирителкымъ трпѣніемъ све склони къ тому, те нѣгову Конштітуцію 1 Ian. сви согласно пріиме, и обнародую. Тай дань учинига Конгрессъ Президентомъ извршителне власти Ian. 1822. обнародую заключенія свое независимости, кою є онъ као Проедросъ ли Президентъ, а Ѳеодоръ Негри као Архіграматевсъ или државный Секретарь подписао. Онъ се трудіо найпаче са Колокотрономъ и Одѵсеомъ у добромъ согласію быти, да бы се тако войска у добромъ реду обдржала.

Марта 18 л. 1822. узайме петъ міліона піястра и обяве, да се сва Турска пристаништа у

состояніе блокаде полажу. Међу тымъ буде нужда воевати. Онъ као Стратархъ поспѣши у западну Грчку, получившій на шестъ месецы военачалство, съ Генералóмъ Норманомъ и съ другимъ Філеленима крозъ Пелопонезъ у Етолію, и 5. Іуніа изиђе при Мессолунги на суво.

У нѣгову одсутствію побркаюсе у восточной Греціи као и пре. Дѣла владѣнія задремаю и помоћь она, кою су му обрекли недоћe. Рать у Епіру свршисе несрећномъ биткомъ при Пети. Но Маврокордатъ спасе Пелопонезъ одъ Омерврiонова и Куршідпашіна войнства своимъ мудрымъ и рабрымъ браненићмъ слабогъ града Мессолунги одъ Нов. 1822. до Іан. 1823. и сокруши све Турско войнство. По томъ остави своегъ друга Марка Бочари као Стратарха у западньой Греціи а онъ се врати у Пелопонезъ, да бы оне клеветне гласове, кое су Колокотрони и Vпсіланти о нѣму разнели, утоліо. Клонећи се властолюбія, кадъ су га л. 1823. опетъ за Проедроса извршителне власти, изабрали, ніе се ктео пріимити, и быо є задоволянъ званіемъ државногъ Секретара.

Но будући да є Колокотрони за вр'овномъ власћу жедніо, а Президентъ законодателногъ тѣла на своіой служби благодаріо, то су нѣга на то изабрали, то се онъ и силомъ овогъ звања морао пріимити, но тогъ се у Тріполіцы

14, Іул. одрекао, да не бы къ соблазни и къ међусобномъ рату поводъ дао, Но и тако ніе могао немирногъ Колокотроніа и друге умирити и ублажити. Животъ му є бывао у опасности. Зато се удали у Хідру, и ту Навархе намоли, те му са своіомъ Флотомъ у Мессолунги, у помоћь дођу, кудъ є и онъ получившій на ново вр'овну власть у западньой Греціи помоћь довео.

Іан. 5. л, 1824. дође Лордъ Бирон на позиваніе Маврокордатово и прочи Суліота у Мессолунги. Маврокордато ступи съ овымъ Турцомъ Грчке борбе у тѣсно пріятелство, но нѣгова се намѣренія ни су са плановы Обріета Лаічестера Станхопе слагала. Маврокордатъ буде више на страни Лорда Бирона, кон є и више важіо, и у своимъ препріятіяма отважній бьо, но жестокъ само пркосећи Стенхопу. Зато є съ ньимъ доста пута долазіо у непріятна отношенія. Зато є може быти Стенхопъ о нѣму писао онако ружно, и пристрастно, а хваліо лажливогъ Одуссеа.

Маврокордатъ, пише Стенхопъ учтивъ и благоразуманъ мужъ, а може се и честнымъ назвати, но нетреба мыслити, да є онъ любитель слободе у найпространніемъ смислу. Онъ има прекрасный даръ, и уме люде обрнути на свою страну. Радо пріима добаръ совѣтъ, но и люби временно правленіе. Честолюбивъ нема величине ни дублине, нема отва-

женія, нити се сме у се поуздати, да бы могао првымъ у држави быти.“

Тое истина, онъ нема оногъ наглогъ честолюбія, кое за началствомъ гине као Колокотрони, но онъ є у своимъ предпріятіяма выше обозрителанъ. Онъ є своіомъ мудромъ умѣреносћу безстыдну продрзливость нѣки немирны глава у редъ довео, ньиово упорство укротіо, и у Спасенію Мессолунги Грчку выше пута спасао.

Самъ Станхопъ говори: „Маврокордато, Олігархі на островыма, нѣкіи у Пелопонезу, и законодателно тѣло, сви су тіи на оной страни, кои желе и поредка. Они сви желе добро Монархійско хладѣніе.“ Време ће показати, какавъ є нѣговъ карактеръ. За садъ да видимо, шта є радіо. Апр. 19. л. 1824. умре Лордъ Бироиъ у Мессолунги. Маврокордато нареди, да се овай нѣговъ высокій пріятель достойно и торжествено погребе. У Avг. зовне га владѣніе у Наполи ды Романію, да бы се пріиміо службе Міністра држаногъ Секретара, кою є службу онъ оставіо, како су се међу собни немири породили. Но онъ є волео бранити западну Грчку, одкудъ є могао болѣ са Іоніискимъ островыма и са Англіомъ у союзу быти, и добре наредбе уводитн.

Своимъ мудрымъ расположеніемъ уничтожи онъ л. 1824. сва намѣренія Омерврiонова,

кои є и трећій путь Етолію и Акарнанію завоевати мысліо. За тымъ се потруди оне добре наредбе, кое є Лордъ Бирон у Мессолунги, започео, утврдити, и ради обране Етоліе устрои на южной границы Акарнаніе укреплѣный станъ.

У то исто време договарао се са Албанезкимъ поглавицама о томъ, како бы измећу себе неутралітетъ обдржали. Зато се ніе ктео Президентства пріимити, кадъ га є Конгрессъ на то изабрао био. Уговоръ о неутралітету неоконча се, будући, да є Колокотрони противъ владѣнія у Напли устао био. Слобода Грчке на ново доће у опасность. Маврокордато обдржи у миру западню Грецію, и кадъ са Англіомъ, што се заима новаца тиче, дѣло оконча, оде у Наплю, и 26. Ian. 1825. пріимисе званія државногъ Секретара. Сви су мыслили да ће садъ добро быти,, но Ібраимъ изиће на суво у Морею, и обколи Наварінъ. Маврокордато се потруди све на обрану отечества позвати, но Грчка Войска, коя бы морала Наваріну у помоћь доћи, побунисе и заиште, да се затвореный Колокотрони пусти, кое се 18. Maia 1825. и учинити морало. Међу тымъ се преда Наварінъ и Маврокордато едва утече живъ. Колокотрони пріимисе Команде, а Маврокордато почне се све выше и выше одъ явны дѣла удалявати, или се само маный званія пріимао.

Садъ преоблада у Грчкой злоба и нестроєніе. Дѣла Грчка почну се на ново клонити къ паденію. Садъ доће Каподістріа у Грчку и почпе заводити наредбе по Россіиской Cvстеми. Кадъ се у Окт. 1829. владѣніе уређивало, онда се Мавроkордато службе са свимъ одрекао.

ЕVНЯРДЪ

Банкѣръ у Генфу роћенъ л. 1775.

Онъ є еданъ одъ найблагородны, найпроницателны и найревносты Елинолюбителя. Родіо се у Ліону, где му є отацъ трговину имао. Онъ доводи свое пороћенѣ одъ нѣке Француске фамиліе, коя є у време религіоналногъ гоненія изъ Француске избѣгла, и у Генфу се удомила. Кадъ є Лvонъ л. 1793. обсаћенъ быо, боріо се и онъ у содружеству прочи граћана рабро, а кадъ є онъ освоенъ побѣгне онъ са своіомъ Фамиліомъ у Генфъ. Ту по нѣкомъ времену отвори трговину, и служіо є као волонтеръ подъ Массеномъ, кадъ є онь Лvонъ противъ непріятеля браніо. Л. 1801. оде у Ліворно, ту узаими новаца за Краля одъ Етруріе, и тымъ себе млого помогне. Л. 1810. врати се опетъ у Генфъ.

За свое изображеніе, и за свое любезно обращеніе одъ свію почитаемъ доће као Посланникъ Генфске Републіке л. 1814. на Конгрессъ Віенскій. После тога имаюћи къ нѣму особито благоволеніе пошлѣ га великій Князъ Тошканскій за своіъ посланника на Конгрессъ Ахенскій. Одъ Л. 1820. живіо е у Тошкани. Великій Ерцогъ учини га своимъ совѣтникомъ, и даруе му свое благородство.

Позніе врати се опетъ у Генфъ, и одъ Л. 1824. почне се Грчки дѣла врло пріймати, оде за ньи л. 1825. у Парізъ, и постане ту членомъ Грчкогъ содружества. Зато Грчкій Соборъ у Аргу признаваюћи нѣгове велике труде прогласи га за правогъ Грка, и наименуе Аѳинскимъ граћяниномъ.

Са свимъ Грчкимъ пріятелма, и любителма Грчкогъ народа водіо е изъ Паріза Коррешпонденцію, и пріимао се свію дѣла, коя су се Грчкогъ народа касала са отмѣнномъ ревносћу. У ньиномъ дѣлу ишао е л. 1827. у Лондонъ, но ту ніе получіо, што е желіо.

Краль Баварскій, кои га е Л. 1825. у Італіи познао, покаже му такоће знаке своіъ особитогъ благоволенія. Съ неограниченнымъ пуномоћіемъ одъ Президента и Грчкогъ народа доће опетъ у Парізъ, и замоли Француско Владѣніе, да бы Грцыма помогло, и да бы се за новый Грчкій заямъ подемчити ктело, но Францускія Міністри одреку му обадва про-

шенія. Садь се онъ отважи одъ своґъ собственноґъ имѣнія потребну сумму одъ 700.000. Франка безъ свакоґъ емства у Грчку послати. После се ради освобоѣеня Грчкоґъ са своіомъ молбомъ управо обрати на на Краля Француэкоґъ Карла X. и на Дофена, но онда топрвъ, кадъ є Міністерія внѣшни дѣла съ Россіискимъ Кабінетомъ разговоре имала: добіе надежду, да нѣгови труди неће безплодни быти.

Новоґъ Грчкоґъ заима ради ишао є у Іуніію 1830. у Лондонъ, и одтудъ у Парізъ. После є, намѣраваюћи зимовати у Риму свое пуномоћіе одъ Грчкоґъ владѣнія предао Князу Суцо. Пре тоґъ послао є выше Нота посланицыма одъ три велике држаье, и и моліо Конференцію Лондонску, да бы она ускорила Грчкомъ народу владѣтеля изабрати, и обећаный заямъ колико скоріе одредити. Съ подобномъ ревносћу настояо є онъ и у Риму о дѣлу Грчкомъ.

Съ Президентомъ Грчкимъ Каподістріомъ быо є у найтесніемъ союзу, докле овай ніе убіенъ быо. То му є дало поводъ, те є онъ нѣга у разныимъ новинама съ тако великимъ жаромъ браніо. Одъ своґъ великоґъ Имѣнія, кое є мудрымъ своимъ поведеніемъ и прилѣжаніемъ стекао, чини онъ непрестанно благородно употребленіе. У Генфу, где садъ живи, дао є више благолѣпны зданія сазидати.

Тымъ є дао Майсторыма прилику своя дарованія показати, и тако є вкусъ зидарногъ вѣжества немало распространіо.

КАПОДІСТРІА.

Грчкій Президентъ рођенъ Л. 1776.

Родіо се на острову Корфу одъ таква благородна племена, кое є већъ одъ 14. вѣка на Іоніискимъ островыма уважаемо было. Онъ као другій сынъ буде за државна дѣла опредѣленъ, оде своегъ изображенія ради у Италію и учіо се по найвыше у Падуи и Венеціи лѣкарскомъ занату. У свое отечество врати се у оно доба, кадъ є Француза Венеціанску Коштітуцію оборила, ту 1898. демократіческо владѣніе увела, и тогъ насилна предпріятія и на Іоніиске острове, кои су пре подъ Венеціанскомъ Републікомъ были, распострла. Каподістрія вратившисе у Корфу затече своегъ отца одъ Француза у аресту затворена. И онъ се могао надати, да ће ради свои полічески мнѣнія изъ своегъ отечества изгнанъ быти. Но то обстоятелство да 23. лѣтномъ младићу прву прилику свое душевно остроуміе показати, и то найсрећнымъ начи-

номъ ко освобођеню своґъ родителя употребити.

Л. 1799. буде Французка пренуђена Іоніиске острове соединѣной Турско-Россійской Флоти уступити. Отаць Каподістріевъ одредисе за поглавара оне Депутаціе, коя є у Константінополъ послана была, да бы о будућой судбы Іоніиски острова радила. Ова є Депутація 20. Марта 1800. срећно израдила, да Іоніиски острови као Порти Отоманской платежна држава подъ покровителствомъ Россіискимъ и Англескимъ республикомъ одъ седамъ острова постану. Одъ ово доба започинѣсе політіческо теченіе Каподістріе. Онъ таки получи л. 1800. налогъ, да изради Конштітуцію и владѣніе на острокыма Кефалоніе, Ітаке и Сент-Мауре. Одъ садъ є онъ быо непресѣчно членомъ владѣнія у овой республіки, Одъ л. 1802. до 1807. быо є найпре. Міністромъ внутрени, а по томъ Міністромъ внѣшни дѣла. Одъ л. 1806. имао є найвеће втеченіе на воена дѣла.

Л. 1807. облада Аліпаша одъ Іаніне съ Французкомъ помоћу градовыма Бутрінто, Воніцца и Превеза, кои су пре тогъ подъ покровителствомъ Іоніиске республике была, и смысли и на Сент-Мауру ударитн. Владѣніе Іоніиске пошлѣ противъ Аліпаше Каподістрію као своґъ чрезвичайноґъ пупомоћника. Къ тому добіе Команду надъ своґъ войскомъ

Іоніиске републіке, и надъ свимъ онымъ Грцыма, кои су изъ Морее Епіра, Албаніе и Θессаліе пребегли, и у службу Іоніиске републіке стали, и за себе особену чету саставляли. Томъ приликомъ се првый путъ садъ упозна са млогимъ найславніимъ предводителма Грчке суве землѣ съ Колокотрономъ съ Маркомъ Бочари, Караскаћи и съ другима.

Миръ у Тілзіту уступи Іоніиске острове опетъ Франціи. То промени са свимъ судбу Каподістріеву, кои државну службу остави, и живіо є као приватанъ на своме добру. Ian. л. 1809. добіе службу у Петрсбургу у Міністеріи внѣшни дѣла. Л. 1811. био є при посолству у Віени, а л. 1813. доће као Шефъ Діпломатічески дѣла у главный квартіръ Россіиске войске на Дунаву. Мало после буде позванъ у главный Квартіръ велике Войске, и ту є сва найважнія дѣла до л. 1815. одправляо. По налогу Императора Александра, кои є къ нѣму пуно повѣреніе имао участвовао є на выше Конгресса и подписао є као Россіискій пуномоћникъ другій миръ Парізкій л. 1815. своіомъ мудромъ умѣреноћу пребавіо е себи као Міністеръ Россіискій одъ л. 1816. почитаніе свотъ Императора, а своіомъ ліберално-мъ політікомъ любовь свію народа.

Но кадъ Россіа явно обяви, да іой Грчко востаніе у Мореи ніе по вольи, онда се онъ изъ Россіе л. 1822 удали у Швайцерску. Ту

кое у Генфу, кое у Лаузанны живећи помагао є онымъ Грчкимъ младићима, кои су у Шваіцерску пребѣгли, и гледао є предпріятіе Грчко свакимъ найблагороднійимъ образомъ подпомоћи самъ штедливо живећи подпомагао Грке щедро. Л. 1826. путујући по Нѣмецкой, Француской и по Белгіи позивао є све учтиво, и моліо, да бы се Грцыма помогло. За тымъ се опетъ врати у Шваіцерску и ту є у самоћи уединѣнъ живіо. Л. 1827. оде у Парізъ и ту у Маю пріими вѣсть, да є 14, Апр. одъ Грчкогъ народа единодушно за своегъ владѣтеля изабранъ. Како то разуме, таки се у Лондону и Парізу потруди о томъ, како бы Грчку у пристойно отношеніе ко првымъ Европейскимъ силама поставіо. По томъ у Анкони 1. Іан. 1828. ступи на лађу одплови у Грчку 18. доспе у пристаниште одъ Наплѣ, 24. положи држави заклетву вѣрности, пріими сву извршителну власть у свое руке, и започне свое претежко дѣло.

Ту врећяући нѣко Грчко племе Бая одъ Маінота Піетра Мавромїхали, кое се богатствомъ и великомъ власћу у Грчкой отликовало, упропасти себе. Окт. 9. пође онъ рано у ютру 1831. л. у цркву светогъ Спірідона. На црковнымъ вратыма дочекаю га два брата Константінъ и Гьорће Мавромїхали. Гьорће препречи му путь кадъ є у цркy улазіо, а Константінъ тргне піштолъ изъ подъ свое каба-

нице и опали, но промаши, на то се окрене Гьорђе, удари га изъ своегъ пiштола у потилякъ, обори къ земли, а Константiнъ га своимъ анжаромъ прободе съ леђя тако, да е унешенъ у Цркву за нѣколико мiнута издануо.

Нѣгово е тѣло 20. Окт. съ великимъ торжествомъ, но и съ великимъ плачемъ и рыданiемъ народнымъ погребено. То е после нѣговъ братъ Августiинъ у Апр. 1832. кадъ е изъ Грчке побѣгао, са собомъ узео. Онъ е найпре отишао у Корфу, за тымъ у Неаполь, а найпосле у Петерсбургъ.

ЕУГЕНIЙ БОАРНЕ

Вiцекраль одъ Iталiе, Ерцогъ одъ Лаiхтенбергъ рођенъ 1781.

Онъ е сынъ Александра Боарне, кои е подъ гiлотiномъ погинуо, и Iозефiне Ташнеръ, коя е после была супруга Наполеона Императора Францускогъ. У време революцiе преда се военномъ чину, и старъ 12. година пратiо е своегъ отца, кои е имао команду надъ войскомъ на Раiни. По смрти очиной, будући да му е мати у тавницы была, дође онъ къ Хоще у Венде, а затымъ се врати

къ своіой матери у Парізъ. Три године обрати на науке къ своемъ изображенію. Л. 1796. удасе нѣгова мати за Бонапарта кои є пріиміо команду надъ войскомъ у Італіи. Евгеніи є ишао и у Італію и у Егупетъ за своимъ очуомъ. За нѣколико година пређе све Мілітарне степене, и л. 1805. постане Французкимъ, Прінцемъ, и Віцекралѣмъ одъ Італіе. Л. 1807. усынови га Наполеонъ, и наименуе своимъ наслѣдникомъ у кралѣвству Італіанскомъ. Као Віцекраль, ако є и было врло ограниченъ, опетъ є показао велику мудрость и умѣреностъ, У рату л. 1809 противъ Ерцерцога Іоанна испрва ніе было срећянъ, но по томъ се славно показао при Рабу и при Ваграму.

Кадъ се Наполеонъ съ нѣговомъ матеромъ у браку разводіо, показао се великодушнымъ. Л. 1810. учини Наполеонъ наслѣдникомъ Княза Прімаса съ именомъ Ерцога Франкфуртскогъ. У Россіискомъ рату 1812. командірао трећимъ Хоромъ; и отликовао се у сраженіяма при Островно, Мохілеву и на Москви. На несрећномъ повратку Француске Войске изъ Россіе, дѣліо е сву несрећу своіъ хора, трпіо и зиму и гладъ рабрећи га своимъ примѣромъ. Нѣму и Маршаллу Наюима Француска благодарити, што и оно мало заоставше Войске ніе са свимъ пропало. Кадъ и Наполеонъ и Мыратъ Войску оставе, предаду нѣму команду надъ своимъ войскомъ, и

ту онъ у ово бѣдно време покаже свое велико кн!даре. Ускори одъ Магдебурга къ Лыцену, обиђе десно крыло союзника, и одржи надъ ньима побѣду 2. Маіа 1813. После га Наполеонъ Дрездена пошлѣ у Италію где є велика опасность была.

Кадъ се разиђе конгрессъ Прагскій, и кадъ Аустріа къ союзу противъ Французке пређе, и рать се започне, браніо се онъ и онда, кадъ є Мыратъ изневеріо Наполеона мужественно. Кадъ се Наполеонъ низвргне, начини онъ премиріе съ Графомъ Белегарде 23. Апр. 1814. и уступи Мантуу и Ломбардію Аустріи. За тымъ оде са своіомъ Фамиліомъ у Мынхенъ. Био є и на Віенскомъ Конгрессу. Кадъ се Наполеонъ изъ Елбе повратіо, речено му є было, да бы се уклоніо изъ Віене, и пребывао у Баіраѳу. На конгрессу Віенскомъ нађу за праведно, да му аки накнада за изгубљне землѣ у Италіи имаюсе дати 25. міліона Франка, и ту су му сумму Папа и Краль Неаполітанскій морали исплатити. Краль Баваскій, кога є кћеръ онъ себи за супругу имао, учинига л. 1817. Ерцогомъ одъ Лаіхтенберга, и преда му княжество Аіхенштетъ. Нѣгови су наслѣдницы, ако бы Баварска лініа изумрла за достойне наслѣднике у Кралѣвству Баварскомъ оглашени. Преставіо се у Мынхену 21. Фебр. 1824. и оставіо по себи два сына и 4. кћерн.

Онъ є одъ оны людіи кои су съ поля прости, а при томъ великій карактеръ и предивна дарованія имаю. Искреность, честность човеколюбіе, любовъ ко свакомъ поредку и правда украшавале су нѣгову душу. Мударъ у совѣту, нестрашимъ у бою, умѣренъ у извршиваню свое власти, показао се найвећій у несрећи. Ніе знао, што су сплетке и кабале, и изъ толики страшны буря Полїтїчески изишао чистъ и непорочанъ. И као пріватанъ и као владѣтель быо є свакомъ любезанъ, и у благодѣянію неизчерпымь, Выше се бринуо о томъ, како ће друге срећнымъ учинити, нежели о своіой собственой срећи. Преставіо се одъ свію возлюбленъ и почитаемъ у найбольой своіой тѣлесной крѣпости ради нѣкогъ нестроєнія у мозгу. Нѣговъ сынъ има за супругу кћерь Россіискогъ Імператора Ніколая.

ВІЛЕЛМЪ ФРІДРІХЪ

Гсоргъ Лудвігъ оть Нассау Прінцъ Ораній-скій наслѣдственный Прінцъ Олландіє роћенъ 1792.

Воспитанъ у Берліну свршіо є свое науке на Оксфордскомъ Універзітету, и ту пока-

зао своя велика дарованія къ наукама. Зарана за войника опредѣленъ служіо є найпре у Англіиской войсцы.

Потомъ є ступіо као Обрістлаітнантъ у Шнанску Военну службу, заслужіо рабросћу, точносћу и дѣятелносћу почитаніе Ерцога Велінгтона, и постао нѣговымъ Аћутантомъ. При обсади града Чюдад-Родріго био є у време наступа еданъ одъ првы. У време завоеванія Бандаіоцъ предводећи нѣку Англіиску колону продр'о є онъ првый у градъ. Одъ страшне ватре почне она натрагъ уступати, но онъ є уздржн и поврати у ватру. Тако се исто славно показао у битки Саламанской, и у свима другимъ предпріятіяма овогъ рата зато постане Аћутантомъ Англіискогъ Краля, и добіе медалю съ надписомъ „Чюдад-Родріго Бадаіоцъ, Саламанка.

Кадъ нѣговъ отацъ л. 1814. Кралѣмъ Олландіискимъ постане, онда су жителъи Белгіискій, ако су се одъ 20. година Француз-
комъ владѣнію и навикли были, у овомъ Прін цу Вілелму съ радосћу своегъ будућегъ наслѣдника опазили, кои у себи чрезвичайну благость срдца съ пріятносћу, честносћу, и любкосћу соединява.

Показао є колико рабрости, толико и военна искуства у битки Кватрбраіской 16. Іуніа у сраженію одъ Ватерлоо 18. Іуніа. Ту є

рабрећи своју колону своимъ примѣромъ мужественно на непріятеля ударіо, и у лѣво плеће танетомъ ранѣнъ быо.

Како се излѣчи одъ ране оде къ союзницыма у Паризъ, и ту є быо нуђенъ, да бы себи за супругу узео Шарлоту Англіиску Прінцезу отъ Валесъ наслѣдницу Англіискогъ престола. Но онъ уважаваюћи свое достойнство, и неотеђи быти првымъ поддаником Англіиске Кралице, чрезъ кое бы нѣгово отечество одъ Англіиске Політіке зависимо постало, на то не соизволи, но узме себи за супругу Анну Павловну сестру почивша Императора Александра, и вѣнчасе съ ньомъ у Петрсбургу л. 1816. коя му є три Прінца и едну Прінцезу родила. Одъ то доба ишао є выше пута у Петрсбургъ, а найпосле л. 1826. кадъ є Императоръ Ніколай на престолъ ступіо.

СОДРЖАНІЄ.

	Стр.
Иродотъ Греч: Істор:	1.
Іппократъ найслав. Грч. Лѣкаръ	7.
Аспазія слав. Аѳинянка	10.
Арістотель слав. Греч. Філозофъ	13.
Марко Антоній Тріумвіръ	18.
Павелъ Апостолъ	25.
Кирілъ Іерусалимскій	29.
Амвросій Еп. Медіоланскій	30.
Григорій Назіанзинъ	32.
Іоаннъ Дамаскинъ	33:
С. Кирілъ	34.
Абелярдъ сл: Француз. Монахъ	35.
Григорій VII. папа Римс.	37.
Маѳілде маркграф: Тошканска	41.
Клеменсъ XIV папа Римск.	43.
Амвросій А. Епіскопъ Москов.	47
Панінъ Рос: држав. Міністеръ	49.
Суваровъ Князъ Італійс.	51.
Ріга Константінъ	59.
Григорій Патріархъ Констан.	62.
Консалви сл: Міністръ	65.
Лордъ Нелзонъ Адмір. Англійс.	68.
Бертіеръ Князъ отъ Невшатель	78.
Шарлоте Кордое	81.
Неселроде Міністръ страни дѣла	84.
Кондрінгтонъ Англ. Віце Адміралъ	87.
Арденбергъ Др. Канцлеръ Прайз.	91.
Талѣрандъ Перігордъ	96.
Графъ Гылфортъ Нордъ	108
Ерцогъ Велінгтонъ.	109.
Мемедали Віц. Краль Егупет	122
Црный Гьорђе Петровичъ Вождъ Срб.	127.
Князъ Метерніхъ Міністръ Аустр.	134.
Маврокордато сл. Грч. Дипломат.	140.
Еуиардъ Банкѣръ у Генфу	149.
Каподістріа Грч. Президентъ	152.
Еутеній Боарне Віц. Краль отъ Італ.	156.
Вілелмъ Фрідріхъ	159.

Г. Г. ПРЕНУМЕРАНТИ.

на книгу IV. Часть Плутарха.

Баиша.

Благородныи Г. Георгій Зако землѣдержацъ Баишанскій и слав. Ком. Бачк. Таб. Судеиск. Ассессоръ.

Беловаръ.

(Послани одъ Преч. Г. Іоанна Райчевича Протопр. Сѣвер.)

Преч. Г. Іоаннъ Райчевйчь Протопр. Сѣвер. Пар. Писанич. Ч. Конс. Сосѣд. и Ц. Кр. злат. Медали притяж. Преч. Г. Василій Райчевйчъ Протопр. Нарт. Ч. Конс. Пакр. Сосѣд, и Парохъ Беловар. Чест. Г. Стефанъ Падинчевичъ Пар. Зденачкій. Чест. Філіпъ Іагодичъ Пар. Правжин. Ч. Г. Сумеонъ Пучовичъ Пар. Турчевйчпол. Благоразумный Г. Андрей Вучковичъ учителъ Плавжиначкій. Почт. Г. Іоаннъ Петровичъ Туторъ Цркве Планжинаске. Г. Іоаннъ Цічановичъ Капларъ.

Београдъ.

Высокопреосвященнѣйшій Господінъ Петръ Іоанновичь Православный Архіепіскопъ Београдскіи, и цѣле Србіе Митрополитъ. Преч. Г. Діонусій Поповиѣъ А. Е М. Іером. и дѣйст. Членъ Консісторіал. Преч. Г. Герасімъ

Стойковичъ учитель Богосл. Преч. Г. Пахомій Будићъ учителъ Богословіе. Преч. Г. Пайсій Поповићъ А. Е. М. Протодіаконъ. Бл. Г. Сергій Ніколићъ А. Е. М. и Конс. Секретаръ. Бл. Г. Иліа Захаріевићъ А. Е. М. Консістор. Протоколіста. Бл. Г. Аѳанасій Георгіевићъ А. Е. М. и Конс. Преписчик. Г. Г. Маѳа и Аца Івановићъ Апоѳекари. Бысокородныи Господинъ Стефанъ Стефановичь Попечитель Правосудіа и Просвѣщенія, Гепералъ Маіоръ и Кавалѣръ. Почтенородныи Г. Милутинъ Радовановичъ за Сынове: Константіна, Александра, Светозара и Николу узима.

Клирікалногъ Заведенія Београдскогъ Слышательи Єсу:

Клиріцы III. Лѣта.

Даміанъ Станишичь. Іоаниъ Маѳеичь. Любинко Поповичь. Лазаръ Илпчь. Миладинъ Миличевичь. Міхаилъ Стефановичь. Ніколай Іванновичь. Ніколай Сумичь. Сретенъ Лукичь. Станко Димитріевичь. Сумеонъ Михайловичь. Стефаиъ Поповичь.

Клиріцы II. Лѣта.

Аѳанасій Неделковичь. Вуица Поповичь. Георгій Маріановичь. Георгій Сретеновичь. Георгій Павловичь. Гаврилъ Поповичь. Гаврилъ Протичь. Димитріи Милошевичь. Живоинъ Беричъ. Иліа Димитріевичь. Іоаннъ Иличь. Іоаннъ Пеіовичь. Милосавъ Аггелковичь. Милошъ Іоанновичь. Миланъ Протичь. Миленко Лебаяцъ. Ніколай Димитріевичь. Ніколай Бошковичь. Петръ Протичь. Сумеонъ Ѳеодоровичь. Стефанъ Живановичь. Спасой Ѳеодоровичь. Філіпъ Беричь.

(послани одъ Г. Пахоміа Будича Београдске Богословіе, Професcора.)

165

Беочинъ М.

Пречестнѣйшій Г. Діонисій Чупичь Игуманъ о М. Беочина Преч. А. Е. М. Апелл. и слав. Ком. Бачк. Таб. Суде Ассессоръ.

Бечей Србскій.

Благороди. Г. Ђеоргій отъ Чокињъ, слав. Ком. Бачк. Солгабировъ.

Боћанъ М.

Прекодобнѣйшій Г. Іосифъ Поповичъ О. М. Бодіана Игуманъ.

Госпоћинцы.

Ученѣйшій Г. Николаи Белянскій II. лѣта Богослов. Слишатель.

Грабацъ.

Благор. Г. Георгій Лазаръ. Маћ. права Адв. за сына Милана изъ Арада избр. Общ. Членъ, и хон. вице Нотаріусъ.

Добановцы.

Чест. Г. Сумеонъ Живковичъ Парохъ.

Земунъ.

(Послани одъ Г. Симе Іовановића Добрића.)

Высокоуч. Г. Несторъ Мессаровићь Докторъ Медецине. Г. Георгіе Соларь Сап. Членъ Общества. Урошъ Лазаревићъ Діурність. Г. Коста Міхайловићъ трг. Г. Аксентіе Лаушевићь Абаж. Іованиъ Міхайловичъ закѣръ

Ленку. Г. Георгіе Балко за сына Ніколая. Г. Міхаилъ Міхаиловиħь. Г. Θеодоръ Вулетиħъ кроячъ. Г. Іоаннъ Сребрный за сына. Г. Паѵле Іовановичъ за кħерь Марію. Г. Іовановиħь Шнайдеръ. Г. Живко Среħковиħь за сына Стефана. Г. Іованъ Лацко Стаклорѣзацъ и Граверъ. Г. Θеодоръ Лазиħь за сына Димитріа. Г. Петръ Секулиħь. Г. Іованъ Стояновиħь. Г. Манойло Марковиħъ Членъ Общества. Г. Θеодоръ Неделковиħь Членъ Школ. Общ. Г. Коста Θеодоровиħь Ħурчіа. Г. Сѵма Іовановиħь Добриħь Абаж. Членъ Общ.

Іригъ.

Благородный Г. Іоаннъ Кѵрковичъ Фишкалъ Мовастирскій. Почтенор. Г. Георгій Поповичъ трговацъ. Г. Александръ Іоанновичъ трг. Г. Харалампій Гаичъ кроячъ. за кħеръ Марію. Г. Петръ Θеодоровичъ кроячь. Г. Г. Харалампій Милутиновичъ Чизмаръ. Г. Стефань Коядиновичъ любитель чтенія. Посла Г. Іосифъ Горяновичъ учитель II. Классе.

Карловцы.

Чсст. Г. Паѵелъ Николичъ Парохъ.

Кикинда.

Преч Г. Василій отъ Стояновичь, Протопресвѵт В: Кикиндск; Честн. Консістор. Темишвар. и Слав. Ком. Торонталс. Таб. Судеиск. Ассессоръ. Честн: Г. Іоаннъ Влаховичь Парохъ. В. Кикиндск: и честн. Консіст. Темишв. Членъ. Честн. Г. Урошъ Трифунацъ Намѣстникъ В. Кикинд. Честн. Г. Георгій Лаковичъ Парохъ Честн. Г. Софроній Іаконичъ Парохъ. Честн. Г. Констандинъ Раиковичь Діаконъ. Честн. Г. Петаръ Поповичь Діаконъ и Дѣтонаставникъ. Благор. Г. Лука Кенгелацъ кралѣвск. Пр.

Диштр. Велико - Кикинд: велики Биров, Србскій Народ Школа круга Банатск: Кралѣвскій Директоръ, и вишши слави. Ком: Ассессоръ. Благор. Г. Александеръ Стаиовичъ Вице - Фишкалъ. Благ. Г. Кришгофъ Кенгелацъ Архіваріусъ. Почтенород. Г. Георгій Руссъ Тргов. и Епітропъ. Почт. Г, Григорій Станоєвичь трг. Почт. Г. Дититрій Адамовичъ тргов. Потт. Г. Александеръ Николичъ трг. Почт. Г. Димитрій Іанковичъ винскій Арендаторъ. Почт. Г. Арсеній Сабовлѣвичъ трг. за сына свога Михаила. Почт. Г. Іоаниъ Дамяновичъ изъ Сегедина. Почт. Г. Савва Субботикъ. Почт. Г. Михаилъ Секуличъ Тргов,

Ковилъ.

Честн. Г. Авраамъ Борѣошкій Парохъ. Почт. Г. Павелъ Іоановичъ Арендаторъ.

Горный Ковилъ.

Почт. Г. Економъ Тргованъ.

Крагуєвацъ.

Нѣгова Свѣтлостъ владѣтелствуюћій Князъ Сербіе Михаилъ М. Обреновичь. Нѣгово Сіятелство Г. Ефремъ Сбреновичь Кавалѣръ и Генералъ - Маіоръ, Предсѣдатель Княжеско-Србскоѣ совѣта. Нѣгово Сіятельство Г. Іованъ Обреновичь Кавалѣръ. Г. Алекса Стефановиѣъ привременый Секретаръ Суда Црнорѣчногъ. Г. Алекс. Ђуриѣь Регистраторъ и Архиваръ Попеч. Правосуд. Г. Алекс. Іанковичь Секретаръ Канцеларіе Княжеске Кавалѣръ. Андрія Ковиляцъ Столоначалникъ Апелаціон. Суда. Атанасій Ѳзодоровичь Секрет. и привр. Началникъ Попеч. Правосу. Василій Груіовичь Канцел. Попеч. Просвѣ, Веніаминъ Розмировичь Секр. Совѣта. Георгій Мушицкій Медиц. Докторъ, Кавалѣръ и придвор. Лѣкаръ. Г. Голубъ

Петровичь Кавалѣ. Предсѣ. Апшел. Суда Подполков. Г. Димитрій Исаиловичь Начал. Одѣл: Попеч. Просвѣ. Г. Димитрій Милосавлѣвиѣь Кацел: Просвѣщ. Ефремъ, Іоанна Германъ. Благ: Г: Хрістофоръ Петровиѣь и Стефанъ Милошевиѣь слушатели філос. II. год: Петръ Редовановиѣь млаѣій и Димитрій Іовановиѣь слуш: Філос: I. год: Георгіе Ниниѣь слушатель Поез. Ефремъ Ненадовиѣь членъ Апшел: суда Маіоръ. Г. Іованъ Бельковиѣь Кава. членъ Апшел: суда Маіоръ. Г. Іованъ Милобановиѣь привр. Секрет. суда Окруж. Београдс. Г. Іованъ Печеновиѣь Секр: Начали: Окру. Београдскогъ. Г. Іованъ Стеиѣь Докторъ Медиц. и Началникъ Санитета. Г. Іованъ Туцаковиѣь столанач. Попеч. Правосудія. Р. Константіпъ Марковичь столоначалникъ Попеч. Правосудія. Г. Макса Ранковичь Кавалѣръ член суда Окр Београд. Маіоръ. Марко Іокичь Писаръ Началиич. Окр. Београд: Матія Милосавлѣвичь Канц. Попеч: Правосуд. Г. Младенъ Жуевиѣь Капет. и Княжескій Адютантъ. Г. Мойсей Гаврійловиѣъ Секретаръ совѣта. Г. Никола Мило савлѣвиѣь Канцел. Попеч. Правос: Г: Павелъ Адамовиѣь Рачуно и дѣловодитель Главногъ Военогъ Штабо. Г. Павле Вучковиѣь Писаръ суд. Црнорѣчкогъ. Г: Петаръ Лукиѣь Казначій Началиич: Окру. Бѣоград. Петаръ Радовановиѣь Секрет. попеч. Просвѣщенія. Рая Дамяновиѣь Секрет. попеч: финансіе. Стеванъ Марковиѣь Кавалѣръ Глави. Секрет Совѣта Маіоръ. Стеванъ Петровиѣь Канцел. Апелла. Стеванъ Стевановиѣь Кавалѣръ Попеч. Правосудія и Просвѣщенія Генералъ Маіоръ. Тома Катиѣь Начал. Окру. Бѣогр. и Капеганъ. Цветко Раіовиѣь Каваль. чле. Совѣта Палковникъ. Борѣе П. Станковиѣь Канцел. Попеч. Правосудія. Яковъ Димжиѣь Секрет. Апелац. Яковъ Якшиѣь Кавалѣръ и Инспекторъ Типографіе у Княжеству Сербіи. Янко Михаиловиѣь Помоѣь. Начали. Окруж: Београд: Штабс. Капетанъ

Послани одъ Г. Іована Туцаковича Секретара.

Чест: Г. Иліа Новаковичь Пар: Крагуев: Благ: Г: Аѣимъ А Плакиѣь Практ. суда Ћупріиск: Почтенор. Г. Миловаиъ Маринковичь тргов: Милутиић сынъ. Г: Исідора Стояновиѣя Проф: у Лицеуму и ового дишиѣгъ Ректора.

Посла Г. Діонісій Поповиѣъ А. Е. М. Ієром. и чл. Ком.

Крушедолъ М.

Преч. Г. Димитрій Крестичъ, О. М. Крушед Архімандрітъ. Преч. А. Е. М. Апелл. и Слав. Ком: Сремск. и Чанадск. Таб. Судеиск. Ассессорь.

Кулпинъ.

Честиѣишій Г. Стефанъ Милошевичъ Парох. Благ. Г. Радивой отъ Стратимировичъ Земледержацъ. Кулпинскій. Искуспѣишій Г. Александер. Николаевичъ Економъ.

Лиевно (у Босни)

ГГ. Хаѣи Іово. Хаѣи Іосифъ, Лазаръ, Ристо, Перо, Спиро, браћа Куюнѣиѣи 6 кн. Лука Ристиѣь родомъ изъ Травника 2 кн: Іово Тодоровиѣь за себе и за сына Симеона 2 кн. Хаѣи браћя Станишиѣи 2 кн: Ефтанъ Ћуриѣь за себе и за сына Ристу 2 кн. Спиро Станищиѣь за себе и за сына Косту 2 кн: Ристо Нік: Тузлиѣь родомъ изъ Травника 1 кн: Ристо Тузлиѣь за себе и за сына Ніколу из Сараева 2 кн. Симо Грубаровиѣ изъ Травника у служби кодъ ГГ. браћя Куюнѣіе. Иліа Павловиѣь и за сына Ніколу 2 кн: Георгій Бованиѣь тр: Спиридонъ Райковиѣь родомъ изъ Дубровника.

Митровица.

ГГ. Максімъ Георгіевиѣь тргов. Іанко Катичъ. Георгій Милекиѣ за браћа Іоанна кадетстражмештера. Ко-

ста Радовановићь тргов. Давидъ Костићь. Аѣимь Ивановићь ц. к. капларъ. Нацлъ Теушъ Биртащ. Павле Мссаревићь Абажіа. Димитріе Іовановићь чизмаръ. Алекса Вуіашковићь Сапунж. Стефанъ Перишићь сынъ трактеровъ. Георгіе Крстићъ судейскій служитель. Іоаннъ Христићь тргов. Милошъ Конѣвићь тргов. Лука Іанковићь тргов. Софроніе Дробацъ за сына Димитріа. Гавра Петровићь. Іованъ Видаковићь. Григоріе Калайнъ Шнайдеръ. Александеръ Поповићь тргов. калфа. Стефанъ Ніколићь за сына Ѳеодора. Георгій Костпѣ' тргов. Библіоѳека общ. Митров. Гавріилъ Црнобе рацъ Пар. Беш. Савва Ніколичь Пар. Март: Живойнъ Стоиничъ Парохъ Мартиначкій, Іоаннъ Будинъ Парохъ Март: Моусей Моловичь Діакон и учитель Митр. Іоаниъ Ніколичь учит: Митров. Благор. Г: Таѳей Бркичь ц: к:. Бау. Хаупм. Гавріилъ Мессаревићь пенз: Обрлаіти. ГГ. Тргов цы Стефанъ Міятовичь. Стефанъ Георгіевичь за своегъ сына. Стефанъ Радовановичь. Благ. Г. Петръ отъ Баиѣь за сына Ніколаа. Стефанъ отъ Баиѣъ за своегъ сына Луку. Еремія Трифковичь тргов: Еѳѵмій Міхайловићь. Максімъ Радосавлѣвићь зе сына. Дмитрій Прокоплѣвичь тргов. Константінъ Пейіовићь тргов. Нікола Аѳанасіевичь за своегъ сына. Іоаннъ Коларевичь Парохъ Лаѣарачкій. Стафанъ Дамняновичь Парохъ Митров: Ѳеодоръ Аѳанацковичь Парохь Воганскій. Срета Радосавлѣвичь Парохъ Шашиначкій. Петръ Ковачевичь Адмін. Шашиначкій, Петръ Ковачевичь Адмін: Шашиначкій. Нікифоръ Араницкій Парохъ Шуламскій. Павелъ Марковичь Парохъ Гргуревачкій. Стефанъ Іосичь Парохъ Гргуревачкій. Петръ Стояновичь Пар. Брестачкій. Сѵмеонъ Баніолучанскій Парохъ Буѣяновачкій. Василій Елесичь Парохъ Буѣяновачкій. Адамъ Моловичь Парохъ Платичевачкій. Павелъ Ѳомичь Парохъ Іарачкій. Іоаниъ Живковичь Парохъ Іарачкій. Александеръ Іанковичь Парохъ Кленачкій. Іоаннъ Боричь Парохъ Лежимиракій. Живойнъ Аранцкій

Парохъ Кралѣвачкій. Іоакімъ Субботичъ Пар. Добриначкій. Марко Любинковичъ Парохъ Добриначкій. Георгій Обрадовичъ Парохъ Брадовачкій. Петръ Ковиляцъ Парохъ Манѣелошкій. Іоаннъ Радоичичъ Адм. В. Радиначкій. Іоаннъ Поповичъ Адм. Петров. Станимиръ Крстичъ Парохъ Румскій Ч. Конс. и сл. Ком. Срем. Сосѣдатслъ. Іоаннъ Миричъ Адм. Лаѣерачкій. Іоаннъ Ненадовичъ Парохъ Лаѣарачкій. Алексій Радовановичъ Адм. Сибачкій. Лазаръ Ніколичъ Адмін. Перховачкій. Владиміръ Іакшићъ ученикъ IV. классе. Стефанъ Камберъ ученикъ Математіке.

Новыи-Садъ.

Чести. Г. Константинъ Маринковичъ Парохъ чест. Консістор. членъ. Ч. Г. Урошъ Романовичъ Пар. Као. ч. К. и катих. Благород. и Высокоуч. Г. Іоаннъ Хаджићъ Сенаторъ. Благор. Г. Іоаннъ Матичъ Адвок. Лука Миланкевичъ Адвок. Петаръ Саранда Сирот: Отацъ. Почтеи: ГГ. Петаръ Стояновићъ Трговц: и избр. общ. членъ. Іоаннъ Политъ Трговц: и избр. общ. членъ. Павелъ Петровичъ Трговц. за сына Даніила, и избр, общ. членъ. Александеръ Нако Трговц: за сына Іоанна, и избр. общ. чле: Іоаръ Жокаричъ и избр. Граж: и спутникъ Цркве С. Іоанна. Іосифъ Мачванскій. Гаврійлъ Панао товичъ. Георгій Шевичъ Трговц: Архадій Радосавлѣвичъ. Андрей Димитріевичъ. Іоаннъ Малетичъ. Кирилъ Влашићъ на Сирпгу Ишпанъ. Ученѣйшій Г. Милошъ Поповичъ II. Л. Богослов: Слишатель. Г. Лазаръ Іоанновичъ Богослов. Слишатель.

Панчево.

Пречестнѣйшій ГГ. Ѳеодосій Цернянскій Игум. Войлав. и Ассес: Конс: Константинъ Арсеновичъ Протопрес.

Панч. и Ассес. Конс. Ѳеодоръ Живковићь Парохъ Панч. и Ассес. Конс. и Совок. Прен: Честићйшій ГГ. Павла Іосифовићь Парохъ Панч. Димитрій Радовановићь Парохъ Панч. Мойсей Атанацковићь Парохъ Панч: Арсеній Векейкій Парохъ Ярковачкій. Іаковъ Двуришићь Парохъ Опавачкій. Іованъ Іовановићь Уздинъ и Ассес. Кон. Николай Живковићь Парохъ Црепайскій. Павелъ Илієвићъ Парохъ Црепайскій. Евѳимій Іосифовићь Парохъ Црепайскій. Енохъ Вуконянскій Парохъ Ярковачкій. Николай Марковићь Парохъ Опавачкій. Димитрій Пиваро-Самошкій. Николай Марковићь Парохъ Матичкій. Филипъ Поповићь Парохъ Доловскій, Стеванъ Болгаричь Парохъ Доловскій. Іованъ Мильковићь Парохъ Баваи. Лазаръ Живковићь Парохъ Ідворскій. Іосифъ Раичь Парохъ Ново-Сасскій. Ааронъ Мић[illegible] Парохъ Иланжашкій Аксентій Димићь Капеланъ Баванич: Симеонъ Мишковићь Капеланъ Доловскій. Высокоуч. Г. Давидъ Раићь Нац. Школ. Гранич. Діректоръ. Благораз. Г. Іосифъ Атанацковићь Дѣтонаст: Панчевачкій. Благород: Г: Іованъ Ягодићь притяжатель Крняче. Поштен. Г. Ефремъ Барићь Купецъ Панчев: Георгій Варсанъ Купецъ Панчевач. Михаилъ Кукићь Панчевачкій. Лука Раписавлѣвићь куп. Панч. Гаврилъ Добринчићъ Арендаторъ Винскій. Іованъ Симићь Берберинъ. Ааронъ Бороіовићь Лебцелдеръ. Ѳеодоръ Іовчићь Аренда Винскій. Григорій Суботићь стакларъ. Ѳома Войновићь сапунџіа. Лука Марићь Арендат. Винскій. Иліа М. Дабићь. Ааронъ Предраговићь Практикантъ. Г. Трифонъ Николаєвићь Препаранд. Г. Георгій Георгієвићь.

Послани одъ Г. Ѳеодора Живковича Пароха.

Привина-Глава.

Преподобнѣишій Г. Серафимъ отъ Міросавлѣвичь О. М. Пр. Гл: Игуманъ,

Рагуза.

Высокор. Г. Еремія Гагићь Імпер. Рос. Надворный Совѣтникъ, Кавалѣръ и Консулъ у Дубровнику у Далмаціи. Геергій Николаєвићь Парохъ. Лазаръ Павловићь Трговацъ. Лазарь Голићь Трговацъ. Буро М. Ковачевићь Трговацъ.

Послани ооъ Г. Георгіа Ніколаевића Пароха.

Рума.

Ч. Г. Іоанкъ Поповичъ Адм. Петровачк. Высокоуч. Г. Іоаниъ. Аѳанацковичь Віце Нотарій. Благород. Г. Петръ отъ Младеновичь купецъ. Іоаннъ, Критовацъ за сына Міхаила ученик: III. классе. Г. Іоаннъ Філіповичь Абаджіи. Георгій Іоановичь изъ чанада куп. калфа. Павелъ Марковичь изъ Илока ку. калфа. Ніколай Георгіевичь калфа. Іуноша Стефанъ Адамовичь.

Сегединъ.

Пречестнѣйшій и Высокоучсный Г. Павелъ Стаматовичь Парохъ Чести: Консіст: Бачк: Ассес и Ср:бскій-Списатель. Честнѣйши. Г. Димитрій Поповичь Діаконъ и Учитель. Почг. Г, Іоаннъ Саввичь Трговац. и избр. общ членъ.

Сплѣтъ, (Спалато)

Чести. Г. Спиридонъ Маргетићь Парохъ Загорскій ГГ. Теодоръ Др. Петроновићь. Нікола Димитровићь изъ Сараева за себе и за сына Іосифа.

Посла Гав. Петрановичч изъ Сплѣта.

Сусек.

Честн. Г. Стефанъ Тимичь Парохъ.

Товарищево.

Чести. Г. Василій Вуковичь Парохъ.

Туріа.

Ч. Г. Алексій Бастичъ Пар. Тур.

Чуругъ.

Ч. Г. Кѵрілъ Отичь Пар. и Іуности катихета.

Шабацъ.

Нѣгово Высокопреосв. Г. Максімъ Саввичъ Правос. Епіскопъ Шабачкій. Пречести. ГГ. Іоаннъ Павловичь Протопр. Шабачкій Ч. К. Ш. предсѣдатель. Іоаннъ Станкивичъ Протопр. Подринскій. Іанко Протичь Протопр. Ташанскій. Преподобн. ГГ. Филимонъ Чр'гуревичь Игум. М. Троноше. Пречест. Г. Григорій Иличь Іером. Конс. Шаб. дѣйств. члеиъ. Чсстн. ГГ. Ігнятій Васичь Пар. и Нам. Шаб. Іоаннъ Живковичь Пар. Шаб. за унука Константіна. Адамъ Ѳеодоровичь капел. Гаврійлъ Беричъ Пар. Боговаѣскій. Матѳей Станичь Діаконъ и П. Нор. кл. учитель. Предоб. ГГ. Савватій Бошкавичь Іермон. М. Троноше. Мелетій Гаврійловичь Настоя: М. Боговаѣа. Пахомій Михайловичь Іеродіак. Благор. ГГ. Сава Поповичъ членъ суда Шабачк. Сѵмеонъ Весовичь Начал. Шаб. Секр. Александеръ Ристичь. Ч. Конс. Шаб. Секрет. Стоянъ Обрадовичь Начал. Шаб. Писаръ. Милованъ Петровичь Нар. Подарскій. Радивой Милованович Писаръ Мачванскій. Іоаннъ Шпитаргевичь Начал. Окру- Подрен. Писарь. Аѣимъ Моловичь Писарь Каратина любови. Ѳома Бабичь Писаръ Начал. Высокоуч. Г. Дам- Мвриковичь Професоръ І. Грам. классе.

Шидъ.

Аврамъ Панићь Парохъ Шидскій. Стеванъ Новаковићь Пар: Шидскій. Іованъ Магарашевићь Пар. Азашевачкій. Михаилъ Войновићь Пар. Илинач. Стеванъ Поповићь Капел. П. Моровичк.

Жительи Шидскій.

Ісаакъ Сумеоновъ Абаџіа. Аѳанасій Коичкій Чаругџіа. Іаковъ Миланковићь Чаругџіа. Іованъ Неделковичъ Купецъ. Лука Тубићь Ћурчія. Игнятій Сумуновићь шеширџіа. Радованъ Коичкій Купецъ. Калина Калиничь Дѣвица. Александра Коичка Дѣв. Васа Янковићь купецъ Азаштев. Іудита Коичка ученица Шидска.

Послани одъ Г. Авраама Панића Пароха.

Земунъ.

(Касние послани).

Чест. Г. Лазарь Андреевичъ парохъ Церк. С. Николая. ГГ. Александръ Діаковичъ. Еѵѳимій Буковала Міхаилъ Ивановичъ. Григорій Веселиновйчъ Аѳанасій Баичъ. Стефанъ Петровичъ Кушцы. Высокоуч. Г. Пе-таръ Ѳеодоровичъ заклет: Адвокатъ. ГГ. Іоаниъ М. Ивановичъ Членъ Школск. Общест. Г. Димитрій Миличевичl. Пачелъ Лупуръ. Іоаинъ Костичь Арендатори. Лука Ивановичъ Кураторъ Школекій за сына Светозара. Ѳома Міхалаћи куп. и Оберл. Ландверскій. Алекса Д. Ивановићъ куп. и Обрл, Ландверскій. Коста Антула куп. и Членъ Общест, Высокоуч. Г. Коста Маничъ Адвокатъ. Пачелъ Крестичъ Чизмаръ. Аѵксентій Лаушевичъ Абажіа. Лазаръ Обрадовичъ. Радованъ Марковичъ Фурунжіа. Антоній Ѳеодоровичъ за сына Сумеона. Димитрій Георгісвичъ ученикъ. Андрей Мравичъ куп: Калфа.

БИБЛИОТЕКА МАТИЦЕ СРПСКЕ

Р 19Ср III 119/4.1

